BUDAPEST, 1939 LXI. ÉVFOLYAM, 60. (19.790) SZÁM KEDD, MÁRCIUS 14

Előfizetés a Képes Vasárnappal és a Képes Pesti Hirlappal együtt egy hóra 4.— pengő, negyedévre 10 pengő [illegible] fillér. Egyes példányszám ára 8 fillér, vasárnap 12 fillér a mellékletek nélkül)

PESTI HIRLAP

Szerkesztőség: Vilmos császár-ut 78. Telefon 112-295. Főkiadók: Vilmos császár-ut 78. Tel. 112-295. Erzsébet-körut 1. Tel. 135-296. A fiókok jegyzékét vasárnaponként az apróhirdetések élén közöljük

Rendkivüli országgyülés ül össze Pozsonyban, amely Szlovákia függetlenségéről dönt

Dr. Tiso, a Prága által elmozditott szlovák miniszterelnök Hitler vezér és kancellár meghivására Berlinbe repült — Bécsből Durcsánszky miniszter is vele ment — Hitler Ribbentrop jelenlétében fogadta a minisztereket

Német illetékes helyen kijelentik, hogy meghiusult a müncheni egyezmény békés rendezési szelleme — Göring vezértábornagy visszautazott Németországba — Elmarad Hitler kancellár bécsi útja — A német sajtó felháborodva ir a csehországi németellenes atrocitásokról

Franciaország és Anglia egyelőre nem foglalt hivatalosan állást — Véres tüntetések sorozata a lázban élő Pozsonyban

Gróf Teleki Pál miniszterelnök nyilatkozata esetleges határfelügyeleti intézkedésekről

A Szlovákiából érkezett legutóbbi hirek arra engednek következtetni, hogy kiszámithatatlan horderejü események történnek e napokban szlovák földön. Idelőtti következtetések helyett az a kötelességünk, hogy a szlovákiai eseményekről kiadott jelentések ismeretében leszögezzük a magyar álláspontot, s a legnagyobb figyelemmel kisérjük a Magyar Szent Korona ez ősi területén lejátszódó eseményeket.

Az eddig érkezett összes hiradások ismeretében meg lehet állapitani, hogy a szlovák válság olyan fejlődési fokot ért el, amikor számolni kell a München után ujjászövetkezett Cseh-Szlovákiának uj történelmi alapokon való berendezkedésével. A pénteki és szombati nap eseményeinek pontos előzményeit nem ismerjük e pillanatban: biztos csak az, hogy a szlovák autonómista mozgalom teljes erővel lángolt fel e napokban, s Prága központi kormánya erélyes rendszabályokkal iparkodott megelőzni Szlovákiának a köztársaságtól való elszakadását. E rendszabályok közé tartozott Tiso miniszterelnök és kormányának elmozditása, Sidor kinevezése, néppárti politikusok, igy Tuka és Mach letartóztatása, cseh csapatok összevonása a szlovák városokban.

Szombaton már ugy tetszett, mintha Prága e rendszabályai alkalmasak lennének arra, hogy visszaállitsák a nyugalmat a megbolygatott Szlovákiában. De a legujabb pozsonyi fejlemények, igy különösen Tiso berlini utazása, azt a benyomást keltik, hogy a prágai központi kormány rendszabályai nem tudták elsimitani a válságot. A szlovák kérdést, mely München óta szunnyadt, teljes horderejükkel felvetették ezek az események. A legközelebbi napok, talán órák megmutatják majd e kérdés belső és külpolitikai vonatkozásait, s választ adnak a nagyon időszerü kérdésre, megmarad-e Szlovákia a pittsburgi szerződés értelmében a Cseh-Szlovák köztársaság keretei között, vagy uj feltételek mellett iparkodik megtalálni helyét a Dunamedencében?

A német hivatalos körök természetesen a legnagyobb figyelemmel kisérik a szlovákiai eseményeket. Az elmult napokban egyes cseh városokban, igy különösen Brünnben és Iglauban, megint fellángoltak a németellenes tüntetések; ezek a kilengések, valamint a Szlovákiában élő németek sorsa és kisebbségi jogainak védelme arra készteti a német sajtót, hogy — München óta először — megint erélyes hangot üssön meg a csehekkel szemben. Tiso volt miniszterelnököt Hitler vezér és kancellár hétfőn este kihallgatáson fogadta. Ezen a kihallgatáson a szlovák politikus természetesen feltárta a Németbirodalom vezére előtt Szlovákia forrongásának igazi okait. Az a sulyos pénzügyi és gazdasági válság, amely München óta éreztette hatását Szlovákiában, erősen hozzájárult ahhoz, hogy a szakadék kimélyüljön Pozsony és Prága között. De a válság igazi tartalma mégsem gazdasági, hanem történelmi. S a magyar közvélemény e nagy horderejü napokban nem hallgatja el, hogy Szlovákia sorsának történelmi alakulásával szolidaritást érez s feszült figyelemmel kiséri az északi, belvederei határaink mögött lejátszódó eseményeket.

Magyarországnak nemcsak joga, hanem történelmi multunkból és szerepünkből következő kötelessége, hogy ne maradjon érdektelen a soha nem létezett „csehszlovák nemzet" kebelén belül kitört legujabb, minden megelőzőt felülmuló jelentőségü válságban. Ezt a jogunkat s kötelességünket nem kell bővebben bizonyitani. Az az államterület, ahol most a szlovákiai események lejátszódnak, ezer éven át a magyar Szent Korona Országainak integráns része volt. Ezer év sorsközössége fűz bennünket szlovák testvéreinkhez. Mint a németeket, bennünket is fokozott éberségre kényszerit a belvederei döntés után Szlovákiában maradt magyar testvéreink sorsának védelme, akik Esterházy János hősies vezetése alatt fegyelemben és magyar hűséggel várják e nehéz napokban kisebbségi sorsuk alakulását. Végül nem maradhatunk érdektelenek Szlovákia sorsa iránt gazdasági szempontból sem, mert ez államterületnek, ennek a népnek ősidők óta minden természetes életérdeke össze volt, össze van kapcsolva ma is a magyar medence életérdekeivel. Ezek a történelmi jogok és érvek kényszeritenek arra, hogy e Szlovákia részére sorsdöntő napokban a legteljesebb nyiltsággal szóljunk szlovák testvéreinkhez.

A szlovák kérdésben Németország a müncheni szerződés alapelveit ismeri el egyedül jogos megoldási alapnak. A német álláspont szerint a birodalom nem nézheti közömbösen a határai mentén ujra fellángolt cseh-szlovák válságot. De Németország mindenekfölött nyugalmat akar és óhajtja, hogy a csehek és szlovákok békésen, a jog és az igazság elvei szerint intézzék el nézeteltéréseiket. Ez a német álláspont korrekt s természetes készséggel és magától értetődéssel csatlakozik ehhez a magyar hivatalos vélemény és a közvélemény is. Higyjék el szlovák testvéreink, hogy a magyar nemzet őszintén kivánja a szlovák nemzet boldogulását, óhajtja, hogy a szlovákok jogos nemzeti követelései végre kielégittessenek. Az utolsó napok eseményei mögött megint a Benesi szellem kisértett. Ennek a szellemnek végre egyszer el kell már tünni a cseh-szlovák közéletből, de el kell tünni Európából is. E napokban, mikor a szlovák állam sulyos válságot él át s mikor magyar csapatok szállják meg kölcsönös, békés tárgyalások eredményeként az uj magyar-szlovák határvonalat, őszintén kivánjuk, hogy az uj határ ne elválasztó vonal, hanem összekötő hid legyen a két nemzet között. A szlovák válság megérett és kifakadt. Prágának tudnia kell, hogy a benesi módszerek örökre megbuktak és az a Szlovákia, melynek nemzeti önállóságát Prága nem hajlandó megadni, a végszükségben meg tudja szerezni mindazt, amire szüksége lehet, békés és jószándéku szomszédaitól, Magyarországtól, Németországtól és a lengyelektől is. Prága hasztalan ijesztgeti és terrorizálja a szlovákokat; a válság napirendre került s másként, mint gyökeresen és az igazság szellemében megoldani nem lehet többé.

Ez a magyar álláspont, amelyet e napokban kötelességünk nyiltszivüen a szlovák nemzet tudtára adni. A magyar és a szlovák nemzet, mint az ezeréves multban, ugy a jelenben is átérzi hivatását a Kárpátok medencéjében és a szlovákoknak tudniok kell, hogy az uj határok mögött nem ellenfelek, hanem testvérek és barátok figyelik sorsuk alakulását.

Sidor miniszterelnök történelmi rádióbeszéde hétfőn éjjel 11 órakor

A szlovák parlament kedden dönt Szlovákia önállóságáról
Izgalmas véres tüntetések sorozata Pozsonyban

— A Pesti Hirlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

Pozsony, márc. 13. Ha az utóbbi pár felfütötten izgalmas nap lázgörbéjét akarnók megvonni, azt a következőképpen lehetne rajzolni: Pénteken a cseh karhatalom bevonulása nyomán, ugy látszott, hogy a központi kormány és a szlovákok között duló harcban Prága kerekedett felül. Az erélyes intézkedések nyomán pillanatnyilag megdermedt Pozsony, amely ma szinte egyedül és kizárólag hivatott dönteni az egész Szlovákia sorsáról. A cseh karhatalom pénteken leverte a Hlinka-gárda ellenállását; Tiso kormányának elmozditásával, a letartóztatásokkal, olyan ex-lex állapotot teremtett, amelyet a maga érdekében hasznosithatott.

Szombaton délelőtt még dermedt volt az élet, a csehek fölénye érezhető volt. A déli óráktól kezdődően lassu eltolódás következett be a középut felé. Délután már szinte egyenlő erővel néztek farkasszemet a csehek, szlovákok és az itteni németek. Szombattól kezdve nagy tömegben csempésztek külföldről fegyvereket Pozsonyba. A Hlinka-gárda kiüritette a pozsonyi katonai fegyverraktárt is, ugyhogy *az eddigi gumibot és revolver helyett puskával a vállán vonult fel szombat délután.* Ugyancsak puskával jelentek meg a németek „Ordnerei" is. Hlinka-jelvényes rendőrök, cseh csendőrök, Hlinka-gárdisták és cseh katonák zürzavara kavargott egymás oldalán. A cseh karhatalom utasitást kapott, hogy mérsékletet tanusitson és ne használjon fegyvert. Ennek lett a következménye, hogy az esti órákban a Hlinka-gárda a főpostáról kiverte a csendőröket, akiknek azt is el kellett türni, hogy husángokkal ütlegeljék, leköpdössék és letiporják őket. Egy időben a miniszterelnökséget az itteni német horogkeresztes karhatalom szállta meg és kitüzte a horogkeresztes lobogót az épületre. *Szombat este egyes pontokat a cseh csendőrök tartottak megszállva, másokat a Hlinka-gárda, vagy a horogkeresztes Ordnerek őriztek.* A késő esti órákban az osztrák csatlakozás évfordulóját megünneplő német tömegek a tüntető gyülésről hazamenet, több zsidó üzletet szétromboltak, revolverrel lövöldöztek és egyes pontokon a rájuk leadott lövéseket viszonozták. Éjszaka 10 és 11 óra között pattanásig feszült volt a helyzet. Szerencsére a cseh karhatalom ismét fegyelmezett — esetleg gyáva — volt, nem használta fegyverét, ugyhogy a végzetessé válható utcai harc elmaradt. Éjjel helyreállt a rend.

A vasárnap hangulata

A vasárnapi hangulat még mindig középutas volt. *A szlovákok szombaton egy Tiso elnöksége alatt álló kormány tervezetét juttatták el Prágába.* Ugy a Hlinka-gárda, mint az itteni németség reménykedve várta, hogy Hacha elnök elfogadja-e az ajánlatot. Ebben az esetben feltétlenül fölénybe került volna a teljes elszakadást kivánó irányzat. Tiso helyett azonban vasárnapra virradó éjjel *Sidor kapott megbizást a miniszterelnöki tisztség viselésére,* de a kormány összetétele jobbadán azonos lett a szlovákok által ajánlottal. Ez kompromisszumos megoldás lett, amely senkit sem elégitett ki és amelyről mindenki tudta, hogy *sokáig nem tarthatja magát.*

A vasárnap folyamán a Sidor-kormány átvette az ügyek intézését, miközben *Murgácz, a Hlinka-gárda Bécsbe vonult vezére, kiadta a parancsot, hogy a gárda Sidor-ellenes magatartást tanusitson.* A vasárnap nyugodtan telt el. Azok körében, akik a teljes elszakadás mellett voltak, tehát a Hlinka-gárdisták és itteni németek körében, levertség és elkeseredés uralkodott, de dac és elszántság is. A prágai irányzat hivei pedig bizakodtak, hogy sikerül az állam bomlását megakadályozni. Az éjszaka viszonylagos rendben telt el, csak éjféltájban voltak kisebb tüntetések, üzletösszezúzások és szórványos lövöldözés. Hétfőre virradóan reggelig *szigoru határzárt léptettek életbe Dévénynél és a pozsonyi hidnál,* hogy a mind nagyobb arányu fegyvercsempészést megakadályozzák.

A hétfői napon ez a többé-kevésbé egyensulyi helyzet teljesen felbillent *a prágai irányzat és a Sidor-kormány hátrányára.* Nagy izgalmat keltettek a Csehországból érkezett hirek, amelyek szerint tüntetések voltak Prágában, Olmützben, Iglauban és Brünnben, azokat a cseh karhatalom szokatlan szigorral verte le, ugyhogy halottak is voltak.

A teljes elszakadásért

Megérkezett Pozsonyba Mach Sampo sajtófőnök, akit a Sidor-kormány nyomban a hatalom átvétele után szabadon bocsátott. *Mach azonnal igen élesen nyilatkozott Prága ellen,* elpanaszolta, hogy a csehek bántalmazták és kijelentette, hogy mindezeknek az eseményeknek egyetlen következménye: *a teljes elszakadás ezek után már csak rövid idő kérdése lesz.* Durcsánszky a bécsi rádión keresztül beszélt nemkevésbé élesen Sidor ellen és az elszakadás mellett Murgas is a bécsi rádióban jelentette ki, hogy véglegesen szakitott Sidorral és kormányával. Ennek következménye lett, hogy *Sidor a délután folyamán elcsapta őt a Hlinka-gárda vezetésétől.*

A legnagyobb izgalmat az a hir keltette, hogy *Tiso elmozditott miniszterelnök Hitler vezér és kancellár meghivására a déli órákban Berlinbe utazott* Egészen megbizható hirek szerint Tiso vitte magával Pozsony feltételeit, amelyek alapján *Szlovákia hajlandó az elszakadás érdekében elfogadni a legmesszebbmenő német segitséget és együttműködést.*

Sidor miniszterelnök mindezideig még *nem tette le a hivatali esküt Hacha elnök kezébe.* Előfeltételei vannak, amelyek között első helyen áll *Hacha elnöknek és Beran miniszterelnöknek lemondása.* Miután Prága ebbe aligha egyezhetik bele, valószinü, hogy Tiso berlini utja eredményes lesz.

Este 7-kor egymással farkasszemet nézve áll Pozsonyban a cseh karhatalom, a felfegyverzett Hlinka-gárda és a mindjobban fegyverkező német kisebbség. Megerősitették itteni német körökben, hogy szombaton és vasárnap Pozsonyban volt Seiss-Inquart adjutánsa, Hammerschmidt, valamint Keppler államtitkár és Frauenfeld körzetvezető, akik a Szudétaföldön is komoly szerepet játszottak.

A Hlinka-gárda összejövetele

Hétfő estére a Hlinka-gárda összejövetelt hirdetett. Nagy várakozás előzte meg ezt a megnyilatkozást, amelyen hangsulyozni kivánták a szlovák nép vágyát, hogy elszakadjon Prágától. Nyolc órakor már nagy tömeg gyült össze a Szinház-téren: *a szlovákok és a fegyelmezett zárt sorokban katonás lépésekkel felvonuló német csapatok, amelyeket a szlovákok ide meghivtak.* A Carlton-szálló emeleti terraszán jöttünk össze jóformán az egész nemzetközi sajtó, hogy az eseményeket figyeljük. Alig sürüsödött a tömeg, gyalogos cseh csendőrök jelentek meg feltüzött szuronyos puskával. A tömeg hatalmas füttyszóval fogadta őket. *Pár percig álltak igy farkasszemet nézve egymással.* A tetőterraszon is éreztük, milyen feszült lent a légkör. Egyszerre füst lobbant, a rendőrség *a tömeg közé dobta az első könnyfakasztó bombákat.* Még viharosabb üvöltésben tört ki a várakozók serege. A csendőrök kézre kapták a puskát és az előttük szorongókra céloztak.

Mach a szálló tetejéről beszél

Ebben a percben jelent meg a Carlton tetőterraszán közöttünk *Mach Sándor* szükebb kiséretével. A mellvéd elé állt és kezét magasba lenditette. Fergeteges üdvrivalgás fogadta. Alig ült el a zaj, beszélni kezdett. Éppen ott tartott, hogy bejelentette Tiso megérkezését Berlinbe, amikor lópatkók csattogtak a köveken, *egy szakasz lovasrendőr vágtatott kardlapozva a tömeg közé. Valahol eldördült egy lövés, utána még egy.* Felbomlott az utca rendje, futó embereket kergetett kivont karddal a lovasrendőrség. Közben ismét ujabb lövések. Csak a kivonult német csapat állt fegyelmezetten, mozdulat nélkül, vigyázzban, fegyvertelenül és *farkasszemet nézett a lovasattakkal, amely megtorpant előtte és kikerülte.* Egyszerre felgyultak a szálloda terraszának összes lámpái, kivilágitva álltunk ott, Mach és a nemzetközi sajtó. Ujabb revolverlövés, valahol golyó csapódott le, Mach kiséretében többen kivették zsebükből a revolvert. Erre mind visszahuzódtunk a kivilágitott terraszról a szálloda folyosóira.

Alig zavarta szét a tömeget a rendőrség, máris ujra szállingózni kezdtek a mellékutcákból. Közben Mach a Carlton első emeletén tárgyalt a rendőrtisztviselővel. Eredmény: megtarthatja beszédét, de nem a Carlton terraszáról, hanem *a vele majdnem szemközt levő szinház erkélyéről.* A rendőrök fedezete alatt vonult át szükebb kiséretével, a nép pedig odaáramlott a hotel elől a szinházépület alá. Reflektorok világitottak fel az erkélyre, Mach megjelent és beszélt. Hangoztatta, hogy a szlovák nép szabadsága biztositva van. Nem türjük többé — mondotta —, hogy a csehek kényük-kedvük szerint bánjanak velünk. A csendőröknek itt nincs semmi keresnivalójuk. *A csehek boldoguljanak a maguk módja szerint, a szlovákok szintén a maguk módja szerint fognak berendezkedni.*

Mach ezután közölte, hogy *Berlinben megegyezés jött létre.* A tömeg erre Hitler kancellárt kezdte éltetni.

Kedden összeül a szlovák parlament

A beszéd vége pedig felszólitás volt, hogy most mindenki menjen haza a rádiója mellé és várakozzék. Rövidesen fontos hireket adnak közzé, amelyek döntők Szlovákia számára. Az emberek elszállingóztak. Közben megjött a fontos hir, amely lázas izgalomba hozta a hotel halljában tanyázó ujságirókat: *a szlovák parlamentnek március 28-ra elhalasztott ülését meglepetésszerüen keddre hivták össze, délelőtt tiz órára.* Mindenki sejti: *ott már a ma este eldöntött uj helyzetről határoznak, szentesitvén az amugy is megtörténteket.*

A várakozás ideje alatt hirek érkeztek, amelyek még jobban fokozták a nyugtalanságot. Az este folyamán három bomba robbant. Egy az Erdau-gyár előtt, a másik a városháza és a jezsuita kolostor között, a harmadik a pozsonyi hidfőnél. *Lövöldözések is voltak.* Az áldozatok pontos számát még nem lehet megállapitani, bizonyos azonban, hogy *hat halottról és 50 sulyos sebesültről máris tudnak.*

Itt ülünk éjjel 11 órakor a rádió mellett és halljuk a történelmi nyilatkozatot. Sidor miniszterelnök e pillanatban jelentette be, hogy a szlovák parlament kedden szavazással dönt arról, hogy Szlovákia Cseh-Szlovákia keretében maradjon-e vagy sem.

Neller Mátyás.

Szidor rádióbeszéde Szlovákia önállóságáról

Pozsony, márc. 13. (Inf.) A szlovák országgyülés keddi ülése történelmi fordulatot hoz nemcsak a szlovák népnek, hanem egész Közép-Európának — jelentette ki Sidor miniszterelnök hétfőn éjjel negyed tizenkét órakor a pozsonyi rádióban. Sidor röviden iemertette az utolsó órák eseményeit s elmondotta, hogy Tiso miniszterelnök meghivást kapott Hitler kancellárhoz, majd bejelentette, hogy Tiso az esti órákban felhivta őt Berlinből telefonon és felkérte: *gondoskodjék a szlovák országgyülés azonnali összehivásáról.* A maga részéről Hacha elnökhöz fordult és felkérte őt Tiso kérésének teljesitésére. A köztársaság elnöke hozzájárult az országgyülés összehivásához. A szlovák országgyülés kedden délelőtt tiz órakor összeül és meghozza a döntését Szlovákia sorsa fölött. A szlovák nép választott képviselőinek kezében van most az ország jövője.

Sidor miniszterelnökkel egyidejüleg a Hlinka-gárda Bécsben tartózkodó törzskari főnöke, Murgács is beszélt a bécsi rádióban, ismertette a helyzetet és a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— *Szlovákia kedden szabad ország lesz.*

Gróf Teleki Pál nyilatkozata esetleges határfelügyeleti intézkedésekről

Gróf Teleki Pál miniszterelnök fogadta a Magyar Távirati Iroda munkatársát, aki azt a kérdést intézte hozzá, hogy a magyar kormány milyen álláspontra helyezkedik a Szlovákiában most lefolyó eseményekkel szemben.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök a következőket válaszolta:

— Határunk Szlovákiával immár meg van állapitva és a holnapi napon mindkét részről meg is lesz szállva a megállapitott vonal. Mindaz, ami ezen a vonalon tul történik, Szlovákiának belügye. Természetes, hogy mint szomszéd, az eseményeket figyelemmel kisérjük. Ez a magyar kormánynak elemi kötelessége.

Ezek után a Magyar Távirati Iroda munkatársa megkérdezte a miniszterelnöktől, hogy a szlovákiai forradalmi állapot nem teszi-e szükségessé a magyar határőrségnek bizonyos mértékben való megerősitését.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök a következőkben válaszolt:

— Lehet, hogy ilyen megerősités szükségessé válik, már csak azért is, mert a határ megállapitása után annak megszállásához több ember fog kelleni. Másrészt előfordult az utóbbi időben — és éppen a határmegvonással kapcsolatban is — két-három eset, hogy községek lakosságának nagy része át kivánt jönni a határon. Ilyen eseteket már csak a jószomszédi viszony miatt is meg kell akadályoznunk. Végül a Szlovákiában kimondott ostromállapot folytán is kell talán ilyen határátlépési kisérletekkel számolni. Ezek — mint mondom — szükségessé tehetnek bizonyos intézkedéseket, amely intézkedések azonban tisztán határfelügyeletiek és Szlovákia iránti megértő, barátságos szellemben történnek.

Német tiltakozás a cseh erőszakosságok miatt

Prága, márc. 13. A prágai német követ utasitást kapott Berlinből, *jelentsen be a német kormány nevében erélyes tiltakozást a cseh-szlovákiai német népcsoport tagjaival szemben elkövetett legutóbbi sulyos bántalmazások miatt.* Ugyanakkor a cseh kormány utasitotta berlini követét, hogy jelenjen meg a német külügyminisztériumban és adjon magyarázatot az utolsó huszonnégy órában lejátszódott incidensekről.

A vasárnapi brünni németellenes tüntetések után hétfőn délelőtt *Iglauban* is összetüzésre került a sor a német lakosság és a cseh csendőrök között. Néhányan szurt sebet kaptak.

A németellenes tüntetések a cseh fővárosra is átterjedtek. Hétfőn este a prágai német egyetem joghallgatóinak gyülése után cseh fiatalemberek meglesték a mellékutcákban a gyülésről távozó német diákokat, megtámadták őket és hatot közülük véresre vertek.

Brünnben is aggasztóra fordult a helyzet. A Brünn közelében fekvő Möderitz és Ölschütz német falvakból felvonultak a német parasztok Brünnbe, mert olyan hireket kaptak, hogy a brünni németek veszélyben forognak. A német parasztok ellen kivezényelt cseh rendőrök tömegesen vették őrizetbe a felvonulókat. Az iglaui Piac-téren véres összetüzések támadtak a cseh csendőrök és a német lakosság között. Az utcai harcoknak eddig ötven sebesültje van. Budweisban az ottani német párt helyi szervezetének valamennyi vezetőjét letartóztatták.

Tiso kihallgatáson Hitler vezér és kancellárnál

Berlin, márc. 13. (Inf.) A prágai központi kormányzat által elmozditott Tiso szlovák miniszterelnök hétfőn délután 4 óra 50 perckor repülőgépen Berlinbe érkezett. Velejött Durcsanszky helyettes szlovák miniszterelnök is, azonkivül pedig Keppler német birodalmi államtitkár, aki a vasárnapra virradó éjszaka Pozsonyban járt és bizalmas tárgyalásokat folytatott a szlovák politikai élet vezető személyiségeivel.

Az elmozditott szlovák kormány tagjait a berlini repülőtéren német részről *hivatalos fogadtatásban részesitették.* A birodalmi kormány nevében a külügyminisztérium protokollfőnöke, báró Dörnberg rendkivüli követ üdvözölte őket. Tiso a repülőtérről egyenesen a külügyminisztérium Wilhelmstrasei palotájába ment, ahol tanácskozásra ült össze Ribbentrop külügyminiszterrel.

Tiso slovák miniszterelnök hétfőn este kihallgatáson jelent meg Hitler kancellárnál. A kihallgatásról a következő hivatalos jelentést adták ki:

— A Vezér ma az uj birodalmi kancelláriában a birodalmi külügyminiszter jelenlétében kihallgatáson fogadta a Pozsonyból külön repülőgépen Berlinbe érkezett dr. Tiso szlovák miniszterelnököt és a kiséretében levő Durcsanszky minisztert s megbeszélést folytatott velük a függő kérdésekről.

Mi a véleményük illetékes német köröknek?

Beavatott politikai körökben igy foglalták össze az illetékes német tényezők álláspontját:

A legutóbbi cseh-szlovákiai események azt bizonyitják, hogy meghiusult az a kisérlet, amely a müncheni egyezményből kiindulva próbálta békés uton rendezni Cseh-Szlovákia népcsoportjainak egymáshoz való viszonyát. Német részről azt hitték, hogy a csehek önszántukból pontot tesznek majd a mult után. Valóban, voltak is olyan csehek, akik belátták ezt, mint például Chvalkovsky cseh külügyminiszter s őszintén igyekeztek hozzáilleszkedni az uj viszonyokhoz és azok követelményeihez. A sajnálatos eseményekért kizárólag az ugynevezett Benes-szellemet terheli a felelősség, mert ez a szellem akadályozta meg, hogy a csehek kihasználják a müneheni egyezmény nyujtotta esélyeket. Prága elmulasztotta a kinálkozó alkalmat és nem lépett arra az utra, amelyet a müncheni egyezményben kidolgozott uj cseh-szlovák alkotmány előirt.

Német lapok felháborodása a csehek brutalizálásai miatt

A hétfő esti berlini lapok a legnagyobb felháborodás hangján számolnak be a pozsonyi, brünni és iglaui eseményekről és azt irják, hogy a németeket megint brutalizálják Cseh-Szlovákiában. A lapok rámutatnak arra, hogy Cseh-Szlovákiában az utóbbi időben nyilván párisi, londoni és newyorki sugalmazásra ismét megkezdődött a németellenes propàganda s *szétfoszlott az a remény, hogy a müncheni egyezmény után helyreáll a végleges béke Közép-Európának ebben a részében.*

— Cseh-Szlovákia megint visszakanyarodott a München előtti idők vágányára, — irja a külügyminisztériumhoz közelálló Börsenzeitung. — Ne felejtsék el azonban a csehek, hogy minden egyes csehországi német, akit a csehek bántalmaznak, a német népközösség tagja s ennek megfelelően *minden ilyen bántalmazás az egész német népet éri.*

A Deutsche Allgemeine Zeitung *a népek önrendelkezési jogának ujabb sulyos válságáról ir,* majd hozzáteszi, hogy ezt a fordulatot München után senki sem várta volna. A Lokalanzeiger szerint *a csehek nyiltan szabotálják a németekkel való kiegyezés politikáját* s ujból megkisérlik, hogy megfosszák a csehországi németeket nemzeti jellegüktől. Ezek a tények igen sulyos helyzetet teremtenek.

Dél-Németország vezető lapja, a Frankfurter Zeitung „Ez igy nem mehet tovább" cimmel vezércikkben foglalkozik a szlovákiai eseményekkel és megállapitja, hogy kudarcot vallott a müncheni egyezménnyel megindult kisérlet, amely ujjá akarta épiteni a cseh-szlovák államot. *Prágában nem értették meg a müncheni szellemet* s a brünni, iglaui és egyéb események azt mutatják, hogy a cseh mentalitás München után sem változott meg.

Lázas tanácskozások a Quai d'Orsayn

Páris, márc. 13. (Inf.) A cseh-szlovákiai események ügyében lázas tanácskozások folynak a Quai d'Orsayn. Bonnet külügyminiszter hétfőn délben több mint egy óra hosszat tárgyalt Sir Eric Phipps angol nagykövettel, majd Daladier miniszterelnökhöz sietett és megvitatta vele a helyzetet. Politikai és diplomáciai körökben a legnagyobb meglepetéssel hatott a cseh-szlovákiai válság ujabb kiéleződésének hire, mert az utóbbi napokban már-már az a vélemény alakult ki Párisban, hogy a nemzetközi légkör hamarosan megjavul és lehetővé válik az olasz-francia viszály békés rendezése is.

A francia kormány magatartása, a jelek szerint, egyelőre várakozó lesz, legalább is addig, amig a kormány tiszta képet tud alkotni magának a tényleges helyzetről.

Pillanatnyilag az illetékes kormánykörök arra az álláspontra helyezkednek, hogy *ami eddig Cseh-Szlovákiában történt, az kizárólag belpolitikai ügy.*

A félhivatalos *Temps* hétfőesti vezércikkéből nem nagyon lehet kivenni, hogy mi a francia kormánykörök álláspontja. A *Quai d'Orsay* szócsöve azt irja, hogy a cseh-szlovákiai helyzet óráról-órára változik. Ugyszólván minden nap más és más szlovák kormány alakul, amely *élesen szembenáll az előzőnapi kormány politikájával.*

Egyelőre még nem lehet tisztán látni, honnan származnak azok a titokzatos befolyások, amelyek olyan rendszeresen fokozzák a nyugtalanságot és amelyeknek célja talán a müncheni egyezmény után kialakult helyzet megváltoztatása.

A Temps ezután a német sajtó magatartásával foglalkozik és azt irja, hogy *ez a magatartás erősen emlékeztet arra a sajtóhadjáratra, amely annakidején a szudétanémetek érdekében folyt.* A német lapoknak ez a magatartása kissé furcsa, mert eddig még *semmi bizonyiték sincs arra, hogy a német kormány hivatalosan a szlovákok mellett és a csehek ellen akar állástfoglalni*

Vita az angol alsóházban a cseh-szlovák helyzetről

London, márc. 13. (Magyar Távirati Iroda.) Az alsóházban *Noel-Baker* munkáspárti nyilatkozatot kért a miniszterelnöktől a jelen helyzetről Cseh-Szlovákiában.

Chamberlain miniszterelnök: Március 10-én hivatalosan jelentették Prágából, hogy Cseh-Szlovákia elnöke elbocsátotta Szlovákia miniszterelnökét, *Tisot* és *kormánya többi tagjait azon az alapon, hogy a szlovák kormány bizonyos tagjai nem mutattak elég ellenállást a felforgató törekvésekkel szemben* s ezáltal a nemzeti érdekeket fenyegették. Uj kormány alakult *Sidor* miniszterelnöksége alatt és értesülésünk szerint csak kisebb incidensek voltak Pozsonyban az utolsó néhány napon és az ottani helyzet, ugy látszik, külsőleg nyugodt.

Noel-Baker: Kapott-e a miniszterelnök ur megerősitést ama hir tárgyában, hogy Tiso és a szlovák nemzeti szocialisták uton vannak Berlin felé, hogy meglátogassák Hitlert, és hogy ezt Berlinben hivatalosan jelentették?

Chamberlain miniszterelnök: Nincsen ilyen értesülésem.

Noel-Baker: Ha ennek az állitásnak a valódisága bebizonyosodnék, tenne-e az angol kormány Berlinben előterjesztéseket, tekintettel a cseh-szlovák állam uj határainak vétlen támadása ellen való szavatolást tartalmazó igéretre a *szeptemberi angol-francia javaslatok hatodik szakasza alapján.*

Az elnök itt megvonta a szót a felszólalótól azzal az indokolással, hogy a kérdés *képzeletbeli eshetőségre vonatkozik.*

Sir William Davidson és *Sir William Smiles* kérdése a következő volt:

— Tekintettel az Anglia által Cseh-Szlovákiának nemrég nyujtott kölcsönre, mit szándékozik a miniszterelnök tenni a német kormánynak azzal a követelésével szemben, hogy *Cseh-Szlovákia nemzeti bankja aranytartalékának nagyrészét a német birodalmi banknak adja át? Támasztott-e Magyarország és Lengyelország is hasonló követelést?*

A kérdésre Butler külügyi államtitkár ezekben válaszolt: A javaslat, amelyre *Sir William Davidson* céloz, a Cseh-Szlovák Nemzeti Bank tartalékának arra az állagára vonatkozik, amely a csehszlovák terület Németországhoz való csatolása idején állott fenn, mielőtt az Angol Bank tiz millió fontot előlegezett a Cseh-Szlovák Nemzeti Banknak. A cseh-szlovák kormány megigérte, hogy a már kapott előleget és a kibocsátandó font-sterling-kölcsönt, amennyiben nem használják idegen devizában való fizetésre, fontsterlingben az Angol Banknál fogják kezelni.

A kérdés második részéről nincsenek értesüléseim.

Tartózkodás az angol kormánykörökben

London, márc. 13. (Inf.) **Angol kormánykörökben a legnagyobb tartózkodást tanusitják a szlovákiai eseményekkel szemben s arra az álláspontra helyezkednek, hogy Anglia egyelőre nincs közvetlenül érdekelve az ujabb cseh-szlovák válságban. Teljesen bizonytalannak látják a helyzetet londoni kormánykörökben a cseh-szlovák határok garanciája tekintetében is. A müncheni egyezmény ugyan kilátásba helyezte az uj Cseh-Szlovákia határainak szavatolását, jogilag azonban tisztázatlan, hogy ez a garancia érvényben van-e már, vagy sem. De még ha érvényben volna is a nagyhatalmak garanciakötelezettsége — mondják londoni kormánykörökben —, akkor is csak olyan esetekre vonatkozhatna, amikor Csehországot kivülről éri támadás, amivel szemben a jelenlegi helyzet egyelőre az, hogy Cseh-Szlovákiát belülről fenyegeti a szlovák szeparatizmus. Chamberlain miniszterelnök az alsóház előtt tett januári nyilatkozatában is körülbelül ilyen értelemben szögezte le az angol kormány álláspontját.**

A szlovákiai helyzet kiéleződése óta beavatott londoni körök értesülése szerint London és Páris között élénk eszmecsere folyik, egyelőre azonban egyik részről sem tettek konkrét javaslatokat arra nézve, hogy történjenek-e bizonyos lépések, vagy sem. Prága sem kérte fel mindezideig az angol kormányt, hogy nyilatkozzék a cseh-szlovák határok garantálásának ügyéről.

Göring megszakitotta olaszországi üdülését és visszautazott Németországba

Róma, márc. 13. Göring vezértábornagy a nemzetközi események hirére félbeszakitotta olaszországi üdülését és különvonaton visszautazott Németországba. Göring pár nap előtt utazott feleségével és kiséretével San Remóba, ahol egy hónapot akart tölteni. Hétfőn délben a vezértábornagy váratlanul kiadta az utasitást kiserete tagjainak, hogy csomagoljanak, mert hazautaznak. A sanremói pályaudvaron különvonatot állitottak össze, amely délután elindult a német vendégekkel vissza Németországba. A pályaudvaron a tartományi prefektus és a sanremói polgármester bucsuztatták Göringet. A vezértábornagy a legnagyobb elismeréssel adózott a hatóságok képviselőinek és kijelentette, hogy remekül érezte magát az olasz Rivierán. Mihelyt lehet, visszatér San Remóba — mondotta. — Azt hiszi, hogy néhány nap mulva megint itt lesz.

Elmarad Hitler bécsi utja?

Páris, márc. 13. A késő esti órákban az a hir érkezett Berlinből, hogy Hitler kancellár a feszült nemzetközi helyzetre való tekintettel elhalasztotta a hét elejére tervezett bécsi utját.

A német követelések

London, márc. 13. **A Reuter-iroda berlini értesülései szerint a német birodalmi kormány Prágától a következőket kérte:**

1. Adja meg Szlovákiának önrendelkezési jogát.
2. Távolitsa el a mostani cseh hadügyminisztert és belügyminisztert.
3. Adjon biztositékot a csehországi és morvaországi német kisebbségek védelmére.

Cseh baloldali körök puccsot terveznek?

Prága, márc. 13. (Bud. Tud.) Politikai körökben olyan, egyelőre ellenőrizhetetlen hirek terjedtek el, hogy a volt baloldali pártok körei puccsot késziteneK elő, amelynek még ezen a héten kellene kitörnie. Ezzel kapcsolatban az a hir is elterjedt, hogy Benes volt elnök baráti köréhez tartozó egyik csoport állitólag előkésziti Benes visszajövetelét.

A baloldali puccstervek élén légionárius körök és állitólag a vezérkar egyrésze áll. A puccsterv nemcsak a történelmi országokra, tehát Cseh- és Morvaországra vonatkozik, hanem Szlovákiára és Kárpátaljára is.

Teleki miniszterelnök tanácskozása Csáky külügyminiszterrel

Gróf *Teleki Pál* miniszterelnök hétfőn *Keresztes-Fischer Ferenc* belügyminiszter, azután *Bartha Károly* honvédelmi miniszterrel, majd *Vörnle János* rendkivüli követtel, a külügyminiszter állandó helyettesével tárgyalt. Délután gróf *Csáky Istxán* külügyminiszter, aki néhány nap óta a Verebély-klinikán gyengélkedik, a Várba hajtatott és hosszabb tanácskozást folytatott gróf *Teleki Pál* miniszterelnökkel.

Csütörtökön délelőtt ½11 órakor, a képviselőház ülését megelőzően, a MÉP értekezletet tart. A házülésen ugyanis megkezdődik a zsidójavaslat részletes tárgyalása és sor kerül az egyes módositások felett való szavazásra.

Madrid külvárosaiban még tart a harc a kommunistákkal

Burgos, márc. 13. A madridi frontról érkező jelentések szerint a Miaja-kormány csapatai még mindig nem tudták teljesen birtokukba venni Madrid városát. *A kommunisátk többhelyütt még tartják állásaikat s igy különösen a külvárosokban tanusitanak elkeseredett ellenállást.* A belső városrészekben is szakadatlanul tartanak a lövöldözések. A kormánycsapatok helyzetét nagy mértékben megneheziti az a körülmény, hogy a kommunisták aláaknázták azokat az épületeket, amelyeket az elmult napokban átmenetileg hatalmukba keritettek. A kormánycsapatok természetesen nem tudják, hogy a kommunisták hol helyezték el a robbanótöltéseket s ezért meg kell elégedniök azzal, hogy körülzárják ezeket az épületeket és várják, amig a kommunisták megadják magukat. Ágyukkal nem lehet lőni az épületeket, mert a becsapó lövedékek esetleg felrobbanthatnák a robbanótöltéseket s ebben az esetben az egész környék a levegőbe repülne.

Ünnepségek március tizenötödikén

A Pro Hungária Nők Világszövetsége hétfőn délután nagyszabásu hazafias ünnepséget rendezett. *Rédey Ferencné* elnöki megnyitójában utalt arra, hogy a magyar ifjuságra rendkivül nagy feladatok várnak, vissza kell hozniok a még idegen rabságban sinylődő testvéreinket. Az ünnepi beszédet *R. Vozáry Aladár* felvidéki orsz. képviselő mondotta. Hangsulyozta, hogy különös boldogság a Felvidék magyarsága részére az idei március 15-ike, mert husz év óta most ünnepelhet először nyiltan a magyar szabadság szent napján. A magasszinvonalu műsor keretében *Környeyné Sándor Mária* énekszámokat adott elő, *Tahy Anna* pedig Petőfi- és Mécs László-verseket szavalt. Az ünnepséget a Himnusz hangjai zárták le.

A főiskolai ifjuság idén is a szokásos nagyszabásu felvonulással és ünnepségekkel üli meg március 15-ikét. Szerdán reggel istentiszteletekkel kezdődnek az ünnepségek. Reggel fél 9 órakor az egyetem előtt gyülekeznek a Magyar Nemzeti Diákszövetség, a Turul Szövetség, a Hungária Bajtársi Egyesület, valamint a Katolikus és Protestáns Diákszövetségek tagjai és zászlók alatt vonulnak fel az ereklyés országzászlóhoz és a Kossuth-szoborhoz és leteszik koszorujukat Rákóczi Ferenc szobrára is. Innen a Vigadóba térnek vissza, ahol féltizenkettőkor kezdődik a diszünnepség. Az ünnepi szónok *Egyed István*, a közgazdasági egyetem dékánja lesz, az ifjuság nevében pedig *Ambrus József*, a Turul fővezére beszél.

Szendy Károly polgármester falragaszokon felhivást intézett Budapest székesfőváros lakosságához, hogy a március 15-iki nemzeti ünnepen törvényes kötelességének tegyen eleget és házaira nemzeti szinü zászlót tüzzön ki. A fellobogózás reggel 7 órától este 10 óráig tart.

A budai Szilágyi Dezső-téri templomban március 15-én, szerdán délután hat órakor ünnepélyt tartanak. Előadást tart *Haypál Béla* református lelkész „Szabadság-szolgálatra" cimen. A hangverseny keretében dr. *Latzkovich János* orgonaművész, *Nagy Margit* operaénekesnő és *Jancsin Ferenc* hangversenymester szerepelnek. — *A Budapesti Unitárius Egyházközség* Koháry-utcai templomában a nemzeti ünnepen délelőtt 9 órakor ünnepi istentiszteletet tart *Barabás István* lelkész. — *A Közgazdaságtudományi Kari Ifjusági Egyesület* március 14-én, kedden délelőtt 11 órakor a Közgazdasági Egyetem előcsarnokában (Szerb-utca 23.) márciusi emlékünnepélyt tart. Az ünnepi beszédet Bud János ny. miniszter mondja. — *A MÁV tisztképző tanfolyamának* hallgatói március 15-én délután félöt órakor a Vasuti és Hajózási klub dísztermében (Csengery-utca 68.) hazafias ünnepséget rendeznek. Az ünnepi beszédet *Czeglédy Ferenc* mondja. — *A III. kerületi Polgári Társoskör* a III. kerületi Honszcsoporttal együtt szerdán este a kör helyiségében este fél 8-kor rendezi márciusi hazafias ünnepélyét.

Záróra és hivatali szünet.

A Magyar Kereskedelmi Csarnok és a Fővárosi Kereskedők Egyesülete elnöksége félreértések elkerülése céljából közli, hogy a március 15-iki nemzeti ünnepen a főváros valamennyi kis- és nagykereskedője, valamint áruháza *egész napon át zárva tartja üzletét.*

Az Országos Társadalombiztositó Intézet hivatalaiban szerdán, március 15-én a nemzeti ünnep napján munkaszünet, mig rendelőintézeteiben csak ügyeletes orvosi szolgálat lesz. Az ünnepnapon esedékes segélyeket az intézet a központban március 14-én, kedden délelőtt, *Pestszenterzsébeten* pedig pedden délután fizeti ki. Az intézet rendelőintézeteiben a sebészeti osztályok délelőtt 10—12-ig a szemészeti és fogászati osztályok pedig délelőtt 11-től 12 óráig, mig a Csengery-utcai rendelőintézetben müködő fogászati és szájsebészeti osztályok délelőtt 10-től 12-ig tartanak orvosi szolgálatot.

A Magánalkalmazottak Biztositó Intézetében március 15-én a hivatalok és a központi rendelőintézet szakrendelései munkaszünetet tartanak

Az OTBA budapesti szakorvosi rendelőintézete március 15-én, szerdán, a nemzeti ünnepre való tekintettel zárva marad.

Terrorcselekmények Nagyszöllős magyar lakossága ellen

Ruszinföldön végsö leszámolás készül az ukránok és a csehek között

Nagyszöllősről érkezett hirek szerint a városban a nyugtalanság nagy mértékben fokozódik. A határon átmenekült személyek a katonai hatóságok és a csendőrség terrorcselekményeiről számolnak be. A magyarok sulyos bántalmazásoknak vannak kitéve.

A nagyszöllősi magyar lakosság képviselőtestületére hétfőn reggel cseh-szlovák katonai alakulatok rálőttek. Egy személy sulyosan megsebesült.

A Munkács melletti Örhegyalját felfegyverzett ukrán terroristák tartják megszállva. A magyarul beszélő lakosságot véresre verik.

A ruszin nép ki akarja kergetni a cseheket és az ukránokat

Munkács, márc. 13. Ruszinföldről érkező emberek elbeszélése szerint ukránok és a csehek között *végső leszámolásra készülnek* és csak az adott jelre várnak, hogy megtörténjék köztük a régóta esedékes fegyveres összecsapás.

A ruszin nép hangulata viszont a csehek és az ukránok ellen fordult. *A ruszin nép egyre erőteljesebben hangoztatja, hogy nem akar maga felett idegen urakat.* A *csehek* a ruszin nép ellenséges magatartását azzal igyekeznek leszerelni, hogy azt hangoztatják, hogy *március 26-án* ők már nem lesznek a ruszin földön.

Az *ukránok*, látva helyzetük tarthatatlanságát, megpróbálkoznak még adószedéssel, de *a nép mindenütt kiveri őket a faluból.* A munkácskörnyéki Felsőkerepec, Csófiafalva és Leányfalva nagyobbrészt németajku községekben az ukránok három nap alatt mindössze 300 csehkoronát tudtak kipréselni az adózóktól. A nép mindenütt azzal fogadja az ukrán adószedőket: *„Menjetek Ukrajnába adót szedni! Elég volt a rablásból!"*

Katasztrofálissá vált a ruszin nép gazdasági helyzete

Munkács, márc. 13. A ruszin nép gazdasági helyzete katasztrofálissá vált. Az élő állatnak piac hiányában ára egyáltalán nincs. Ezzel szemben a ruhanemü valósággal megfizethetetlen. Az elsőrendü közszükségleti cikkekben — igy például sóban és kenyérben fokozott hiány mutatkozik.

A határigazolvánnyal átengedett ruszinföldi lakosok Munkácson és Ungváron igyekeznek beszerezni a legszükségesebb holmikat, élelmicikkeket és ruhanemüeket. Amikor viszsa akarnak térni, a cseh határőrök és az ukrán Szics-gárdisták *elszedik tőlük az árucikkeket* és ráadásul többszáz korona pénzbüntetést szabnak ki rájuk.

A Szics-gárdisták elszedték a fegyvert a cseh határőröktől

Munkács, márc. 13. Ukrán Szics-gárdisták vasárnap éjjel meglepték a bécsi döntés értelmében még Kárpátukrajnához tartozó *munkácsi temetőnél szolgálatot teljesitő cseh határőröket* és két géppuskát, valamint több fegyvert zsákmányoltak tőlük. A leszerelt csehek nyomban nagyobb megerősitést kértek és üldözőbe vették a fegyvertrabló ukránokat, akiket végül is a kenderesi makkos erdőben elfogtak, letartóztattak és Szolyvára szállitottak.

Kiraboltak egy katonai anyagraktárt az ukrán terroristák

Ungvár, márc. 13. Néhány nappal ezelőtt Huszton az ukrán Szics-szervezet emberei megrohantak egy katonai anyagraktárt, ahonnan *nagymennyiségü fegyvert, lőszert és kézigránátot raboltak el.* Két nappal ezelőtt a csehek erős karhatalom kiküldésével válaszoltak. Egy csendőrtiszt vezetése alatt hatvan főből álló csendőrkülönitmény érkezett Királyházára. Átkutatták a Szics-laktanyát és géppuskákat, fegyvereket és lőszert koboztak el és letartóztatták a Szics-szervezet tiz tagját.

A magyarországi ruszinok hüségnyilatkozata az Országzászlónál

A magyarországi ruszinok ötszáz főnyi küldöttsége a velük Budapestre érkezett felvidéki magyarság tömegeivel vasárnap az egyetemi templomban tartott ünnepi mise után az *Országzászlóhoz* vonult ki, hogy ott tegyen fogadalmat törhetetlen magyarságáról. Délben a ruszin „Orel" szervezet szakasza vonult fel a budapesti Árpád cserkészcsapattal őrségváltásra. A cseh uralom alatt született, felvidéki ruszin fiuk *első hazafias őrszolgálata* volt ez a fővárosban, melyet büszkén teljesitettek. Az Országzászlónál dr. *Javornitzky Jenő* miniszteri tanácsos üdvözlő szavai után a ruszinok nevében *Demkó Mihály* volt tartománygyülési képviselő mondott nagyhatásu beszédet.

— Hódolni jöttünk az Ereklyés Országzászlóhoz Budapestre — mondotta —, hogy husz év óta először dobogjanak itt össze sziveink *abban a reményben, hogy ez év márciusának idusa a ruszin szabadság napja is lesz.* De esküt is jöttünk tenni ide egyben, esküt arra, hogy harcolni fogunk Szent István birodalmáért, hogy Nagy-Magyarország visszaszerzése után együtt épithessük ezeréves hazánkat, hogy ismét hatalmas, erős és boldog lehessen. A magyar gondolat a huszéves cseh rabság után ma is ép ugy él a ruszin völgyekben, hegyekben, mint Rákóczi idején.

Eperjesen a csehek letartóztatták a magyarság harminc vezetőjét

Eperjes, márc. 13. Eperjesen a cseh hatóságok őrizetbe vették a Hlinka-gárda valamennyi vezetőjét, a szlovák társadalmi élet igen sok vezető emberével együtt. Ezenkivül *a cseh hatóságok még az eperjesi magyarság vezetőit is*, számszerint harmincat, szintén őrizetbe vettek. Közöttük van *Both Tamás*, a volt magyar nemzeti tanács elnöke, *Szepesházy Bertalan, Rosenberg Mór* ügyvéd és *még több más eperjesi közéleti magyar szereplő.*

A Hlinka-gárda és a cseh katonaság között *összeütközésre került a sor.* A cseh katonaság sortüzet adott a tüntető Hlinka-gárdistákra. *Az összeütközésnek kilenc sulyosan sebesült áldozata van.*

Cseh brutalitás egy 82 éves magyar református lelkész ellen

Kassa, márc. 13. Nagyszöllősről érkezett hiradás szerint cseh csendőrök Verbösz községben *több magyar embert letartóztattak* és magukkal hurcoltak. A letartóztatottak között van *Szüle Sándor* 82 éves rereformátus lelkész és 34 éves Endre fia, továbbá Balogh Pál és felesége, Rózsa Sándor és leánya, Amália. Az agg református papot hajnali négy órakor ágyából huzták ki és kényszeritették a csendőrök, hogy gyalog menjen velük Nagyszöllősre. Amikor az idős ember, aki járni is alig bir, ez ellen tiltakozott, a csendőrök sulyosan bántalmazták. Végül a községi biró vitte be saját fogatán a református papot a csendőrökkel együtt Nagyszöllősre. A letartóztatás oka ismeretlen. *(MTI.)*

Nem volt határincidens Ungvárnál

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az Ungvárnál magyar és cseh-szlovák alakulatok közötti állitólagos határincidensről külföldön elterjedt hirekkel szemben, amelyek szerint az összeütközésnek magyar részről emberélet is áldozatul esett, illetékes helyen megállapitják, hogy *ezek a hirek minden alapot nélkülöznek.*

Ribbentrop távirata Csákyhoz

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter a következő táviratot intézte gróf Csáky István külügyminiszterhez:

Gróf Csáky István külügyminiszter urnak, Budapest.

Őszinte sajnálkozással értesültem Nagyméltóságodnak megbetegedéséről. A legszivélyesebb jókivánságaimat fejezem ki Nagyméltóságod mielőbbi teljes felgyógyulásához.

Ribbentrop
német birodalmi külügyminiszter.

A táviratra gróf Csáky István a következő sürgönnyel válaszolt:

Ribbentrop Joachim német birodalmi külügyminiszter urnak, Berlin.

Nagyméltóságod szivélyes jókivánságai igaz örömmel töltöttek el. Kérem fogadja bensőségesen átérzett köszönetem kifejezését.

Gróf *Csáky István*
m. kir. külügyminiszter.

Uj titkos tanácsosok

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Magyarország kormányzója a magyar királyi miniszterelnöknek a minisztérium nevében tett előterjesztésére dr. *Reményi-Schneller Lajos* pénzügyminiszter, országgyülési képviselőnek, vitéz dálnokfalvi *Bartha Károly* szolgálatonkivüli viszonybeli m. kir. táborszernagy, honvédelmi miniszternek, vitéz *Keresztes-Fischer Lajos* magyar királyi altábornagynak, a kormányzó főhadsegédjének, sárvárfelsővidéki gróf *Széchenyi Viktornak*, Fejér vármegye és Székesfehérvár szabad királyi város főispánjának és nagybányai *Horthy Jenőnek* a haza szolgálatában szerzett kiváló érdemeik elismeréseül a magyar királyi titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

Káprázatos pompa XII. Pius pápa koronázásán

IRTA MEGYERY ELLA

Róma, márc. 13. Két nappal mult egy hónapja, hogy *XI. Pius* meghalt s ez a hónap tele volt olyan szertartásokkal, a vatikáni ceremóniáknak olyan sokfajta és sokoldalu nagyszerüségével, hogy ugy tetszett, mintha az ünnepségsorozat befejezése és betetőzése, a pápakoronázás, nem tudna már uj szint és uj hangulatot felvetiteni. Mégis, mikor a napfényes vasárnapi reggelen a Szent Péter-térre érek, *még soha nem látott kép bontakozik elém.* S ez a kép — furcsa ezt leirni — megtévesztően *tábori szinezetü,* mintha valamely frontmögötti állásban járnánk. Mindenütt *rohamsisakos fegyveres katonák,* mindenütt *barrikádok* és deszkatorlaszok, s a templomhoz vivő nagy lépcső aljában hatalmas vöröskeresztes sátor, táborizöld ruhás szanitécekkel, s előtte az olasz nemzetiszinü zászló a földbe szurva. A segélyhely körül keskeny mederbe szoritott emberfolyó, kecskelábu kis székeket kinálók elszánt ostroma, szigoru jegyellenőrzés, s a Rómában elmaradhatatlan tolongás, — hiszen a kiválasztottak is ijesztő sokan vannak.

Félnyolc sincs még s a templom már fokozhatatlanul zsufolt és fokozhatatlanul impozáns a szinek és fények szivárványlásában. Az aranystukkos mennyezet villanyrózsái égnek s az óriási ablakok függönyeit leeresztették. De a kinti napfény egyre erősebben tör be a fehér vásznakon és sárga fényhidakat ver a vörösbrokáttal bevont márványoszlopok közé. A templom középső utja szabad és kétoldalt a palatinusi gárda lilagalléros, aranyvállrojtos, fekete diszruhás legénysége áll sorfalat, mig a confessio körül fehér szalagként világitanak a félkörben ülő kispapok csipkés karingei. Az emberfalakból mindenütt különféle szinü helyjelzőtáblák nyulnak fel s megható, hogy az én helyem éppen a pápai kripta fölött van. Pontosan a lábam alatt ott csillog a márványpadozatba frissen beillesztett kis rézkereszt, XI. *Pius* nevével, akinek sirja fölött állok. Érdekes velem szemben, a tulsó oldalon Szent Péter apostol bizánci ércszobra is, amelynek előrenyujtott jobblába már fényesre kopott a hivők csókjaitól, s amelyet most *felöltöztettek teljes pápai ornátusba.* A fekete bronzszobor fején a hármas pápai korona ragyog borsónyi drágakövekkel s a háta mögötti vörösarany mozaikhoz illő vörösarany virágos kalász hullámzik rajta, ujján zafirköves pápai halászgyürü.

A sok fényesség mellett is a templomot a *fekete szin* uralja, mert a férfiak frakkot viselnek, öszszes rendjelekkel, a nők a szokásos vatikáni öltözetet, a *földigérő zártnyaku fekete ruhát* s a fején a *hosszu csipkefátyolt,* amely a római profilu dámákból valóságos Greco-képeket varázsol. *Csak a főhercegnők s a királynét képviselő fiatal trónörökösné van uszályos fehér selyemben, fején messze szikrázó brilliáns diadémmal,* amely fehér velencei csipkefátyolát összetartja. Egyébként is *annyi az ékszer, különösen a gyöngy és a brilliáns,* hogy egy udvari bálon nem látni többet és pazarabbat. Külön tudósitást lehetne irni a megjelentekről még akkor is, ha csak a fejedelmi és hercegi ranguakat számlálnók elő. Csupán *Bourbonok és Bourbon-pármaiak vannak huszonhatan és számos habsburgi is, sőt a protestáns Hohenzollernek, szász és württembergi hercegek is eljöttek a pápai Rómának erre az ünnepségére, amely valóban a világ ünnepe is* és annyira nemzetközi, hogy elhozta ide a libériai feketéket épp ugy, mint a perui és columbiai vagy kinai és Egyesült államokbeli küldöttségeket.

Mintha csak látomás volna . . .

Aranyos rács mögött rejlik az énekkar, a hires Cappella Sistina, de üdvözlő hinmuszát teljesen elnyomja és elnyeli a látcsövekkel, sőt tükrökkel is felszerelt sokaság éljenzése, tapsa, üdvrivalgása, mikor *a pápai trónszék végre felbukkan a templomajtóban.* Érdekes tudni, hogy a csak ritkán kinyiló nagy bronzkapunak, amelyen XII. *Pius*t a Bazilikába hozták, egyik mezejében a dombormüvek *Zsigmond királyunk koronázását* ábrázolják.

Ezen a portálén keresztül nyulik elénk a pápai diszmenet feje: két fehérruhás klerikus, akik a *Szent Péter-templom gyóntatóit* képviselik, és hosszu falándzsájukat a markolat körül fehér és rózsaszinű szegfücsokor övezi. Következnek a pápai család gyóntatói, majd egy vörösköpenyes káplán, aki gömbölyü bársonypárnán hozza az ékkövektől csillogó arany *triregnot,* a *pápai hatalom hármas koronáját,* amelynek három része a mennyországot, a purgatóriumot és poklot jelképezi. Hasonló bársonypárnán hozzák a pápa *drágaköves mitráját is,* amit a mise alatt használ, majd hét prelátus kiséretében feltünik *a pápai bronzfeszület,* lobogó gyertyaóriások között, s a pápai titkos kamarások középkori spanyol diszruháján csillognak az aranyláncok és az ordók nagykeresztjei.

Közben mindig egy sereg svájci alabárdos halad, akik ma legnagyobb parádéjukat, ezüst páncélt és ezüstsisakot hordanak. Gyönyörüek a nemesi testőrök is, tapadó fehér bricseszben, magas lakkcsizmában, aranyos csákójukról derékon alul lehullámzó fekete lófarkkal, égő vörös atillával.

Lassan lépdelnek a hermelingalléros kardinálisok, ezuttal hófehér mitrákban és mögöttük a vörösruhás ajtónállók, aranydiszes vörös botokat emelnek, majd jönnek a püspökök, apátok, prelátusok, kanonokok is a mitráknak egész erdejével, — végül felragyog a tömeg feje fölött a *pápai baldachin ezüstös selyemsátora.*

Nyolc titkos kamarás tartja a baldachin aranyrudjait s alatta nyolc skarlátvörösruhás székhordó vállain lebeg a Sede Gestatoria, *a pápai bársonytrón,* két oldalán két vörösbársonyba foglalt magasnyelü fehér strucctoll legyezővel. *Az aranyhimzéses bársonyszékben hófehér palástban ezüst brokátmitrával ül a pápa.* Folytonosan jobra-balra fordul és felemelt két ujja végtelen lassu méltósággal *fáradhatatlanul osztja az áldást.* Mozdulatlan arca *feltünően sápadt és meghatott* a sulyos selymek között. Csak csillanó szemüvege emberi és hétköznapi, egyébként az egész jelenség oly szoborszerü, oly valószinütlenül festői, a fehér, vörös, lila és arany szinfoltok keveredésében, mintha valóban csak látomás lenne. A kép hatásosságát még fokozza a pápa előtt *öt-öt lépésnyi távolságban háromszor fellobbanó gyapotláng, amely a földi dicsőség elmulását jelzi.* Mire az ezüstbotra tüzött pamutcsomó utolsó füstje is elszáll, a menet éppen odaér Bernini oltárához, ahol *a pápai mise háromórás ceremóniája* lezajlik.

„Köszönöm mindnyájatoknak"

Egy óra is elmult, mire a külön liturgiáju istentiszteletnek vége lett, s a templomot legutoljára betöltötte *XII. Pius* ércesen zengő hangja,

Pesti vendégek

Irta Nagy Lajos

Vendégek érkeztek Pestről. Ezért a háziaszszony, a kisasszonylány, Julis, a vézna gyerekcseléd, mind nagy munkában vannak.

— Szaladj el Kopáékhoz, kérdezd meg az Esztit (Eszti a Kopáné), hogy adhat-e nyolc gomolya turót és három verdung tejfelt. Onnan ugorj át Gálékhoz, hozzál egy rakás sóskát. Mondd meg annak a Gálnénak, ne fukarkodjon azzal a semmi sóskával, egy hónap mulva ha utánam dobná se kellene, nemhogy pénzt adnék érte, de ezek a pestiek szeretik a mártást.

Julis szalad a Kopáékhoz. Onnan átugrik a Gálékhoz. Elég tekintélyes ugrás ez az ut ilyen csenevész lánynak, mert jó két kilométer.

A mészároshoz a házigazda személyesen ballag át. Mert hát ő ért a husokhoz, ugyanis szakács volt katonáéknál.

— Abból a kövérkésből adjál egy kila hust, — mutat a gazda egy óriási darab vastagszegyre. — A zsirja ne legyen ám rajta. Aztán keresztbe vágd, sógor, vendégek jöttek Pestről, ne mondják, hogy hitványat ettek nálunk.

— Kevés lesz egy kiló hus, ha vendégek is vannak, — véli a mészáros.

— Csakhogy nem marhahustól ízesedik ám a leves! Fő abban egy tyukocska is, — somolyog a gazda.

A mészáros csettint a nyelvével.

— Egy picike gyömbért is tegyen a sógorasszony a levesbe, ugy az igazi, — szól bele a beszélgetésbe a mészárosné.

— Gyenge galamb husa adja meg a teljes jó zamatját a huslevesnek, — igy az egyik vásárló asszony.

— Gombát meg kapni a kertésznél. Egy-két gomba dukál az ünnepi levesbe, — ezt egy kövérkés nő mondja. Hires főzőasszony. Szakácsnő volt Pesten, vagy legalább is mindenes.

— A megreszelt sárgarépát egy kis zsirban kell megpiritani, olyan szine lesz tőle a levesnek, mint a csurrantott arany.

— Én sáfrányt is teszek a szűrőbe.

— Az ártalmas.

— Mit árthatna egy csipet sáfrány?

— Én meg mindent, ami a levesbe való, belekötök egy tiszta melldarabba. Ha elkészült az étel, egyszerre kiemelem a füszert, zöldséget, de nem is zavaros az a leves, amit főzők, olyan kristálytiszta az, hogy a király is megehetné. Mondja is az uram! Lassan kell enni ezt a levest, hogy sokáig élvezhesse az ember.

— A levest első forralás után le kell hűteni. Lehabozni, zsirját lemerni és azután lassu tüzön három óra hosszat főzni. Ez az egyetlen módja a levesfőzésnek.

— Már csak azt mondom, hogy legokszerübb a levest cserépfazékban sütés után bedugni a kemencébe, ott nem főzni, hanem csak párolni. Borsót, hagymát, zöldséget, mindent belerakni, aztán be vele a kemencébe.

— Na csak, vágd le, sógor, azt a hust, lehet ötnegyed kiló is.

— Kakast ne főzzenek ám levesnek. Csak tyukot, — tanácsolja az egykori szakácsnő.

— Tyukot. És kövér legyen az a tyuk. A sovány csak ront a levesen.

A mészáros levágja a hust. Persze, hogy másfél kiló.

— Nem baj, — véli a gazda, — legalább jóllaknak a pesti vendégek.

A mészárosné:

— Aztán milyen tésztát főz a levesbe a sógornéni?

— Ünnepi levesbe csiga dukál.

— De bizony én jobban szeretem a hosszu metéltet.

— A gyüszűtészta, az az igazi.

— Hát a csurgatott?

— Hát a grizhaluska?

— Egyik se! Csakis a zsemlyegombóc. Én már csak a zsemlyegombóc mellett szavazok.

— Azzal sok a dolog. És megtömi az embert. Hová egye a pecsenyét, a meleg tésztát, a kirántott csibét, a tortát, apró süteményt, aki már a levessel megtömte magát?

Amelyik asszony a zsemlyegombócot ajánlotta, hevesen védi a maga igazát:

— Hiszen nem mondtam, hogy akkora gombócokat kell csinálni, mint egy napszámos ököl. És nem kell hatot megenni egynek-egynek.

— Ünnepi levesbe csiga dukál. Már a nagyanyáink is csigát főztek a levesbe lakodalmakkor is. Csak ne akarjunk jobbak lenni az eleinknél.

— De oda vannak azzal a csigával! Nem mondom, a formája valami, De a hosszumetélt ízesebb.

— A grizhaluska, ha jól kikeverik és egy diónyi vajat adnak hozzá, hát ugy elolvad az ember szájában, mint a fagylalt.

Az asszonyok már nem is hallgatnak egymásra. Mindegyik védi a maga álláspontját. Az arcok kipirulnak, a szemek csillognak. A mészáros is előkerül a pult mögül, kezében a husvágóbárd.

Nyilik az ajtó. A gazda felesége áll a nyilásban.

— Hozod már azt a hust, te ember? Harmadikat harangoznak, pedig a marhahusnak idő kell, hogy megfőljön, — magyarázta az asszony.

A gazda fölmarkolja a papirosba csomagolt hust:

— Megyek, már megyek, — mondja.

Még be sem csukódott mögötte az ajtó, mikor az egykori szakácsnő fitymálódva megszólal:

— Ezek a falusi népek azt hiszik, minél több hust raknak a fazékba, annál jobb lesz a leves.

Déli tizenkettőt harangoznak, az asztalon porcellántálban ott párolog a leves. Csiga és csurgatott tészta van bele főzve vegyesen.

A pesti vendégeket az asztalhoz tessékelik a háziak. Ők maguk is leülnek a helyükre.

amelyet az oltár bronzoszlopai közé rejtett hangszórók a legtávolabbi sarkokba is eljuttattak.

Mégegyszer megalakul a káprázatos kiséret, mégegyszer látjuk XII. Piust a Sede Gestatoria magasságában, a strucctoll-legyezők között, azután az egész templom közönsége kiárad a térre, amely soha el nem felejthető szépségben és hatalmasságban nyujtózik a napsütésben. A tömeg olyan végtelen, hogy középen a nagy obeliszk is szinte inogni látszik az emberörvényben. Kétoldalt Bernini oszlopcsarnokának felső terraszán is sürü embercsomó: jobbról a diplomácia, balról a külföldi küldöttségek tömött sorai.

Nem kell sokáig várni, Bramante loggiája, ahol már áll a bibor baldachinos pápai trón, egyszerre megtelik szinnel és mozgással, égő gyertyákkal, legyezőkkel, zászlókkal, evangéliumi könyvekkel, kardináliai hermelinekkel. A pápát aranyos karosszékben hozzák ki a felmagasitott erkélyre s a koronázási pillanat, mikor a „*Fogadd a tiarát!*" szólam végigzug a téren, minden szivverést és lélegzetet visszafojt.

Csak akkor szabadulunk fel az igézet alól, mikor a korlátnál megjelenik a hármas koronát viselő pápa s áldást osztó kézmozdulata végül is közvetlen integetésbe megy át:

— *Grazie a tutti! Köszönöm mindnyájatoknak!*

Ünnepélyes szentmise Budapesten

A budavári koronázó főtemplomban vasárnap *XII. Pius* pápa koronázásának alkalmából ünnepélyes szentmise és Te Deum volt, amelyet *Angelo Rotta* c. érsek, pápai nuncius pontifikált. A koronázó főtemplom bejáratával szemben katonai diszszázad állott fel zászlóval és zenekarral. Megjelentek a szentmisén gróf *Teleki Pál* miniszterelnök vezetésével a kormány összes tagjai. A felsőház részéről gróf *Széchenyi Bertalan* elnök, a képviselőház részéről *Szinyei Merse Jenő* alelnök volt ott. Sorra érkeztek: *Vargha Imre*, a legfőbb állami számvevőszék elnöke, *Töreky Géza*, a Kuria elnöke, *Hutás József* másodelnök, *Finkey Ferenc* koronaügyész, dr. *Alföldy Dezső* itélőtáblai alelnök, *Bothos Gyula*, a közigazgatási biróság másodelnöke, gróf *Zichy János*, báró *Skerlecz Iván*, a katonai Mária Terézia-rendet *Kratochwill Károly* ny. altábornagy és *Wulff Olaf* ny. vezérfőkapitány képviselte. A kegyuri padban *Szendy Károly* polgármester és *Bódy László* alpolgármester foglalt helyet s rajtuk kivül a fővárost *Karafiáth Jenő* főpolgármester képviselte. A katonai előkelőségek soraiban ott voltak: vitéz *Sónyi Hugó* gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka, *Werth Henrik* gyalogsági tábornok, a vezérkar főnöke, vitéz *Náday István* tábornok, a vezérkar főnökének helyettese, *Declava Zoltán* tábornok, vitéz *Zách Emil* altábornagy, *Gorondy Novák Elemér* altábornagy, lovassági szemlélő, vitéz *Falta László* altábornagy, csendőrségi felügyelő, vitéz *Markóczy Antal* altábornagy. Röviddel 10 óra előtt érkezett *József* kir. herceg, aki a szentély egyik diszhelyét foglalta el és *Albrecht* kir. herceg. *Horthy Miklósné*, a kormányzó felesége, *Auguszta* kir. hercegasszony, *Magdolna* kir. hercegnő, *Gabriella* kir. hercegnő és a Kóburg hercegi család tagjai az oratóriumban hallgatták végig a szentmisét.

Pár perccel 10 óra előtt vonult be teljes főpapi diszben az asszisztáló papság kiséretben *Angelo Rotta* pápai nuncius.

Pontosan 10 órakor kürtszó jelezte vitéz nagybányai *Horthy Miklós*, Magyarország kormányzójának érkezését. A kormányzó a Himnusz hangjai és a diszszázad tisztelgése mellett szállott le gépkocsijáról és szárnysegédei kiséretében vonult be a templomba. Bevonulása alatt a kóruson az orgona a Himnuszt játszotta. Majd megkezdődött a pontifikális mise, amely alatt a koronázó főtemplom ének és zenekara *Sugár Viktor* vezényletével Mozart: Missa triumphalis-át adta elő.

Evangélium után dr. *Tóth Tihamér* veszprémi megyéspüspök mondott szentbeszédet, amelyben a pápai hármas tiaráról, mint hármas töviskoszoruról szólott. XII. Pius pápa homlokára ma helyezi az egyház a hármas tiarának hármas töviskoszoruját — mondotta — és ma azért vagyunk itt, hogy imádkozzunk érte, hogy ez a töviskoszoru emberfelettien nehéz ne legyen neki, hogy „az Ur tartsa meg őt és éltesse, tegye boldoggá a földön és ne adja ellenségei kezébe", „hogy a reá bizott nyájjal együtt eljuthasson az örök életre".

A szentmise végén ünnepélyes Te Deum volt, majd az egybegyültek a pápai és a magyar Himnuszt énekelték el.

A háziasszony a pesti nő elé tartja a csurig tele tálat:

— Merjél, drágám.

A pesti nő belemártja a levesmerő kanalat a tálba. Gondosan vigyáz arra, hogy tészta ne kerüljön a kanálba. Kimér egy féldeci levest és udvariasan eltolja a háziasszony kezét:

— Csak a te kedvedért eszem ennyit is, — magyarázza a háziasszony kinálására a pesti nő. — Mit gondolsz? Nem szabad nekem levest ennem. Igy is hajlamos vagyok a hizásra.

A vendéggyerek nem kér levest.

— Otthon sem eszik soha, — mentegeti az anyja.

A vendégférfi karimájáig telimeri a tányérját aranyszinü illatos levessel. A háziasszony hálás tekintettel jutalmazza.

— Méreg ez nekem! — jegyzi meg a vendégférfi.

— Nekem ne nyögj aztán éjjel, mert én nem hallgatlak, — haragoskodik a pesti nő. — Tudod, hogy a vesédnek mennyi munkát ad ennyi leves?

— Kulturember nem eszik levest, — szemtelenkedik a vendéggyerek.

A háziak tányérja már szinültig tele levessel.

Pesti nő irigységtől kidülledt szemmel nézi a szürcsölőket. Igy gyötrődi végig az egész ebédet, mert egy kis főtt hust eszik csak, egyebet semmit, fél az elhizástól. Mellékesen ötvenegy kiló.

Vendégférfi ösztönember, nem tud ellenállni a sok kitünő étel csábitásának s egy-kettőre elrontja a gyomrát.

Vendéggyerek ebéd előtt jóllakott a konyhában, nem eszik semmit, azonban előadást tart arról, hogy a vidékiek milyen civilizálatlanok.

A háziak verejtékezve kinálgatják a sok finom ennivalóval a vendégeket s nagyon elszomorodnak, hogy minden igyekezetük kárbavész. Ezért aztán vésztjósló hangon igérgetik:

— Ha mi felmegyünk Pestre, koldussá eszünk benneteket! Minket nem kell majd biztatni.

Két régi erdélyi történet

Multkoriban *Szüllő Gézával* vacsoráztam nagyobb társaságban. Erdélyre fordult a beszéd, szükebb hazámra, melynek ő ugyszólván fogadott fia. Serdülő- és tanulóéveit tudniillik ott töltötte rokonoknál, kiknek házában Erdély minden számottevőbb embere megfordult, különösen az öregebb korosztály, ugyhogy a tiz-tizenkétéves kamasz baráti köre nagyobbrészt nyolcvan esztendő körüli öreg urakból tevődött össze. Ezek révén sok olyan adomát hallott, mely a mult század első felében vagy annak közepén volt közkincs, apró történeteket, melyeket rajta kivül már talán senki sem tud. Megkértem, engedné meg, hogy megörökitsek közülök egyet-kettőt.

Kolozsvárt annak idején Ferenc József helytartója, gróf *Folló Creneville* élt és uralkodott, mindenben utánozni igyekezvén urát, ugy belső tartalomban, mint a külső formák betartásában. Szigoru fellépésü, rideg ember volt, aki semmiképpen sem tudta megérteni az erdélyi élet családias, humoros, minden nagyképüségtől, gőgtől, ugynevezett „snobság"-tól ment jellegét.

Egyszer nagy estélyt rendezett, melyre a társadalom szine-javát meghivta. Grófok, bárók, ugynevezett „jó" nemesek, akik erdélyi felfogás szerint sokkal magasabb fokon állanak a ranglétrán, mint holmi dib-dáb százesztendős grófocska, csak ugy hemzsegtek a teremben, ahol csodálatosképen egyetlenegy ülőhely volt csak, az, amelyen gróf *Folló Creneville* Ő Nagyméltósága foglalt helyet. A helytartó ur ugy okoskodott, hogy méltóságán esik csorba, hogy ha valaki az ő jelenlétében leül, mivelhogy az ugyanannyi, mintha Őfelsége előtt tenné azt, ami tudvalevőleg az udvari etikett értelmében szigoruan tilos. Az erdélyi urak ugyan más véleményen voltak, szerintük gróf *Creneville* viselkedése nemcsak nagyképü, hanem nevetséges és pökhendi jellemről tett tanubizonyságot, de hát szék nem lévén kéznél, morogva bár, de engedtek a negyvennyolcból és akaratuk ellenére, állva tisztelték házigazdájukat.

Ekkor lépett be a terembe *Béldi Tivadar*, egyike a fentemlitett „jó" nemeseknek, Erdély egyik igen gazdag és tekintélyes szülöttje. Körülnézett, pillanat alatt felfogta a helyzetet, aztán nyugodtan igy szólott: „Ha nincsen szék, a föld is jó" és ezzel már le is ült a padlóra, oly természetes mozdulattal, mintha ez volna számára a világ legmegszokottabb ülőhelye. Mondanom sem kell, hogy cselekedete viharos sikert aratott mindenkinél... kivéve, minden valószinüség szerint, a nemes *Folló* grófnál.

A második történet a kolozsvári kaszinóban folyt le, a pipázó kandallója előtt, melyen óriási méretü hasábfák vörösen izzva lobogták el életöket. *Radák Ádám* ült az tüz előtt és nagyokat sóhajtva piszkálta a zsarátnokot, hogy a szikrák pattogva szálltak a kéménybe.

Előre kell bocsátanom, hogy Radák igen haragtartó ember volt, mondják róla, hogy egyszer megneheztelt valami vénkisasszonyra, aki házukban élt, s kijelentette, hogy e perctől fogva levegőnek tekinti, s ez elhatározását oly szószerint vette, hogy azontúl, ha a hölgy az ajtóban állott, nyugodtan becsipte a két szárny közé, vagy ha véletlenül abba a karosszékbe telepedett szegény, melyre Radák ép vágyott, se szó, se beszéd, reáült, a jelenvoltak nem kis megrökönyödésére.

De térjünk vissza a kandallóhoz.

„Hát neked mi bajod, hogy ugy sóhajtozol, mint valami fujtató?" kérdezte tőle *Teleki Döme*, közelebb lépve a tüzhöz.

„Hogy mi a bajom?" felelte a másik, miközben ujabb hasábot dobott a most már csak pislákoló zsarátnokra, „látod ezt a fát? Elég, oszt nem marad utána semmi, csak egy marék hamu. Hát ilyen vagyok én is. Se fiam, se fivérem, de még nevembéli férfirokonom sincsen. Ha majd egyszer meghalok, megfordithatják a kripta ajtaján a Radák-cimert."

Teleki Döme résztvevően csóválta meg a fejét: „Hát biz ez elég szomoru, számunkra is, de fel a fejjel pajtás: kibirtuk a mohácsi vészt... majd csak kiheverjük ezt is." És evvel iszkolt is kifelé, ahogy a lába birta, mert *Radák Ádám* uram közismerten nem kedvelte a tréfát, amikor az az ő bőrére ment és hirtelen haragu ember lévén, jobb volt olyankor az ajtó külső oldaláról szemlélni a világot, amig meg nem csendesedett.

Hogy mi lett az eset vége, nem tudom, de alig hiszem, hogy egyhamar kibékültek volna.

Bethlen Margit.

Kiss Ernő főhadnagy

„Non omnis moriar...“ Hős magyar katonát temetnek ma, kire reá illik Horatius klasszikus mondása, mert ami halandó volt benne, azt komor katonái pompával, a csapatok tiszteletadása mellett átadják az anyaföldnek, de emléke mint az igazi magyar honvéd szelleme, tovább él, azt nem lehet eltemetni. Inkább azt mondhatnók: benne, az uj honvédség fiatal tagjában a régi magyar katona dicsőségének feltámadását ünnepli.

Nemrégiben olvashattuk, hogy a Kormányzó Ur őfőméltósága személyesen adta át a honvédkórházban a sulyosan sebesült fiatal tisztnek, Munkács város hősi védelmében tanusitott bátor és eredményes magatartásáért a Magyar Érdemkereszt lovagkeresztjét a kardokkal.

A munkácsi hid védelmében kifejtett tevékenységéről a jelentések annakidején a következőkben számoltak be: A január 6-i cseh orvtámadásról szóló első jelentést Beregszászon személyesen vette át. Tekintettel arra, hogy a jelentést tevő sürgős erősitést tartott szükségesnek, *Kiss* főhadnagy parancsnokától maga kérte, hogy a legelső, Munkácsra utbainditott osztaggal ő is kimehessen. Mire Munkácsra érkezett a cseh páncélgépkocsikat a védők már leküzdötték. A Térképhelyesbitő csoport tisztjei akkor éppen a Latorca balpartján gyülekeztek, hogy a jobbparton lévő fatelepet megtámadják és onnan a cseheket elüzzék. Ez alatt ért oda *Kiss Ernő* főhadnagy és embereivel azonnal csatlakozott a támadókhoz. Az ellenséges géppuskatüz alatt tartott hidon embereit átvezette és benyomult a fatelepre. A fatelep keritésén vágott nyiláson át egy cseh géppuska tovább tüzelt. Ezt a géppuskát igyekeztek a mieink ártalmatlanná tenni és ezt akarták megtámadni. A támadást ekkor már személyes példájával *Kiss Ernő* főhadnagy irányitotta. Elsőnek rohant előre és eközben kapta sulyos sebeit. Sebesülése után a segitségére siető *Csapó* főhadnagy szintén ugyanott kapta a halálos lövést és ugyanott esett el az őket követő *Koncz* hadnagy is. *Kiss Ernő* főhadnagy, midőn a sértetlenül maradt két tiszttársa őt a géppuskatüzből ki akarta menteni, tiltakozott: „Hagyjatok engem békén, támadjatok“ és vérében fekve maradt. Csak akkor engedte magát elszállitani, mikor e két tiszttársának tüzelése a cseh géppuskát elhallgattatta és visszaüzte.

Heteken át a legnagyobb gonddal, szeretettel ápolták, de a testébe behatolt repeszdarabok végül általános szepszist okoztak; hosszu és nehéz szenvedés után a gyáli-uti 1. sz. honvédhelyőrségi kórházban március 11-re virradó reggel meghalt.

*

Kiss Ernő főhadnagy a bajai utász zászlóalj tényleges tisztje volt, térképhelyesbités céljából vezényelték Munkácsra. Harminc éves volt, katonai tanulmányait a Ludovika Akadémián végezte, 1932-ben avatták hadnaggyá. Csapatánál mint kiválóan szorgalmas, fiatal tisztet, rendkivül szerették és nagyrabecsülték, ugy tiszttársai, mint alárendeltjei. Kedden, 14-én délután 3 órakor temetik szülőhelyén, Pestszenterzsébeten.

*

A magyar katona emlékében *Kiss Ernő* főhadnagy mindig mint követendő példa fog tovább élni. Azonban a magyar nemzet se felejtse el nevét, mert addig, mig olyan katonák védik az ország határait, mint Kiss Ernő és hős társai, nem kell tartania semmitől...

nemes Suhay Imre
ny. altábornagy.

Eckhardt: „A diktaturával mindig szembe fogok fordulni“

Eckhardt Tibor vasárnap beszédet mondott *Sándor István* képviselő kecskeméti beszámolóján. Beszélt a zsidókérdésről, amely — ugymond — nem a falusi és a vidéki kisember problémája. A kisgazdapárt programjának alapja a földreform. Senki ne beszéljen faji veszedelemről, aki a magyar faj egyharmad részét pusztulni hagyja. Zsidózni könnyü dolog, de három millió dolgozó magyar nincstelent talpraállitani magyar kötelesség.

— A mult hetekben — folytatta — belpolitikai válságok rázkódtatták meg az országot. Ujra beigazolódtak elveink, mikor azt mondjuk, hogy *nem kérünk a forradalmakból, se csodálatos, se semmiféle más forradalmat nem akarunk, de parancsuralmat sem.* Békés fejlődés, szabadság, alkotmányos élet kell nekünk. A diktaturás törekvésekkel szemben e korszak férfiai becsülettel kiállottak. *Sztranyavszky* otthagyta a miniszteri széket, mert nem volt hajlandó Imrédy diktaturás törekvéseit szolgálni, *Kornis* a Ház elnöki méltóságát hagyta ott. Azok között, akik ma reformokat hirdetnek, olyanok is vannak, akik husz éven át taposták a nemzetet. Aki a magyar néptől el akarja venni szabadságának utolsó maradékait, arról nehezen hihető el, hogy a nép javára akar dolgozni. *Kárhozatosnak tartom a diktaturát, mindig szembe fogok fordulni azzal.*

Halifax beszéde Angolország külpolitikájáról

Visszautasitotta azt a követelést, hogy az angol kormány világrendőri szerepet vigyen

London, márc. 13. (Magyar Távirati Iroda.) Lord *Halifax* külügyminiszter Sunderlandban tartott beszédében kijelentette, hogy senki sem vádolhatja Angliát azzal, hogy megtagadta az önrendelkezés elvét.

— Ahol csak megfordultunk a világon — folytatta —, *mindenütt a szabadság és önkormányzat nyomait hagytuk hátra* és a szabadság áldásos hatásait nemcsak a birodalom népei, hanem az egész világ élvezhette. *A demokrácia lényege a szabadság.* Nem akarunk más nemzetek ügyeibe avatkozni, de ugyanezt a tiszteletet kérjük a magunk számára és erőnk a biztos záloga annak, hogy ezt meg is kapjuk. Az angol birodalom nemzeteinek és államainak családja manapság óriási felelősséget visel. Kevésre becsülném az angol birodalmat, ha nem lennék meggyőződve, hogy mostani alakjában *az emberi faj egynegyedének boldogságát szolgálhatja és befolyásával az összesség érdekeit előmozdithatja.*

Lord Halifax *visszautasitotta azt a követelést, hogy az angol kormány világrendőri szerepet vigyen.*

— A felelősségtudó családapa bizonyára felháborodik, ha távoli országrészben elkövetett durva támadásról olvas, de senki sem gunyolhatja őt gyávának azért, mert nem hajlandó rögtön vonatra szállni, hogy fejbeverje a távoli támadót. A józan közvélemény csak akkor helyeselné beavatkozását, ha az eljárás az ő családját érintené és közvetlen kötelességei és érdekei körébe vágna. *Mennyivel inkább kell még aggódóbb gonddal mérlegelni az ilyen beavatkozási kérdéseket a kormányoknak, amelyeknek döntésétől milliók élete függ.*

Lord Halifax végül még ezeket jelentette ki:

— *Továbbra is a békéért küzdünk, de mindent elkövetünk, hogy megadjuk országunknak a körülmények által követelt erejét és önbizalmát.* Bármely más nagyhatalomhoz hasonlóan fenn akarjuk tartani függetlenségünket a többiekkel való egyenlőség alapján abban a meggyőződésben, hogy legalább annyival járulhatunk hozzá a jobb világ felépitéséhez, mint bármely más hatalom. Nem mulasztjuk el a barátságos és őszinte közeledés alkalmát más kormányokhoz, ha komoly kilátás nyilik félreértések vagy bizalmatlanságok kiküszöbölésére.

Az idegenforgalom,

a kislakásépités és a tisztviselői reverzális kérdése a főváros közigazgatási bizottságában

A főváros törvényhatóságának közigazgatási bizottsága hétfőn tartotta márciusi ülését. Az ülésen *Karafiáth Jenő* titkos tanácsos, főpolgármester elnökölt.

A polgármesteri jelentéshez elsőnek *Csilléry András* szólt hozzá. Felhivta a figyelmet a lakáskérdés megoldására és utalt arra, hogy a háztulajdonosok egy része a többgyermekes családokat nem akarja befogadni. Ha már a magángazdaság nem épitkezik, *ezt a tevékenységet a fővárosnak kell átvennie.* Ezután a főkapitányság elavult épületéről beszélt. Szégyenteljesnek tartja a rendőrség elhelyezkedését, a főkapitánysági épület balkáni állapotban van s aki hivatalos ügyekben ott jár, láthatja, hogy a tisztviselők csak heroikus küzdelemmel tudnak dolgozni. A magyar rendőrségnek külföldön is igen jó hire van s a külföldiek csodálkoznak azon, hogy milyen helyiségekben dolgozik a rendőrtisztikar. De nemcsak a főkapitánysági épület, hanem a kerületi kapitányságok helyiségei és az őrszobák is lehetetlen állapotban vannak. Csilléry azután a sajtóról beszélt. A sajtó egy részének — mondotta — köze volt Trianonhoz, állást kell foglalni a destruktiv sajtóval szemben, amely a közvéleményt helytelenül tájékoztatja. A legutóbbi törvényhatósági közgyülésről egyes lapokban helytelen tudósitások jelentek meg. A sajtó egy része meggyanusitotta a főpolgármestert, a polgármestert, a pártvezéreket s őt is, hogy reverzálist követeltek a tanácsnokoktól. Tiltakozott az ilyen hazug és ferde beállitás ellen, meg kell büntetni azokat, akik a valóságnak meg nem felelő tényeket állitanak.

Peyer Károly szerint felülről kapott parancs miatt halasztották el az alpolgármester-választást. Ami a sajtó megrendszabályozását illeti, ez áll arra, amelynek bujtogatása következtében történt a legutóbbi bombamerénylet is. Ezzel a sajtóval is el kellene bánni, a főváros támogatja az ilyen sajtót, ezt helyteleniti.

Lázár Ferenc szóvátette, hogy a parlamentben támadták a főváros Árvaszékét. Az Árvaszék működése elég nivós, a főnöki kar kifogástalan. Ajánlotta, az Árvaszék térjen át a tanácsi elintézés rendszerére.

A felszólalásokra *Szendy Károly* polgármester válaszolt. Mivel a lapokban meg voltak nevezve azok, akik adtak és akik nem voltak hajlandók reverzálist adni, ezektől a főtisztviselőktől meg fogják kérdezni a való tényállást. Ami azt az állitást illeti, hogy a főváros támogatásban részesiti az uszitó sajtót, ez ebben a formában nem állja meg a helyét. A főváros hirdetési átalányt állapitott meg publicitásuk mértékében a lapoknak. A főváros nem ajánlotta fel az OTI-nak a Krausz—Mayer-féle telkeket, azokat az OTI kérte. A főváros összes munkásai számára családi pótlék fizetését sürgeti, a családi pótlék kiterjesztése 650.000 P. többletkiadást okoz, erre a fedezetet elő kell teremteni. A nemzetközi helyzet okozta nemcsak nálunk, hanem a külföldi államokban is az idegenforgalom hanyatlását. Elsősorban az északi államokban és a Balkánon igyekeznek propagandát kifejteni. A tabáni gyógyszálló felépitését a közgyülés elhatározta, Budapest mint fürdőváros kell hogy megvalósitsa a gyógyszállót, amelynek vezetésére nagy sulyt fognak helyezni.

Sulyos összetüzések Késmárkon, Szepesbélán és Iglón

Pozsony, márc. 13. Pöstyénben és Trencsénben a csehek nagy csapattömegeket vontak össze. Késmárkon, Szepesbélán és Iglón sulyos összetüzések voltak. Késmárkon Hlinka-gárdisták és a csendőrök között sulyos lövöldözésre került sor. A pozsonyi zavargások során eddigi jelentések szerint 17 németet tartóztattak le.

Véget ért a zsidójavaslat általános vitája

A legközelebbi ülésen, csütörtökön szavaz a Ház

A képviselőház hétfőn nyolcórás ülésen folytatta a zsidótörvényjavaslat tárgyalását. Ezt megelőzően **Darányi Kálmán** elnök bejelentette, hogy XII. Pius pápa megkoronázása alkalmával tartott ünnepélyes szentmisén a Ház képviseletében *Szinyei-Merse Jenő* alelnök vett részt, továbbá, hogy amikor Pacelli bibornost a katolikus egyház fejévé választották, fölkereste a pápai nunciust és felkérte, hogy tolmácsolja Őszentségénél a magyar képviselőház hódolatát.

Az előző kormányok felelőssége

Cseh-Szombathy László (függ. kisg.) szólalt fel ezután a zsidójavaslat vitájában és hangsulyozta, hogy a zsidókérdés kiélezése körül *sulyos felelősség* terheli a megelőző kormányokat. A Darányi-kormány az első javaslatot nem kellő megfontolás után hozta a Ház elé, azt a felszitott hangulat nyomására hevenyészve állitották össze. Ezért vált szükségessé a második törvény előkészitése, nem a zsidók szabotálása miatt. Az Imrédy-kormány sem kellő megfontolás után hozta a javaslatot, letárgyalását sokáig függőben tartotta és ezzel a legnagyobb bizonytalanságban hagyta az országot. Ennek sulyos következményei az elmult hetekben már mutatkoztak *a gazdasági életben.* A javaslat egyes intézkedéseit helyesli, de tulnyomó részüket elhibázottaknak tartja. Az intézkedések egész tömege helytelen, igazságtalan, a gyakorlati életben nehezen megvalósitható. A vezetést keresztény magyar kezekbe kell adni. Ha idegenek kezébe kerül a vezetés, csöbörből-vödörbe léptünk. Az intézkedések egy része tulmegy a magyarság egyetemes érdekein. A keresztények egy része is elveszti állását, mert a megkivánt okmányokat nem tudja majd kellő időben beszerezni. A zsidóságnak az a része, amely velünk sorsközösségben élt és hazafias magatartásáról nem egyszer tanubizonyságot adott, nem kezelhető egyformán a bevándorolt zsidósággal. Elsősorban *a világháboru résztvevőire* gondol, a tüzharcosokra, akiknek minden téren *egyenjoguságot* követelt. A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák sem részesülnek megfelelő elbánásban.

A javaslat és a jogegyenlőség

Bródy Ernő (polg. szab.) szerint a javaslat sarkaiból forditja ki a magyar alkotmányt és el akarja törölni a jogegyenlőséget. Az egyenjogusitás felé már 1840-ben is lépés történt, amikor Pest megye követei törvényjavaslatot terjesztettek be a zsidók polgárositása érdekében. Azt fejtegette azután, hogy a zsidóság nem faj, hanem vallás. Helyteleniti az asszimiláció szó használatát, mert ő magyarnak jött napvilágra, magyar nyelvet, magyar történelmet tanult, magyar iskolában. Mindig volt egy irányzat, amely Magyarországot néptörzzsé akarta fokozni, a magyar katonaságot a közös hadsereg kiegészitő részének kivánta tekinteni, gazdasági szempontból Ausztria gyarmatává akarták tenni.

Gróf **Apponyi György** (polg. szab.): Most is ezt akarják.

Bródy: A zsidóság többségének a kartelekhez semmi köze. Elfogadhatatlan a javaslatnak a *tüzharcosokra* vonatkozó rendelkezése. A titkos tanácsosokat védelmezik, de a hadiárvákat letiporják, ez vérforraló igazságtalanság.

Rassay Károly: Miért védik ezt a lehetetlen intézkedést?

Bródy: Tiltakozott az ellen, hogy a hadifoglyoktól külön igazolást kérjenek. A *közjogi szakasz* lehetetlen feltételeket állit fel, mert *hetvenkét évi helybenlakást nem lehet igazolni.*

Rassay: Az igazságügyminiszter is meg van győződve arról, hogy nem lehet megszerezni a választójogot, azért vették be ezt a törvénybe. Az egész csak trükk.

Bródy: Tervszerüen, rosszhiszemüen tönkre akarják tenni a becsületes, produktiv, zsidóvallásu magyarokat. Ugyanakkor ártanak a keresztény magyaroknak is. A keresztény fiatalság elhelyezése mindenkinek a szivén fekszik, de a törvényhozás mechanizmusa erre nem alkalmas. Háromnegyed év óta folyik a mérgező izgatás, csak a zsidójavaslatról van szó, más reformmal nem foglalkoznak. Mindenkit megillet a jogi igazság, szabadság és kenyér. A javaslatot nem fogadja el.

Hubay Kálmán (nyilas) hosszu lelkiismeretvizsgálat után elfogadja a javaslatot — amelyből különben lassankint alig maradt meg más, mint a módositások —, mert minden lépést el kell fogadni, amely közelebb visz a gazdasági és társadalmi élet zsidótlanitásához. A javaslat sem nem tulradikális, sem nem eléggé radikális, a javaslat egyszerüen *rossz*.

Rassay Károly: Tehát elfogadja. Az egyik a negativumot szavazza meg, a másik a rosszat . . . Jön a választás.

Szocialista birálat

Reisinger Ferenc (szoc.) szerint nincs olyan keresztény közvélemény, amely a zsidókérdés megoldását kivánja; a magyar parasztságtól és munkásságtól teljesen idegen ez a kérdés. Ma már az igazságügyminiszterről is az hirlik, hogy nem merné szivére tenni a kezét és azt mondani, hogy nincs az elődei között beszivárgás. Nem érdeke egy tizmilliós népnek, hogy amikor önként alakulnak ki nemzetiségi csoportok, egymillió állampolgárt népcsoportnak tekintsen. Ez a „fércmű" kül- és belpolitikailag, gazdaságilag, erkölcsileg sokat fog ártani az országnak.

Éleshangu felszólalás a javaslat ellen

Payr Hugó (pártonkiv.): A javaslat érveit és indokolását falzumoknak tartja. Még nem volt javaslat, amelynek akkora kihatása lett volna a társadalmi, gazdasági, családi, nemzetiségi és politikai életre, mint ennek. Ma nem népszerü az utca hangulatával szembeszállni, de hitvány politikus az, aki nem meri meggyőződését követni. Ennél csak az hitványabb, aki *zsidóbérencséggel* gyanusitja azt, aki önzetlenül próbálja a lejtőn rohanó szekeret megállitani. Gömbös alatt nem fajultak volna el a dolgok, mert ő nem tudott volna aludni, ha azt mondják neki, hogy az ő törvénye miatt emberek százai fognak öngyilkosságot elkövetni. Imrédy azért csinálta meg a második törvényt, hogy jó pontot kapjon a németektől, akiknek eszük ágában sem volt ilyet követelni tőlünk. Ha végrehajtásra kerül ez a törvény, *a magyar zsidóság halálos itéletét* jelenti. Nézzük meg, hány üzlet redőnyét huzzák le máris Budapesten. A kényszeregyezségek emelkedtek, az épitkezés szünetel, a biztositási üzlet leállott, banküzlet nincs, az általános gazdasági csőd árnyéka vetődik előre. Megoldhatatlan a javaslat *közjogi része* is, mert ha a zsidóktól igazolást kivánnak, a keresztényektől is kell ilyet kivánni, ami keresztülvihetetlen. Az a munka, ami most folyik — ujfajta bolsevizmus. Imrédy nem zsidó származása miatt mondott le, mert megbukott volna anélkül is, mivel az országot politikailag és társadalmilag széttépte és gazdasági válságba juttatta. Reméli, hogy a javaslat általános vitája névszerinti szavazással fog véget érni, hogy tudja meg az ország, kik a felelősek a gazdasági élet leromlásáért, a sok exisztencia elpusztulásáért. Összeférhetetlennek tartja, hogy olyan kormánypártiak szavazzanak, akiket a *bankok és iparvállalatok pénzén a pártkasszából választottak meg*, vagy olyanok, akiknek családjába akár fel-, akár lemenő ágon, akár házassági kapcsolat révén — *zsidóvér* keveredett. A javaslatot nem fogadta el.

Ifj. **Balogh István** (nemz. szoc.) szerint nem keresztény, magyar alapon akarják a kérdést megoldani. A kormány erőtlensége és az erkölcsi magaslaton való egész labilitása bebizonyul ennél a javaslatnál, amely keresztény elgondolás nem lehet.

Szinyei-Merse Jenő elnök: Ugy értettem, hogy a képviselő ur kétségbevonja a kormány erkölcsi alapon való állását, mert, ha jól értettem volna, kénytelen lettem volna rendreutasitani.

Balogh: Nem lehet egyforma mértékkel mérni minden zsidónak. Nem fogadta el a javaslatot.

„Sem visszavonni, sem keresztülvinni nem lehet"

Sulyok Dezső (függ. kisg.) azért szólal fel, mert ugy látszik, a képviselőház naplemente előtt áll. Szerencsétlen időben hozták ide ezt a javaslatot, mert elég bajunk volt enélkül is. *Ma már sem visszavonni, sem keresztülvinni nem lehet.* A közvélemény követeli a kérdés megoldását, a visszavonás következményei pedig kiszámithatatlanok lennének. A megfertőzött légkörben ma már mindenki gyanus. A miniszterelnöktől a pártvezérig, az igazságügyminisztertől a Nemzeti Munkaközpont elnökéig, mindenkit gyanusitanak. Amit Imrédy miniszterelnök fejéhez vágtak, ma az igazságügyminiszternek kellett hallania egyik képviselőtársától. Ha tehát ez törvénnyé lenne, az idegélet összeroppanására vezetne. A javaslat részeire bontja a magyar társadalmat. A Ház, amely a nemzeti egység jelszava alatt jött létre és egy 170 tagu többségi párttal kezdte működését, most 15 pártra van bomolva és több mint kétszáz pártváltoztatás történt összeülésétől napjainkig. Széchenyi a kiegyezési korszakkal kapcsolatban azt mondta, hogy az ország sorsa nem azonos a magyarság sorsával: ez lehet nagyon jó és ugyanakkor a magyarság sorsa nyomoruságos. Ki a magyarság? A földet turó magyar paraszt. Ha mindenki megmarad, csak a paraszt pusztul el, meghal az ország. Ezt a népet kell őserejében megtartani. Szükség van fajvédelemre, de ennek *aktiv* fajvédelemnek kell lenni. Minden áldozatot hajlandó meghozni tehát ezért a törzsökös magyarságért. Judás zsidóvér volt, de Krisztus is az. Akik ma a fajteoriát hirdetik, vegyék tekintetbe, hogy Goethe ugyanolyan árja volt, mint a düsseldorfi rém. Most csak *ember* van, aki egyénileg felelős a maga sorsáért. Ha hajlandó a magyarságba beolvadni, testvérként fogadjuk, de ha muszkavezetőnek csap fel, megvetjük. Magyartalannak, keresztényteleneknek tartja a javaslatot és nem fogadja el.

Propper Sándor (szoc.) a javaslat visszavonását kivánta. Gömbös az 1935. évi választások előtt revideálta a zsidókérdésben álláspontját. Ennek a parlamentnek nincs tehát joga ilyen alkotmányváltoztató kérdésben dönteni: az ország közvéleményének döntése alá kell bocsátani a kérdést. Egy 37 és fél százalékos miniszterelnöknek kellett jönnie, hogy ezt az átkos javaslatot idehozza. Ezután mindkét oldal állandó zajongása és az elnök ismételt beavatkozása közben a munkáskérdésről beszélt, végül is kijelentette, hogy nem fogadja el a javaslatot.

Ismerni kell a gazdasági vonatkozásokat

Andaházi Kasnya Béla (függ. kisg.) nem fogadja el a javaslatot, mert nem lehet megállapitani, hogy komoly elhatározásról vagy csupán szólamokról van-e szó. *Erkölcsi összeférhetetlenséget* teremt a javaslat a társadalomban. A képviselők között vannak többen, akiknek zsidó rokonsága van, mégsem érzik ezt az erkölcsi összeférhetetlenséget. *Imrédyben* akkor csalódott a legjobban, amikor a gazdasági térről átment a politikára, mert beigazolódott, hogy távol áll ettől a területtől. Imrédy saját szörnyü végzetét készitette elő ezzel a javaslattal, amikor tagadta az asszimilációt. Lehetetlen helyzet, hogy az emberek egy része ma *a nevéből* akar megélni és nem a munkájából. Ha elfogadjuk azt a tételt, hogy a *Felvidéken* voltak olyan zsidók, akik kifogástalanul viselkedtek, akkor el kell fogadnunk azt is, hogy *Magyarországon is voltak ilyenek.* Mielőtt valaki zsidótörvényről beszél, *ismernie kell a gazdasági vonatkozásokat.* Aki azt hiszi, hogy a mai körülmények között a zsidókérdést, a gazdasági válságot és a földreformot egyszerre meg lehet oldani, az tudatlan.

Véget ér az általános vita

Farkas István (szoc.) szerint a javaslat nem illeszthető be a magyar alkotmányos felfogásba, ezért nem is lehet elfogadni. A legnagyobb baj, hogy amikor az ifjuság elhelyezkedéséről beszélnek, a jobb állásokban miniszteri tanácsosok, tábornokok és magasrangu nyugdijasok helyezkednek el.

Több felszólaló nem jelentkezett, mire az elnök hat órakor *bezárta az általános vitát.* A legközelebbi ülés *csütörtökön* délelőtt 11 órakor lesz. *Rupert Rezső*, a kisebbségi vélemény előadója, a zárszó jogán szólal fel, azután *következik a szavazás* a törvényjavaslat általános elfogadásáról, majd a részletes vitát kezdik meg.

Jaross miniszter az ellene intézett támadásokról

Az Egyesült Magyar Párt bars- és hontmegyei szervezete vasárnap gyülést tartott, amelyen *Jaross Andor* miniszter is felszólalt.

Visszautasitotta a miniszter azokat a kisérleteket, amelyek *a miniszterelnök és az ő személye közé éket akarnak verni* s foglalkozott a felvidéki minisztériumot ért támadásokkal. Vannak olyan politikai törekvések — ugymond —, amelyek, mert a zsidóság nagy többségének szerepéről lerántottuk a leplet, szeretnének a politikai arénából eltávolitani. Ezek a támadások a felvidéki magyarság zárótüzében összeomlottak.

Bejelentette a miniszter, hogy *a jövőben megvizsgálják a Felvidéknek kiadott összes engedélyeket,* ipari koncessziókat s azt, hogy ügyvédi és orvosi gyakorlat folytatására *kik alkalmasak.* A *frontharcosság* — folytatta — még nem érdem s az, akinek mellén akármilyen nagy medália is van, ha husz éven át nem érdemelte ki a mi külön medáliánkat, csak a harmadik sorban álljon.

A *középeurópai helyzetről* beszélt még Jaross.

— Mi igényt tartunk arra — mondta —, hogy a Kárpátok medencéjének minden magyarja egyesüljön, de ugyanakkor biztositani akarjuk szabadon a jogot minden ottlakó nemzetnek.

Antal István államtitkár a jobboldali politikáról

Antal István államtitkár vasárnap beszédet mondott a MÉP. hódmezővásárhelyi gyülésén. Hangsulyozta fejtegetései során, hogy a *magyar függetlenség* biztositását és kiépitését tartják a legfontosabb programpontnak, ideértve a magyar dolgozó nép munkaerejének, életlehetőségeinek függetlenitését is azoktól a hatalmasságoktól, amelyek a multban károsan befolyásolták a népi erők szabad kibontakozását. Ma egyedül a *jobboldali politika* oldhatja meg a belső társadalmi és gazdasági problémákat és a nemzetközi bonyodalmat. Negativ oldalon a jobboldali politika tagadása a nemzeti társadalmat szétforgácsoló politikai törekvéseknek. Ezért tart ki a jobboldali politika *a zsidótörvény mellett is.* Tény, hogy nem a zsidókérdés az egyetlen problémája a nemzetnek, de ennek a kérdésnek végleges elintézése nélkül a többi nagy probléma megoldásához hiányoznának a lelki és társadalmi előfeltételek.

— A jobboldali politika — mondta az államtitkár beszéde további folyamán —, *vaskesztyüs kézzel akar benyulni a gazdasági életbe, letörni annak kinövéseit, fokozni a termelést, biztositani a szociális igazság uralmát.* A helyes földreformnak nem lehet az a célja, hogy a földbirtokot mindenáron mesterségesen elaprózzuk, hanem az, hogy megteremtsük a különböző birtoktipusok egészséges kiegyenlitődését. A szociálpolitika voltaképpen egyben *katonapolitika* is.

Arra utalt ezután, hogy a *mostani országgyülési ciklus, amely a vége felé közeledik*, egyike volt a modern magyar parlamentárizmus legeredményesebb korszakainak.

Az amnesztiarendelet kiterjesztése az ujonnan visszacsatolt területekre

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A belügyminiszter rendeletet adott ki a magyar és cseh-szlovák határ megállapitása folyamányaként visszacsatolandó területek lakosaira a magyar—cseh-szlovák amnesztiamegállapodás kiterjesztéséről.

A rendelet értelmében a magyar és a cseh-szlovák kormány között megállapodás jött létre abban a tekintetben is, hogy az 1938 december 23-án megkötött megállapodás rendelkezéseit annak a területnek lakosaira is kiterjesztik, amelyet a Dunától az Ungig terjedő határszakasz végleges megállapitása folytán március 14-én birtokba vesznek.

Thuránszky László átvette a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetését

A miniszterelnökség sajtóosztályának uj vezetője, *Thuránszky László* miniszteri osztályfőnök, hétfőn vette át hivatalának vezetését. Ebből az alkalomból a sajtóosztály tisztviselőkara, élén dr. *Dulin Elek* miniszteri osztálytanácsossal, a sajtóosztály helyettes vezetőjével, testületileg üdvözölte. Dulin Elek üdvözlő beszédében hangsulyozta, hogy a sajtóosztály uj vezetője számára a sajtószolgálatban eltöltött korábbi működése alatt nyert tapasztalatai, valamint az a megbecsülés, amelyet a politikai életben és a sajtó munkásai körében szerzett, bizonyára meg fogják könnyiteni a reá váró sulyos feladatok sikeres megoldását.

Thuránszky László válaszában rámutatott arra, hogy 1935-ben lépett be a politikai életbe Gömbös Gyula hivó szavára, akinek fanatikus hive volt s akit végtelenül tisztelt. Meggyőződése szerint Gömbös Gyula sokkal többet érdemelt volna, mint amit az életben elért. Akik ő utána következtek a kormányzásban, Gömbös Gyula politikai programját munkálják és ezzel körvonalazta is már politikai hitvallását. Politikai programot nem kiván adni, mert programja gróf *Teleki Pál* programja, mint ahogy sajtópolitikája is a miniszterelnök sajtópolitikája. Számit az osztály tagjainak közreműködésére, odaadó munkásságára s kérte munkatársait, legyenek iránta teljes bizalommal.

*

A miniszterelnökségi sajtóosztály uj vezetője, akinek pályafutását legutóbb már ismertettük, a politikai élet és a közvélemény bizalma mellett foglalja el fontos munkakörét. Olyan személy irányitása alá került a sajtóosztály tevékenysége, akinek előkelő és nagy rátermettséget igénylő poziciójában alkalma lesz korábbi közéleti pályáján szerzett bőséges tapasztalatait, képességeit érvényesitenie. Thuránszky László a külügyminisztériumban eltöltött szolgálati ideje alatt sokáig volt a minisztérium sajtóosztályának helyettes vezetője, egyideig vezetője is. Ebben a felelősségteljes, sulyos feladatkörben alapos ismerője lett a sajtó kérdéseinek. Emellett mindig nagy megértést tanusitott az iránt a munka iránt, amely a sajtóra hárul, hogy nemzeti hivatásának zavartalanul megfelelhessen.

Gróf Esterházy Ferenc meghalt

(Felvételünk a Képes Pesti Hirlapban.)

Vasárnap délelőtt *Olivecrona* sebésztanár stockholmi klinikáján negyvenhárom éves korában meghalt gróf *Esterházy Ferenc*, a tatatóvárosi hitbizomány ura, a nagytehetségü zeneszerző.

Galánthai és fraknói dr. gróf *Esterházy Ferenc* egyike volt a magyar arisztokrácia legérdekesebb és legértékesebb egyéniségeinek. Azok a mély és nagy zenei hagyományok, amelyek az Esterházy-családtól elválaszthatatlanok, gróf Esterházy Ferencben alkotó művészi tehetséggé kristálycsodtak ki. Zenei tanulmányait Bécsben és Németországban végezte, majd az egyik külföldi egyetemen a zenetudományok doktorává avatták. Legnagyobb érdeklődéssel az operaszinpad iránt viseltetett. Mint segédrendező, rendező, korrepetitor dolgozott bécsi és németországi operaszinpadokon, ugyhogy az operaszinpadnak nemcsak művészi, hanem tehnikai ismeretét is tökéletesen elsajátitotta. Közben zenekari műveket irt, amelyek közül — többek közt — az *Aranykard* cimü szimfónikus költemény, az *Ünnepi muzsika* cimü nyitány és a *Romantikus szimfónia* külföldön is és Budapesten is nagy sikerrel kerültek bemutatásra. Néhány évvel ezelőtt *Fóthy János* szövegére megirta első szinpadi művét, *A szerelmeslevél* cimü vigoperát, amelyet 1937 februárjában nagy sikerrel mutatott be a budapesti Operaház. Nem sokkal első szinpadi sikere után Schiller *Wallenstein trilógiájából* a Thekla cimü hősi opera szövegkönyvét irta meg, amelynek megzenésitésével az elmult ősszel készült el.

Gróf Esterházy Ferenc azonban nemcsak mint alkotó művész, hanem mint a tatai hitbizomány ura is a zeneművészet szolgálatának élt. Legkedvesebb terve, amellyel állandóan foglalkozott, az volt, hogy Tatát nagy zenei és művészeti központtá fejleszti. Neki köszönhetők azok a ragyogóan szép ünnepi játékok, amelyek 1933-tól 1937-ig a tatai parkban nyaranta lejátszódtak. Ezeknek az ünnepi játékoknak során az ő elgondolása szerint került előadásra Beethoven *Fideliója* az ősi vár udvarán, ugyanebben az évben pedig ő vezényelte Siegfried utolsó felvonását. Az alkotóművésznek, a főuri mecénásnak kijáró tisztelet mellett azonban kivételes lelki tulajdonságai is sok barátot és hivet szereztek neki. Melegen érző szive, derüs kedélye, pompás humora, vendégszeretete, erős szociális érzéke mindenkit meghóditottak, aki valaha is a közelébe került.

Gróf Esterházy Ferencet, aki a világháboruban mint huszárhadnagy, sulyos fejlövést kapott, hosszabb idő óta fejfájások gyötörték. Február elején állapota annyira sulyosra fordult, hogy beszállitották az egyik budapesti szanatóriumba, ahol dr. *Benedek László* egyetemi tanár megvizsgálta és megállapitotta, hogy agydaganata van. Felesége, gróf *Zichy Mária*, azonnal Stockholmba utazott a nagybeteggel az agydaganatok világhirü sebészéhez, Olivecrona tanárhoz, aki ezelőtt körülbelül tiz nappal el is végezte a műtétet. A műtét sikerült, de a gróf legyengült szervezete nem tudta kiheverni a rendkivül sulyos műtéttel járó izgalmakat és hiába volt az orvosok minden erőfeszitése, feleségének önfeláldozó ápolása, gróf Esterházy Ferenc vasárnap délelőtt meghalt. Haláláról azonnal értesitették tizennégy esztendős *Miklós* fiát, a családot és a tatai uradalmat, de ugyszólván pillanatok alatt elterjedt halálának hire az egész budapesti zenevilágban is, amely mély megrendüléssel fogadta a hirt. Gróf Esterházy Ferenc holttestét Tatára szállitják, ahol a családi sirboltban helyezik nyugalomra.

„Anglia végső célja a béke fenntartása"

„Erős a meggyőződésem, hogy senki kerek e világon nem kételkedik Anglia békés szándékaiban" — jelentette ki C. V. Usborne angol tengernagy

(Felvételünk a Képes Pesti Hirlapban.)

Szikár alak, csupa öntudat és határozottság. Beszéde szabatos, arca mosolygó, mozdulatai kellemesek. Ilyennek képzeli az európai szárazföld embere az igazi britet és azt hisszük, hogy *Usborne* tengernagy e nemes fajnak csakugyan legjobb tipusából való.

Usborne tengernagy harmadszor jött el hozzánk. Első látogatása 1918-ban volt, amikor mint egy folyami brigád parancsnoka vonult be Budapestre, ahol egyike volt az antant-hatalmak legfőbb képviselőinek. Hogy mi történt akkor Budapesten és Magyarországon, annak élesszemü tanuja volt C. V. Usborne, aki az elmult években sok érdekes történelmi jelentőségü adalékot mondott el Magyarország közelmultjából.

Husz év választotta el illusztris vendégünk egyik látogatását a másiktól. A harmadik látogatás kilenc hónap mulva következett el, ami mutatja, hogy Usborne érzelmei Magyarország iránt lassan fejlődtek rokonszenvvé és gyorsan barátsággá.

A tengernagy vasárnap délben érkezett Budapestre és hétfőn délután fogadta a *Pesti Hirlap* munkatársát.

— Persze, hogy szivesen jöttem — mondotta kérdésünkre — és valóban nem tagadom, hogy *igaz barátságot érzek Magyarország iránt.*

— És milyen az érzés irántunk Nagy-Britanniában? Talán változott a legutóbbi időben?

— Továbbra is baráti és semmiben sem változott.

— Legyen szabad megkérdeznem, hogyan nézik önök britek a jelenlegi világot?

— Készséggel felelek az ön kérdésére: *Nagy-Britanniának legforróbb vágya, hogy békesség legyen ezen a földön Nagy-Britannia mindig erre törekedett, de sajnos, törekvéseinek különböző szakaszaiban sulyos csalódások érték.*

— A brit ember ugyanis — folytatta a tengernagy — eszményi gondolkodásu. Az erkölcs uralmára törekszik. Arra, amit mi *fair play*-nek, uri játéknak nevezünk. Ez a felfogás vezette Angliát, amikor szivvel-lélekkel a Népszövetség mellé állt, mint annak legerélyesebb támogatója. Ugyanez a felfogás vezette akkor, amikor teljes mértékben helyeselte a Kellogg-paktumot és előmozditotta létrejöttét.

— Következett az idő, amikor Anglia már lefegyverzésre gondolt . . . Sajnos, ezekből a szép álmokból fel kellett ébrednie. Az ébredés nem hirtelen történt. A brit nép sokáig ragaszkodott eszményeihez, de ez a lassu ébredés is igen fájdalmas volt. *A brit népnek rosszul esett tapasztalnia azt, hogy ő az a nép, amelyet leginkább félreértenek, sőt jóhiszemüségével nem egyszer visszaélnek.*

— Mikor kezdődött ez a kijózanodás? — kérdeztük.

— 1935-ben, amikor Anglia belátta, hogy neki is fegyverkeznie kell.

— Volt a fegyverkezésnek kezdettől fogva valamely olyan célja, amely megfelel Anglia hagyományos történelmi eszményeinek?

— Oh igen. A britek ezuttal sem törekedtek semmi másra, minthogy *biztosithassák a békét s e törekvésükben annyira erősek legyenek, hogy senki le ne győzhesse őket és senki ne bosszanthassa őket.*

— Mi tehát Anglia végső célja?

— *Anglia végső célja a béke fenntartása. Ezért nem sajnál semmiféle áldozatot.* Nem képzelek el embert ezen a világon, *aki Angliának ebben a szándékában kételkednék.*

— Meddig marad tengernagy ur Magyarországon?

— Sajnos, csak három napig. Kedden előadást tartok Anglia nemzetvédelméről és ipari politikájáról. Egyébként meglátogatom ismerőseimet és amennyire az idő engedi, igyekezek szétnézni ebben a szép országban.

— Tapasztalatairól be fog számolni valahol, tengernagy ur?

— Igen. Egy könyvemben már foglalkoztam tüzetesen Magyarországgal, most egy második, Magyarországgal foglalkozó könyvön dolgozom. Ehhez gyüjtött anyagomhoz fogom csatolni azt, amit e rövid látogatásom alkalmával önök között tapasztalok.

Siklóssy László.

*

C. V. Usborne tengernagy előadása kedden délután félhat órakor lesz a Pesti Szinházban. Az előadást vetitett képek élénkitik.

Változások a főispáni karban

A hivatalos lap közli, hogy a kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére a következő főispánokat nevezte ki, illetve mentette fel állásától:

Felmentett főispánok: gróf *Széchenyi Viktor* (Fejér vármegye és Székesfehérvár), *Borbély György* (Jásznagykunszolnok megye), *Thuránszky László* (Tolna megye), *Hevessy László* (Gömör és Kishont megye), *Imecs György* (Szeged). *Uj főispánok:* báró *Urbán Gáspár* orsz. képviselő (Jásznagykunszolnok), *Jankovich Miklós* földbirtokos (Fejér megye), *Baross József*, Nógrád megye alispánja (Nógrád megye), dr. *Simkó Elemér Mihály* szegedi tiszti főügyész (Hódmezővásárhely), dr. *Tukats Sándor* egyetemi m. tanár, szegedi lakos (Szeged).

A kormányzó dr. *Soldos Bélát*, Nógrád vármegye főispánját ettől az állásától való felmentése mellett Gömör és Kishont megye, dr. *Kászonyi Richárdot*, Csanád, Arad és Torontál megyék és Hódmezővásárhely főispánját ezektől az állásaitól való felmentése mellett Bács-Bodrog megye és Baja főispánjává nevezte ki.

NAPI HIREK

— **Az ungvári helyőrség eskütétele.** Ungvárról jelentik: A helyőrség ujoncai vasárnap tették le **a legfőbb** Hadur iránti ünnepélyes hűségesküjüket. A Horthy Miklós-téren ragyogó napsütéses időben hatalmas közönség jelenlétében folyt le az ujoncok fogadalomtétele. Az eskütétel után *Korláth Endre* főispán mondott beszédet.

— Mindannyian tudjátok — mondotta —, hogy mi az, magyar és tudjátok, hogy mit jelent az, honvéd. Nem kötöm a magyar szó jellemzéséhez azt, hogy valaki magyarul beszéljen, mert az elmult husz év alatt akadtak, sajnos, kishitüek is, akik lelkükben nem voltak eléggé erős magyarok, viszont bőségesen akadtak olyanok, akik nem voltak magyar anyanyelvüek, de mégis becsülettel és hűséggel álltak zászlóink mellé.

Dr. *Peltsárszky Imre* polgármester után vitéz *Vásárhelyi Andor* ezredes mondott beszédet

— Két millió testvérünk szenved még rabságban — mondotta — és két millió magyar él szerte-szét a világon, idegen országokban. Ehhez a 14 millió magyarhoz jönnek még a velünk sorsközösségben élni akaró ruszin, szlovák és német testvérek. Számszerüség szempontjából sem hasonlitható hozzánk a nemrég még nagyhatalmat játszó cseh nemzet, mert mi erősek vagyunk és hatalmasak és a nagy nemzeti célok elérése tekintetében egységesek vagyunk.

Vásárhelyi ezredes ezután köszönetet mondott az ünnepségen részt vett ungvári lakosságnak a megjelenéséért.

— **A kormányzó elismerése.** A kormányzó megengedte, hogy gróf *Wenckheim Ferencné* született *Gladden Burton* velencei és *Rosenberg Auguszta* budapesti lakosoknak társadalmi és közjótékonysági téren kifejtett értékes működésükért elismerését tudtul adják.

— **Rendőrbirói itéletek az egyensulytörvénnyel kapcsolatban.** A budapesti XIV. kerületi rendőrkapitányság büntetőbirája *Perl Tivadart*, a Perl keksz- és kenyérgyár rt. igazgatóját 30 napi elzárásra és 5000 pengő pénzbüntetésre itélte, mert *a vállalat 36 elárusitó ügynökét testi munkásként jelentette be*, egy zsidó értelmiségi alkalmazottját a bejelentésből kihagyta, egyes alkalmazottainak illetményét pedig a ténylegesnél kisebbnek tüntette fel.

A budapesti rendőrség VII. kerületi kapitánysága *Czukor Imre Ernőt*, a Szövetkereskedelmi rt. igazgatóját ezer pengő, ugyanezen cég üzletvezetőjét, dr. *Horovitz Ferencet* pedig 200 P pénzbüntetésre itélte, mert a vállalat 17 alkalmazottjának (akik közül 15 zsidó) juttatott összegekből mintegy évi 25.000 pengőt elhallgattak a bejelentésben, továbbá mert *Weis Miklós* és *Weis László* zsidó alkalmazottak magyar állampolgárságát nem eredeti okiratok, hanem csak bemondás alapján jegyezték be a bejelentésbe és végül mert a vállalat két jogtanácsosát egyáltalában nem jelentették be.

A X. kerületi rendőrkapitányság *Bonta Ármandot*, az Ipari Lakkok Gyára rt. ügyvezető igazgatóját 1000 pengő pénzbüntetésre, *Tuss Antal* ügyvezető vegyészt pedig 2000 pengő pénzbüntetésre itélte, mert a vállalat négy alkalmazottjának illetményeit a ténylegesnél kisebb összegben jelentették be.

A *karcagi* rendőrkapitányság dr. *Kertész Sándor* ügyvédet 200 pengő, dr. *Markos Imre* ügyvédet 100 pengő pénzbüntetésre itélte, Kertészt mert értelmiségi alkalmazottainak 1938. március 1-én fennállott arányszámát a zsidó alkalmazottak javára a törvény kihirdetését követő időben megváltoztatta, Markost pedig mert értelmiségi alkalmozttját a megszabott határidő alatt sem jelentette be. Ugyanez a biróság *Nuszbaum Albertné* pénzváltót ugyancsak a bejelentés elmulasztása miatt 150 pengő pénzbüntetésre itélte.

A *szegedi* rendőrkapitányság *Vértes Miksa* szénkereskedőt 2000 pengő pénzbüntetésre itélte, mert *Bárdos Ármin* zsidó üzletszerzőjét tüzharcosként jelentette be, holott tüzharcosságának igazolása csak folyamatban van, továbbá, mert 8 alkalmazottjának illetményét a ténylegesnél kisebb összegben jelentette be, végül, mert jogtanácsosát a bejelentésből kihagyta. *Déri Sándort* ugyanezért 300 pengőre büntették.

Ugyancsak a szegedi rendőrség *Wellisz Gézát*, a *Pollák Sámuel* igazgató társtulajdonosát 500, *Reitzer Lipótot* 400, *Pick Jenőt* 400, *Schwartz Henriket* 100, *Schwartz Istvánt* 100, *Gábor (Klein) Györgyöt* 200, *Kardos Mihályt* 50 és *Teleki N*-t, a Rott és Teleki cég társtulajdonosát 200 pengő pénzbüntetésre itélte az adatszolgáltatás körül elkövetett mulasztás miatt.

— **öngyilkosságot kisérelt meg egy fiatal gyáros.** Vasárnap hajnalban öngyilkossági kisérletet fedeztek fel a *Fabriczky és Wellisch*-konzervgyár Gizella-ut 30. számu telepén. A gyár egyik alkalmazottja észrevette, hogy a telep területén levő lezárt villából — amely özv. *Fabriczky Lipótné* tulajdona — *erős gázszag szivárog ki*. Felveszitette a villa ajtaját, behatolt a lakásba és *az egyik szobában halálsápadt arccal, eszméletlen állapotban találta a konzervgyár főnökét, dr. Fabriczky Andort*. Kiderült, hogy a fiatal gyáros *világitógázzal megmérgezte magát*. A mentők a *Fasor*-szanatóriumba vitték. Hétfőre állapota javult és igy az orvosok remélik, hogy sikerül az életnek megmenteni. A főkapitányság életvédelmi osztálya kutatja tettének okát. A 38 éves gyáros bucsulevelet nem irt.

— **Toloncházba kisértek öt rulett-játékmestert.** Megirtuk, hogy pénteken este a detektivek razziát tartottak három *budapesti* rulettbarlangban, lefoglaltak nagymennyiségü játékpénzt és kétezer pengőnél nagyobb összeget. A játék igazoltatott résztvevői közül több egyént előállitottak a főkapitányság központi ügyeletére, a gépeket és játékszereket pedig lefoglalták. A játékosok ellen tiltott szerencsejáték miatt kihágási eljárás indult. Vasárnap délelőtt beidézték a péntek esti rulettrazzia során igazoltatott embereket a főkapitányság bünügyi osztályára és kihallgatásuk után *ötöt a rendőrségen tartottak*. Az öt egyén közül: *három a Teréz-körut 26. számu házban nemrég megnyilt rulettanya három játékmestere, kettő pedig a Rákóczi-ut 26. számu ház egyik elsőemeleti lakásában évek óta működő rulettanya két alkalmazottja*. A bünügyi osztály főnökének intézkedésére *mind az öt alkalmazottat átkisérték a toloncházba, mert a rendőrség internálásukat javasolta.*

Kinevezések

A pénzügyminiszter Marót Gyula müegyetemi tanársegédet, Haby Iván államvasuti müszaki gyakornokot, továbbá a budapesti 9. földmérési felügyelőségnél alkalmazott Gombás Endre, Strunz Gyula, Habereger Lajos, Becker Tivadar és Szent-Iványi György tiszteletdijas mérnököket a budapesti 9., a budapesti 22. földmérési felügyelőségnél alkalmazott Kováts Dezső tiszteletdijas mérnököt, továbbá Romeisz Gyula csepeli és Fehér József hartai lakos mérnököket a budapesti 22.,

a kassai 1. földmérési felügyelőségnél alkalmazott Forgách Csaba és Szedélyi Elek tiszteletdijas mérnököket a kassai 1., az egri 3. földmérési felügyelőségnél alkalmazott Farkas Károly és Serdöző Gusztáv tiszteletdijas mérnököket az egri 3., a budapesti 22. földmérési felügyelőségnél alkalmazott Szalontai László tiszteletdijas mérnököt, Karner Kálmán lajosmizsei és Mirk István szabadhidvégi lakos, mérnököket a komáromi 6., a szegedi 10. földmérési felügyelőségnél alkalmazott Leitgeb János tiszteletdijas mérnököt, továbbá Szegfü Sándor szegedi lakos, mérnököt a szegedi 10.,

a pécsi 11. földmérési felügyelőségnél alkalmazott Lagler Róbert tiszteletdijas mérnököt, továbbá Tüske József szegedi és Hegedüs Andor budapesti lakos mérnököket a pécsi 11., a budapesti 22. földmérési felügyelőségnél alkalmazott Kollwentz Ödön tiszteletdijas mérnököt a debreceni 12., a szombathelyi 15. földmérési felügyelőségnél alkalmazott Csathó Zoltán tiszteletdijas mérnököt, továbbá Nagy Remig budapesti és Horváth Sándor veszprémi lakos, mérnököket a szombathelyi 15., az ungvári 16. földmérési felügyelőségnél alkalmazott Gereben János tiszteletdijas mérnököt az ungvári 16., a győri 18. földmérési felügyelőségnél alkalmazott Bánky Kálmán, Tóth József és Hegyesi Ferenc tiszteletdijas mérnököket a győri 18.,

a pápai 19. földmérési felügyelőségnél alkalmazott Hidvégi Emil, Neuwirth János, Szabó Kálmán és Pintér Andor tiszteletdijas mérnököket, továbbá Kiss Lajos pomázi és Gállos Gyula budapesti lakos, mérnököket a pápai 19. földmérési felügyelőséghez ideiglenes minőségü mérnökgyakornokokká, végül a főfémjelző és fémbeváltó hivatalnál alkalmazott Kremser Rezső havidijas mérnököt ugyanehhez a hivatalhoz bányagyakornokká;

Laki Sándor, a szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóságnál alkalmazott pénzügyi dijnokot a vasvári, Majoros Péter kecskeméti adóhivatali dijnokot a karcagi, Maass Vilmos a m. kir. illetékkiszabási hivatalnál alkalmazott pénzügyi dijnokot a váci m. kir. adóhivatalhoz, Farkas József tokaji adóhivatali dijnokot a jelenlegi állomáshelyén, Tóth János szekszárdi adóhivatali dijnokot a nagyatádi, Hámon László tamási adóhivatali dijnokot a devecseri, Monostori Lajos szombathelyi adóhivatali dijnokot a paksi, Zágonyi Emil nyiregyházi adóhivatali dijnokot a derecskei, dr. Edvy István, a makói m. kir. pénzügyigazgatóságnál alkalmazott pénzügyi dijnokot a makói, Czakó Lóránd a m. kir. központi vámigazgatóságnál alkalmazott pénzügyi dijnokot a sásdi, Vladimir Ödön nagykállói adóhivatali dijnokot a fehérgyarmati m. kir. adóhivatalhoz,

Füredi Ernő soproni adóhivatali dijnokot a jelenlegi állomáshelyén, Bencsik László kiskunhalasi adóhivatali dijnokot a mezőkövesdi m. kir. adóhivatalhoz, Mezgár Ferenc debreceni adóhivatali dijnokot és Varga Árpád, a m. kir. illetékkiszabási hivatalnál alkalmazott pénzügyi dijnokot a jelenlegi állomáshelyükön, ifj. Mészáros Mihály kecskeméti adóhivatali dijnokot a kalocsai m. kir. adóhivatalhoz, Lex László győri, Károly János móri, Holéczy Sándor ceglédi és Török Attila kiskunhalasi adóhivatali dijnokokat a jelenlegi állomáshelyükön, Fonalka Jenő tokaji adóhivatali dijnokot a kisvárdai m. kir. adóhivatalhoz, Jakab István csornai adóhivatali dijnokot a jelenlegi állomáshelyén, Váróczy István putnoki adóhivatali dijnokot a szikszói, Sándorfalvi Márton balassagyarmati adóhivatali dijnokot a sziráki m. kir. adóhivatalhoz,

ifj. Ádám József ipolysági adóhivatali dijnokot a jelenlegi állomáshelyén, Reil Ödön, a m. kir. központi vámigazgatóságnál alkalmazott pénzügyi dijnokot a kispesti m. kir. adóhivatalhoz, Maros Lajos a m. kir. illetékkiszabási hivatalnál alkalmazott pénzügyi dijnokot a szarvasi, Sebestyén Vilmos nyiregyházi malomellenőrt a mátészalkai és dr. Zsembery Géza a kiskunhalasi m. kir. adóhivatalnál foglalkoztatott főiskolai képesitésü ideiglenes alkalmazottat a kiskőrösi m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségü adóhivatali gyakornokokká;

Telek Leander budapesti m. kir. pénzügyi főszemlészt, Mezősi Károly budapesti m. kir. pénzügyőri fővigyázót, Berend Ferenc budapesti m. kir. péznügyi fővigyázót, Tárczy István nyiregyházai m. kir. pénzügyőri I. osztályu vigyázót, Tóth Zoltán komáromi m. kir. adóhivatali dijnokot, továbbá Rauschenberger Géza és Ernhéfer Gyula zalaegerszegi malomellenőröket a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségü m. kir. cukorgyári ellenőrökké nevezte ki.

— **Benda Jenő előadása Ruszinszkóról.** Benda Jenő, a kitünő iró március 19-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az Uránia Filmszinházban előadást tart „A rutén föld tragédiájáról". Benda Jenő Máramaros szülöttje, serdülő korában kitörülhetetlen benyomásokkal rögzitődtek meg benne ennek a romantikus országrésznek jellegzetes képei. Ezért a rutén föld és a rutén nép tragédiáját nem kivülről nézi, hanem személyes tapasztalatok emlékein átszürve, saját ügyének érzi. Ezt a szubjektivitást egészségesen egyensulyozza a sokat tanult jólértesült publicista tájékozottsága. Benda Jenő rutén földről tartott előadása igy a lirai visszaemlékezések sokszor költői, sokszor humoros, sokszor szomoru részletei mellett hű képét adja annak is, hogy ennek a kis földrésznek sorsa hogyan illeszkedik bele a nemzetközi politika nyilt és titkos kapcsolataiba. Benda Jenő előadásából mindenki tiszta képet kaphat a rutén föld mai helyzetéről, reményeiről és lehetőségeiről. Benda előadása iránt a legnagyobb érdeklődés nyilvánul és ezért ajánlatos a jegyekről mielőbb gondoskodni.

Élelmiszerárak kicsinyben

Marhahus: rostélyos, felsál 140—240, leveshusok (tarja, csontos oldalas, szegye 100—200 fillér kg-ként. Borjuhus: comb (szeletelve) 260—320, borjuvesés 160—260 fillér kg-ként. Juhhus: hátulja 140—160, eleje 100—140 fillér kg.-ként. Sertéshus: karaj (hosszu, rövid) 190—240, tarja, comb, lapocka 148—196, oldalas 120—164, szalonna zsirnak való 132—148, háj 150—160, zsir 144—168 fillér kg-ként. Élő baromfi: tyuk 250—400 (drb-ként), csirke 160—320 fillér kg-ként. Tisztitott baromfi: tyuk 150—210, csirke 200—350, lud 150—200, ruca hizott 160—200 fillér kg-ként. Tojás: tea 10 drb-ig 7—8, tea 11 drb-tól kg-ként 130—140, főző és apró 10 drb-ig 6—7, 11 drb-tól kg-ként 120—130 fillér. Halak: ponty élő és nagyság szerint 120—200, jegelt és nem élő 100—140 fillér kg-ként Tej és tejtermékek: teljes tej (kannatej) lit. 30, tejföl 110—120, teavaj édes tejszinből (tömb) kg-ként 340—350, teavaj pasztőrözött tejszinből (tömb) 360—370, tehénturó sovány 70—80 fillér kg-ként. Kenyér: fehér 42—46, félfehér 34—38, félbarna 32—36, barna 20—22 fillér kg. Szárazfőzelék: lencse 44—96, borsó 40—56, fehér bab aprószemü 38—52 fillér. kg. Zöldségfélék: burgonya Gülbaba 12—14, nyári rózsa 14—16, őszi rózsa 12, Ella 8—11, burgonya fojtott 18—28, vöröshagyma makói 14—20, fokhagyma 20—40, fejeskáposzta hazai 12—24, kelkáposzta 10—18, savanyukáposzta 18—20, petrezselyem és sárgarépa vegyesen 14—20, kalarábé 12—20, sóska melegágyi 180—280, paraj 32—56, karfiol külföldi tisztitott 80—100, hónapos retek melegágyi csomónként 20—60 fillér kg-ként. Gyümölcs: fajalma 76—176, közönséges válogatott 60—120, narancs vörösbélü 80—120, sárgabélü 64—88, mandarin 90—120 fillér kg-ként.

— **Sulyok Dezső interpellációja.** Sulyok Dezső a képviselőház interpellációs könyvébe a következő interpellációt jegyezte be: „Interpelláció az iparügyi miniszterhez a magyar ipar elnemzetlenietésére irányuló állitólagos kisérletek és az iparügyi minisztérium körében emiatt támadt személyes ellentétek tárgyában"

— **Németül beszélő szélhámosok visszaélései.** Orosházáról jelentik: Vitéz dr. *Ricsói-Uhlyarik Béla* főispán rendeletet adott ki, amelyben felszólitja az elöljáróságokat, figyelmeztessék a mezőgazdasági munkásokat, hogy azokat a németül beszélő szélhámosokat, akik pénzbeli ellenszolgáltatás fejében megigérik nekik, hogy kijárják Németországban a mezőgazdasági munkáknál való elhelyezésüket, adják át a csendőröknek.

— **Halálozás.** *Szenterzsébeti Forster Gyula* földbirtokost, ny. államtitkárt, az *Actio Catholica* országos elnöksége csoportbizottságának elnökét, — aki 68 éves korában meghalt — hétfőn délután temették el nagy részvét mellett a farkasréti temetőben diszsirhelyre. A beszentelési szertartást *Farkas Alberik* ciszterci plébános végezte. A kereskedelemügyi minisztérium nevében *Algyay Hubert Pál* államtitkár, a Közmunkatanács nevében *Irsy László* alelnök, a Mérnöki Kamara nevében *Mihailich Győző*, az Actio Catholica nevében pedig *Kerékgyártó Árpád* mondott bucsubeszédet.

Nagykovácsy Milenkóné, született *Villányi Mária*, a magyar kereskedőtársadalom közbecsülésben álló tagjának felesége, hosszas szenvedés után 43 éves korában meghalt. A fővárosszerte köztiszteletben álló uriasszony halála széles körökben őszinte, mély részvétet keltett. Temetése 15-én, szerdán délután fél 5 órakor lesz a farkasréti temetőben.

Müller Friderika székesfővárosi zenetanárnő március 9-én meghalt. Temetése március 15-én, szerdán lesz a X. kerületi uj köztemetőben a római katolikus egyház szertartása szerint. Az elhunytban *S. Müller Ágosta* festőművész tanárnő nővérét gyászolja.

Klinger Brunó emléklapos tüzérfőhadnagy, több hadikitüntetés tulajdonosa, a *Magyar-Cseh Iparbank* volt cégvezetője, 47 éves korában *Budapesten* meghalt. Kedden délután félnégy órakor temetik a farkasréti temetőben.

Jánossy Lajos nyugalmazott evangélikus főesperes rövid szenvedés után Sopronban, 70 éves korában meghalt. Negyvenegy évig volt Révkomárom lelkésze és a megszállás alatt önfeláldozással védte egyházának és a magyarságnak érdekeit. Halálát özvegyén és fián, *Jánossy Lajos* soproni evangélikus hittudományi egyetemi tanáron, valamint testvérén, *Jánossy Gábor* volt országgyülési képviselőn kivül kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja. Március 15-én délelőtt féltizenkettőkor temetik Komáromban a családi sirboltba. Az egyházi szertartást *Kovács Sándor* dunáninneni evangélikus püspök végzi.

Feszelyi Károly ny. székesfővárosi kórházi főfelügyelő életének 82. évében Budapesten meghalt. Temetése kedden délután félnégy órakor lesz a rákoskeresztúri uj köztemető halottasházából. Lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozatot csütörtökön reggel kilenc órakor mutatják be a Jézus Szive-templomban.

Makkay Pál ny. őrnagy, a 101-es békéscsabai ezrednek a világháboru alatt hosszu ideig volt ezredsegédtisztje, 50 éves korában Békésgyulán meghalt. Hétfőn temették el Békéscsabán nagy részvét mellett.

Nemes *Várkony Alajosné* szül. *Gyöngyösi Petheő Matild* 82 éves korában Zalaegerszegen meghalt. Az elhunytban *Várkony Rezső* miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató édesanyját gyászolja.

Nay Jakab kir. kereskedelmi tanácsos, Veszprém vármegye törvényh. bizottságának és Veszprém városi képviselőtestületének v. tagja, a veszprémi Izr. Hitközség tb. elnöke és tanácsosa, a v. Veszprémvármegyei Takarékpénztár 40 éven át volt igazgatósági tagja stb., folyó hó 11-én, 92 éves korában hirtelen meghalt.

Arany Klára hosszas szenvedés után, f. hó 12-én meghalt. Temetése f. hó 15-én délután 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

Özvegy *Kretschy Ferencné*, a soproni Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének megszervezője és 1919 óta főtitkára, nyolcvanéves korában Sopronban meghalt. Érdemeire való tekintettel a város és a MANSz közösen temettetik el.

— **Edward Károly koburg-góthai herceg elutazott Budapestről.** Edward Károly koburg-góthai herceg, az Állandó Nemzetközi Frontharcos Bizottság elnöke, vasárnap délelőtt megkoszoruzta a Hősök Emlékművét, azután koszorut helyezett el a rákoskereszturi Hősök Temetőjében a hősi halált halt német katonák emlékszobrára. A Hősök terén lefolyt kegyeleti ünnepségen megjelent a *Frontharcos Szövetség* vezetősége *Kertész Elemér* országos ügyvezető alelnök és a *HONSz* elnöksége vitéz *Árvátfalvi Nagy István* országgyülési képviselő, a HONSz országos elnökének vezetésével. Kivonult zászlóval és zenekarral a frontharcosoknak és a hadirokkantaknak egy-egy diszszázada is. Az ünnepség alkalmával a *HONSz* elnöke *Edward Károly* koburg-góthai hercegnek és *Smogorzowsky Kázmérnak*, a Nemzetközi Frontharcos Szövetség lengyel főtitkárának a HONSz diszjelvényét, *Tiepelmann Frigyesnek*, a Német Frontharcos Szövetség főtitkárának és *Grolmann Frigyesnek*, a koburg-góthai herceg szárnysegédjének a HONSz ugynevezett kis jelvényét nyujtotta át. A kitüntetésért *Edward Károly* herceg meleg szavakkal mondott kitüntetett társai nevében is köszönetet. Az ünnepség végeztével a frontharcos és hadirokkant századok diszmenetben vonultak el az előkelő külföldi frontharcos vendég előtt. Délben *József* királyi herceg és *Auguszta* királyi hercegasszony ebédjén vett részt a koburg-góthai herceg és kisérete. Este a külföldi frontharcos előkelőségek elutaztak Budapestről. Bucsuztatásukra a Keleti pályaudvaron megjelent a Frontharcosok Szövetségének és a HONSz-nak elnöksége, valamint kivonult egy frontharcos diszszázad is.

— **Az ujságirók március 15-iki lakomája.** A Magyar Ujságirók Egyesülete március 15-én, szerdán délben egy órakor tartja hagyományos szabadság-lakomáját a Pannonia-szálló nagytermében. Az ünnepi beszédet *R. Vozáry Aladár* főszerkesztő, Munkács város országgyülési képviselője mondja a Jókai-serleggel.

— **A bundás valutaügy utójátéka.** Emlékezetes még az a nagyarányu valutabünpör, a „bundás valutaügy“, amelynek fővádlottja dr. *Berényi T. Pál*, egyik mellékszereplője pedig *Benyik Mária* elárusitónő volt. Berényi Benyik Mária és mások segitségével hamis néven zárolt pengőket szabaditott fel a Községi Takarékpénztárnál. Berényit az uzsorabiróság tizhónapi börtönre, Benyik Máriát öthónapi fogházra itélte. Benyik Mária ellen most, hogy büntetését már kitöltötte, csalás és okirathamisitás cimén is eljárás indult, mert hamis okiratok felhasználásával tette lehetővé a zárolt pengők felvételét. Benyik Mária a büntetőtörvényszék *Horváth-tanácsa* előtt beismerte bünösségét és azzal védekezett, hogy kihasználták tájékozatlanságát és tapasztalatlanságát. A büntetőtörvényszék Benyik Máriát mint bünsegédi bünrészest négyrendbeli közokirathamisitás vétségében *jogerősen egyhónapi fogházra itélte.*

— **Halálugrás az ötödik emeletről.** Vasárnap éjjel egy fiatal nő a Király-utca 51. számu ház ötödik emeletéről az udvarra ugrott. Bezuzott fejjel, összetört tagokkal terült el az udvar kövén. *A mentők már holtan találták.* Az öngyilkos nőt a bérházban senki sem ismerte, igazoló iratot nem találtak nála. Utóbb jelentkezett a főkapitányság központi ügyeletén *Pinkás Rózsi*, aki a szomszédos 53. számu házban lakik és bejelentette, hogy nővére az esti órákban feldult lelkiállapotban eltünt. Detektiv kisérte el a törvényszéki orvostani intézetbe és ott *Pinkás Rózsi a közszemlére tett öngyilkos nőben felismerte a nővérét.* A rendőrség kutatja az öngyilkosság hátterét.

— **Házasság.** *Bartha Béla* rendőrfőtanácsos és felesége, szül. *Hofbauer Edit* leánya, *Edit* kedden este 7 órakor esküszik örök hüséget a kelenföldi evangélikus templomban néhai dr. *Tejfalusy Béla* itélőtáblai biró és felesége, néhai *Krimszky Józsa* fiának, *Tejfalusy Ferencnek*, a Magyar Nemzeti Bank ellenőrének. Az esküvőn vitéz *Balogh Sándor* altábornagy és vitéz *Hódy József* repülőőrnagy lesznek a tanuk.

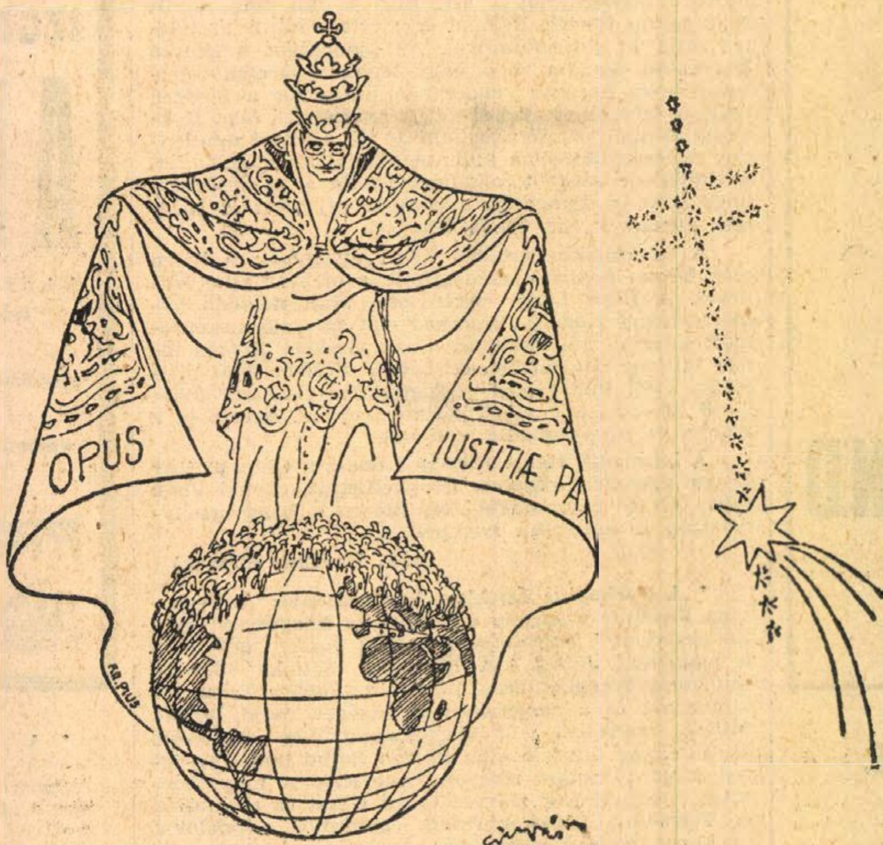
Weisz Bözsi (Balassagyarmat) és *Gróf Imre* (Pásztó) f. hó 12-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

— **Valószinüségszámitás a gyakorlatban.** A mennyiségtan egyik legrégibb problémája a valószinüségszámitás: a látszólag kiszámithatatlanban a törvényszerüségek megállapitása. Ma már nemcsak elméletben, de a gyakorlati alkalmazásban is ismertek az eredmények. Az osztálysorsjáték minden második sorsjegyét kihuzzák s igy törvényszerüen rövid időn belül mindenki nyereményhez jut. Az osztálysorsjáték rendkivüli népszerüsége bizonyitja, hogy a nagyközönség is felismerte a valószinüségszámitás törvényszerüségét.

— **A bécsi tavaszi vásár** (márc. 12—19) gazdasági sulyban meggyarapodva nyitja meg kapuit. A vásár iránt megnyilvánuló érdeklődés szinte példa nélküli a nemzetközi vásárok történetében. A magyar vásárlátogatók a MÁV vonalain Hegyeshalomig és vissza a kiindulási helyre 33.3 százalékos kedvezményt élveznek, a német vasutakon pedig 60 százalékos kedvezményben részesülnek. Minden vásárlátogató 600 márkáig felármentes hitellevelet igényelhet. Vásárigazolvánnyal és részletes felvilágositással a bécsi vásár főelárusitóhelye, a MER utazási iroda (IV., Vörösmarty-tér 1.) és a bécsi vásár budapesti kirendeltsége (Andrássy-ut 28. félemelet) szolgál.

— **Az idült izületi csúz és az ischiás, a neuralgikus és az arthritikus fájdalmak kezelésében** egy pohár természetes **„Ferenc József“** keserüviz reggelenként felkeléskor bevéve igen könnyü, lágy székletétet, fokozott anyagcserét, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosit. Kérdezze meg orvosát.

XII. PIUS TRÓNRALÉPÉSE

(Gáspár Antal rajza.)

Hajdivat-bemutató

Hullámos szőke haj a divat,
S ha jóslásom nem veszik zokon,
A férjeknek sok pengője uszik
El majd e szőke hullámokon.

Vasárnapi ügető eredmény

A tizedik futamban Biztos győzött,
Szerencsém volt, mert őt tettem meg,
Ezt nevezem én kérem szépen
Abszolut Biztos-győzelemnek.

(Hesz)

Javul az idő

Európát nyugat-kelet irányban Dél-Anglián, Belgiumon, Észak-Németországon és Közép-Olaszországon keresztül éles időjárási határvonal szeli ketté. E határvonaltól északra hűvös tengeri levegő áramlik nyugatról keletre, délről pedig éppen ellenkezőleg, hideg szárazföldi levegő keletről nyugatra. E hideg szárazföldi levegő téliessé teszi nemcsak hazánk, hanem egész Közép-Európa időjárását. A hideg levegő nekiütődve a Kárpátok, Szudéták és Alpok keleti oldalának, ott igen kiadós havazást hoz létre. A hőmérséklet mindenütt jóval a normális érték alatt mozog. A fentemlitett két áramláshoz a hétfői nap folyamán egy harmadik is hozzájárult. A Fekete-tenger felől ugyanis meleg levegő siklik a hideg oroszországi levegő fölé. Nem lehetetlen, hogy egy-két nap mulva ennek hatása nálunk is érezhető lesz.

Hazánkba egyre áramlik a hideg. Vasárnap a Dunántulon, a Duna—Tisza közén és a Felvidék egy részén ismét mindenütt volt gyorsan tovavonuló hózápor. A sikságon a hó elolvadt, a hegyeken és a Felvidék egy részén azonban még a hétfői nap folyamán is hó boritott be mindent. Balassagyarmat környékén hétfőn 12 centiméteres hótakaró feküdt. A Kékestetőn, mint már több izben megirtuk, igen sok és jóállapotu hó fogadta a sielőket. Jelenleg 45 cm. a hótakaró vastagsága, a hőmérséklet pedig napközben nem emelkedett az olvadáspont fölé. A hó egyelőre megmarad. A hőmérséklet az országban még a hétfői nap folyamán is igen alacsony volt és az esti órákban sok helyen minusz 2—3 fokot mértek. Különösen kellemetlenné teszi az időt a határszéleken megélénkült északi szél. Budapest az élénk északi szélből szerencsésen megmenekül, mert ugynevezett szélvédelmi helyzetben van.

Javulásra ma még nem számithatunk. Hideg marad az idő és mindig többfelé lesz kisebb hózápor. Egy-két nap mulva azonban már komolyabb javulás kezdődik.

Budapesten a 13-ára virradó reggel minusz 1 fok (normális 0 fok), délben a legmelegebb 4 fok (normális 8 fok) volt. (Z. A.)

*

A *Meteorológiai Intézet* jelenti: Várható időjárás a következő 24 órára: Élénk északi-északnyugati szél. Változó felhőzet. Egyes helyeken kisebb eső vagy havazás. Erős éjszakai fagy. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

*

Vizállás. *Duna:* Budapestig apad, lejebb árad; közepes vizállásu. Pozsony 274, Komárom 381, Budapest 347, Paks 247, Baja 322, Mohács 332. *Dráva:* Barcs —124, Drávaszabolcs —10. *Száva:* Brod 313. *Tisza:* Vásárosnaményig apad, lejebb árad; alacsony vizállásu. Tiszaujlak —80, Vásárosnamény —40, Tokaj 86, Tiszafüred 72, Szolnok 50, Csongrád —19, Szeged 28. *Szamos:* Csenger 22. *Kőrös:* Kőrösszakáll —10, Békés 72, Gyoma 56. *Maros:* Makó 18. *Balaton:* Siófok 78. **Velencei tó: Agárd 40.**

— **A kormányzói pár az Ernst-kiállitásokon.** A Kormányzó és a Főméltóságu Asszony *Kóos Miklós* ezredes, szárnysegéd kiséretében vasárnap a déli órákban megtekintette *Almássy-Teleki Éva* grófnő, gróf *Batthyány Gyula*, *Egry József* és *Borbereki K. Zoltán* festményeit, rézkarcait és szobrait. A kormányzót és feleségét a kiállitó müvészek s az intézet vezetője fogadták és kisérték végig a kiállitáson, amelyen majd egy órát töltöttek el. A kormányzói pár távozásakor tetszésének adott kifejezést a látottak felett.

— **A százéves Torkos László kapta meg a Petőfi-nagydijat.** A Petőfi Társaság a Tudományos Akadémia dísztermében tartotta nagygyülését. *Kiss Ferenc* tiszteleti tag elszavalta Petőfi Nemzeti dalát, majd *Havas István* alelnök elnöki megnyitó beszédet tartott „A költő és a politika“ cimmel. Petőfiről, a nemzet énekeséről beszélt, aki az őserejü nép fejleszthető, tiszta nyelvén realizálta az álomvágyak hangjait és képeit olyan tökéletes müvészettel, hogy épp ezzel lett az emberiség költője is. A politikai költő elnevezése mégis kicsinyes jelző lenne Petőfire vonatkoztatva — mondotta —, mert *a költő látomása adhat a jó politikának szárnyat, lángot, de a politika maga a költőnek alig adhat valamit.* *Gáspár Jenő* főtitkár terjesztette elő ezután jelentését, amelynek során bejelentette, hogy a társaság *Kovács Sándor* evangélikus püspököt és *Kiss Ferencet*, a Nemzeti Szinház örökös tagját tiszteleti tagokul, vitéz *Somogyváry Gyula* és *Mécs László* költőket rendes tagokul, *Landgráf Lőrincet*, Petőfi német forditóját, kültagul választotta meg. *Galamb Sándor* jelentette, hogy az idei Petőfi-nagydijat *Torkos Lászlónak, az élete századik évébe lépett kitünő költőnek, a társaság egyetlen életben lévő alapitó tagjának itélték oda.* A továbbiakban *Baja Mihály* költeményeiből adott elő, *Harsányi Zsolt* egyik irodalmi értékü elbeszélését olvasta fel, *Szathmáry István* pedig költeményeivel szerepelt. A nagygyülés után ünnepi ebéd volt, amelynek során *Gáspár Jenő* főtitkár mondott ünnepi beszédet, a Petőfi-serleggel a kezében.

— **Életunt hajdu.** Sopronból jelentik: Dévay József, a kapuvári főszolgabiróság hajduja a főbirói hivatalban háromszor magára lőtt. Meghalt. Öngyilkosságát valószinüleg idegösszeroppanás miatt követte el.

— **Közeledik a tavasz,** a legtöbb hölgynek kell egy uj tavaszi kabát. Legérdemesebb a Gólya áruházakban megvenni az uj kabátot, mert a Gólya áruházak kabátai elegánsak és igazán olcsók. Már ilyenkor jó megvásárolni az uj kabátot, mert most még bőséges a választék.

— **Már a nyáron** gyönyörködhet szép rózsáiban, 20 drb. folytonnyiló bokorrózsa 10—20 fajtában névvel 6 P. Az 1930-as évek remek ujdonságaiból 20 darab 10 fajtában névvel 10 P. Szép gyümölcsfa is kapható. *Benczur György kertészete, Szarvas.*

— **Urak!** 3 méter 140 cm. széles, kitünő minőségü divatos férfiöltöny szövet, sötétkék vagy fekete szinben is, hozzávalóval együtt P 29.88. Kapható: csak az udvarban, olcsó maradék szövet- és textilraktárban, Király-utca 32. Sarokház.

— **Brammer Ödön** ismert belvárosi divatárucégnél nagy tavaszi bemutató keretében megtekinthetők a mintákban és szinhatásukban egyaránt utólérhetetlen francia, angol és magyar gyártmányu divatcikkek. Az egyéni eleganciával öltözködő hölgyek figyelmébe ajánljuk.

— **Az Ostmarkkal megnagyobbodott Németországban** az üdülni akaróknak és sportolóknak bőséges alkalmuk nyilik válogatni a világhirü téli sporthelyek között. A németországi téli sporthelyek minden kényelmet biztositó modern szállodákkal s a turisták bármely tömegét befogadni képes tökéletes felszerelésü menedékházakkal rendelkeznek. A Német Birodalmi Vasutak ezenfelül 60 százalékos utazási kedvezményt nyujt mindazok számára, akik a németországi sporthelyeket felkeresik, ugyszintén 20 százalékos kedvezményt élveznek mindazok, akik a márka-hitellevelet veszik igénybe. Részletes felvilágositással szolgál a Német Birodalmi Vasutak Idegenforgalmi Irodája, Budapest, IV., Váci-utca 3.

— **A Berlini Automobil Kiállitáson** a Bosch-bemutató impozáns elrendezésü, gazdag anyagával az érdeklődés középpontjában állott. A bemutatott uj rendszerü kocsifütők, vizmentes gyujtógyertyák, könnyü kormánykerekek, fokozott teljesitményü gyujtótekercsek, Bosch olajszürők a magyarországi vezérképviseletnél már kaphatók. Budapest, V., Váci-ut 22—24.

— **1939. Tavasz.** Nagyságos Asszonyom, nézze meg ön is tavaszi ujdonságainkat, meg fogja találni nálunk mindazt, amit az idei tavasz divatnak és szépnek nevez. Fenyves Áruház, Kálvin-tér 7. Mintákat kivánságra készséggel küldünk.

— **Cipőüzlet-kiárusitás.** Lemberger József Gróf Tisza István-utca 12. alatti cipőüzletét hatósági engedéllyel kiárusitja. Bally és Tip-Top rámán varrott cipők már P 15-től. Más elsőrendü férfi-, női- és gyermekcipők mélyen leszállitott áron kaphatók.

— **Szellemóriás vagy pozőr,** államférfi vagy percemberke, korunk hőse vagy kalandor, gondolatművész vagy kontár-e, akivel sorsa összehozta, erre ad felvilágositást a *Grafologus Automata.*

SZINHÁZ ÉS ZENE

A Chicagói Szimfonikusok magyar estje

Chicagó, március. *(A Pesti Hirlap tudósitójától.)* Chicago és tegyük mingyárt hozzá az Egyesült Államok egyik legelőkelőbb zenei testülete, a *Chicago Symphonic Orchestra* március 4-iki és 5-iki hangversenyeit *„All Hungarian Program"* (tiszta magyar műsor) cimmel magyar szerzők alkotásainak szentelte. A magyar zene igen nagy megbecsülésének vehető ez a cimzés. Ez volt az első ilyen nemzeti jelleget kidomboritó műsor és egyelőre még nincs hasonlóan beharangozva más nemzet felvonultatása.

A chicagói szimfónikusok heti négy hangversenye közül a keddiek az ifjuságot szolgálják, csütörtökön és pénteken vannak a rendes koncertek, szombaton pedig az olcsó helyáru népszerü hangversenyek.

A kétnapos magyar műsort megelőző kedden *Kodály Zoltán* „Háry János" suitje volt programon, amely ebben az idényben már háromszor szerepelt. A csütörtök-pénteki magyar műsor ujdonsága *Bartók Béla* II-ik zongorahangversenye volt, melynek ez volt egyébként amerikai bemutatója. A rendkivül nehéz mű szólórészét *Storm Bull,* a chicagói születésü igen tehetséges fiatal zongoraművész játszotta. Egyik nagybátyja, *Ole Bull* hires norvég hegedüs volt, anyai részről *Grieg Edward* leszármazottja. Mr. Bull három évig tanult Budapesten Bartók Bélánál és mestere iránti tiszteletét rótta le a bemutatóval. Az ujdonságot a kritika kedvezően fogadta és a nagy lapok vasárnapi zenerovatukban hasábos cikkekben méltatták a modern magyar szerzők munkásságát. A műsor első felét *Dohnányi* D-moll szimfóniája töltötte ki, amelyet mindenkor szivesen hallgat a közönség. Befejezőül Liszt „Les Preludes"-je szolgált, alkalmat adván a közönségnek, hogy lelkesen ünnepelje a pompás együttest és érdemes karnagyát, dr. *Stock Frigyest.*

A szimfónikus estéken kivül ugyanezen a héten még három esemény gazdagitotta a magyar zene hirnevét. A *Hans Lange* vezénylete alatt működő kamarazenekar *Kodály* „Szerenád"-ját adta elő megérdemelt sikerrel, mig *Meiszner Lujzi,* Székely Arnold tanár 14 éves növendéke, aki tavaly *Kleiber Erik* dirigálása alatt Budapesten csillogtatta meg először sokat igérő tehetségét, önálló hangversenyével nyerte el a kritika és nagyközönség tetszését.

A harmadik sikert *Kiszely Icának,* a Chicago City Opera magánékesnőjének könyvelhetjük el, aki *John Pane-Gasser* tenoristával együttesen a hangversenydobogón is hatásosan szerepelt.

Dr. Horváth Elemér.)

• **A Verhovina Énekkar hangversenye.** A Verhovina Énekkar vasárnap este tartotta hangversenyét a Zeneművészeti Főiskolán. Dr. *Illés József* üdvözölte a megjelent *József* kir. herceget, *Sztojka Sándor* munkácsi görögkatolikus püspököt, *Pataky Tibor* államtitkárt és a nagyszámu közönséget. majd *Demkó Mihály* munkácsi volt tartománygyülési képviselő szólt néhány üdvözlő szót *Balogh Bálint* budai görögkatolikus plébános röviden ismertette a magyarországi ruszinszkóiak szervezetének célját és munkáját. A Verhovina Énekkar ruszin egyházi és népdalokat és kuruc nótákat adott elő nagy sikerrel. A műsort *Simonyiné Gróh Klára* hegedüszámai és *Zilahi Farnos Eszter* dalai tarkitották. Az előadás végén *Marina Gyula,* az énekkar pap-vezetője köszönetet mondott azért a kitörő lelkesedésért és nagy szeretetért, amelylyel az énekkart fogadták.

• **Operai főpróba.** Tulnyomórészt uj szereplőkkel, vadonatuj szinpadi keretben eleveniti fel az Operaház Verdi utolsó remekét, a „Falstaff"-ot. A hétfői sajtófőpróba közönsége a gyönyörü Oláh-diszletek és a pompás előadás varázsától fölvillanyozva élvezte ujból a shakespearei magaslaton járó zenei komédia csodálatos, lelket üditő szépségét. *Failoni* karmester, *Rékai* rendező és a cimszereplő *Palló Imre* főrészesei a várható nagy sikernek.

• **A „Cigánybáró" felujitása.** A *Városi Szinház* klasszikus operettciklusának V-ik előadása díszelőadás keretében március 15-én *Strauss János* világhirü operettje, a *„Cigánybáró"* lesz. *Márkus Dezső* zenei vezetésével és *Tihany Vilmos* rendezésében. A főszerepeket *Zoltán Irén* (Saffi), *Barabás Sári* (Arzéna), *Rácz Tilda* (Cipra), *Sziklai Szeréna* (Mirabella), *Angyal Nagy Gyula* (Barinkay), *Fodor Artur* (Zsupán), *Solthy György* (Gábor diák), *Pataki F.* (Carnero), *Galetta* (Ottokár) játsszák.

• **László Lola amerikai szerződése.** Megirtuk annakidején, hogy *László Lolát,* a tehetséges, fiatal szubrett-primadonnát egy amerikai szinházi vállalkozó, aki Budapesten járt, a *Broadway*-ra szerződtette. A szerződés a minap érkezett meg Amerikából. A művésznő édesanyja kiséretében csütörtökön indul el Budapestről. *László Lola* hathónapos szerződést kapott a *Broadway*-ra, mint táncos szinésznő, akinek beszédén a szerep szerint meg kell érezni, hogy egy másik világrészből való

A P. H. OLCSÓ JEGYAKCIÓJA

Ma hét előadás — Március Idusa
A Cigánybáró felujitása

Az elragadóan kedves *Grófkisasszony* áll mai műsorunk élén, amely egyébként is a pesti szinházak legjavát jelenti. A hétfői szünet után ma kezdjük el a *Földindulás* uj sorozatát.

A szerdai ünnepnapon tiz előadás.

Diszt ad az ünnepi műsornak a *Bánk bán* felujitása. Még egy felujitás van szerdán, a *Cigánybáró* a *Városi Szinházban.* Van két *délutáni előadás* is, a *Havasi napsütésé* és a *Bubusé.* Csütörtökön kezdi meg vendégjátékát a Városiban *a jávai exotikus tánccsoport.*

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

*

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 78. (Telefon: 1—122—93—94—95). — Apponyi-tér 5. (Telefon: 1—833—99). — Erzsébet-körut 1. (Telefon: 1—352—96). — József-körut 30. (Tel.: 1—343—71). — Krisztina-körut 133. (T. 1—509—24). — Horthy Miklós-ut 29. (Tel.: 2—695—95). — Margit-körut 8. (Telefon: 1—520—25).

SZINHÁZAK		OPERAHÁZ (3, ½8)	NEMZETI (½4, ½8)	VIG (½4, 8)	MAGYAR (½4, 8)	KAMARA (4, 8)	ROYAL (4, ½9)	ANDRÁSSY (½4, 8)	PESTI (4, 8)	BELVÁROSI (4, 8)	VÁROSI (4, 8)
Kedd		Falstaff A. 19.	Ludas M. III. 13.	**Grófkisassz. H.**	**Erzsébet**	Utolsó tánc	**Egy bolond**	**Mondj igazat!**	—	**Földindulás**	**Katinka**
Szer.	d. u.	—	—	**Havasi naps.**	Erzsébet	—	—	**Bubus**	—	—	—
	este	Cremonai. Pozs.	**Bánk bán**	**Grófkisassz. C.**	**Erzsébet**	Utolsó tánc	**Egy bolond**	**Mondj igazat!**	—	**Földindulás**	**Cigánybáró**
Csütörtök.		Falstaff B. 19.	Ludas M. XII. 13.	**Havasi naps.**	**Erzsébet**	**Utolsó tánc**	**Egy bolond**	**Mondj igazat!**	—	**Földindulás**	**Java-Bali**
Péntek		Hoffmann C. 19.	Ludas M. VI. 13.	**Grófkisassz. L.**	**Erzsébet**	Utolsó tánc	**Egy bolond**	**Mondj igazat!**	—	**Földindulás**	**Java-Bali**
Szombat		Parsifal D 19 (½7	Makrancos I. 14.	**Havasi naps.**	Erzsébet	Utolsó tánc	**Egy bolond**	**Mondj igazat!**	Az Angol Bank	Földindulás	**Java-Bali**
Vas.	d. u.	**Pesti. Poloveci**	Amphitryon	**Francia szobal.**	Erzsébet	**Hajnalb. délben**	**Egy bolond**	**Bubus**	—	Földindulás	**Katinka**
	este	A végzet hat. B 3	**Makr. VIII. 14**	**Grófkisasszony**	**Erzsébet**	Utolsó tánc	**Egy bolond**	**Mondj igazat!**	Az Angol Bank	**Földindulás**	**Katinka**

Terézköruti (½5, 9). Naponta: Elő az okmányokkal! (A Pódium vendégjátéka.) — **Komédia** (½5, ½9). Naponta: Esti átképzés. — Kedd, szerda d. u. -s este, csütörtök, péntek: **akcióban.** — **Zeneakadémia.** Szombat: **Gellért Lajos szinművész előadóestje** (½9).

SZINHÁZAK MŰSORA

KEDD, MÁRCIUS 14.

Operaház. Falstaff. Verdi 3 fv. vigoperája (Palló, Gere L., Dobay L., Tamás I., Hámory, Sárdy, Laurisin, Szügyi) (A. 19. bérl.) (½8). — **Nemzeti.** Ludas Matyi. Dékány András 3 fv. vidám zenés játéka (Jávor, Lukács M., Abonyi, Dévényi, Ághy E., Pethes Makláry, Olty M.) (III. 13. bérl.) (½8). — **Vig.** Grófkisasszony. Harsányi Zsolt 3 fv. vigjátéka (Tolnay K., Vizvári M., Perényi, Ajtay, Vértess, Erdélyi É., Kőmives, Egri, Berczy, Bihary, Peti, Boross) (H. bérl.) (8). — **Magyar.** Erzsébet. Szilágyi László, Huszka Jenő 3 fv. daljátéka (Lázár M., Fejes T., Zimonyi M., Földényi, Szilassy, ifj. Latabár Á., Szakáts, Somogyi N.) (8). — **Kamara.** Utolsó tánc. Herczeg Ferenc 4 fv. szinjátéka (Bajor G., Pethő, Szabó M., Rajnai, Ungvári, Tassi, Pethes) (8). — **Royal.** Egy bolond százat csinál. Szüle Mihály, Walter László 3 fv. zenés bolondsága (Kertész D., Latabár K., id. Latabár Á., Lantos I., Libertini E., Berky, Major) (½9). — **Andrássy.** Mondj igazat! Vaszary János 3 fv. komédiája (Törzs, Senynyei V., Kiss M., Bilicsi, Z. Molnár, Hajmássy, Haraszthy M., Földényi, Pártos) (8). — **Pesti.** Nincs előadás. — **Belvárosi.** Földindulás. Kodolányi János 3 fv. szinmüve (Páger, Vaszary P., Eszenyi O., Mihályfi, Boray, Szende M., Egyed I., Bacsányi P.) (8). — **Városi.** Katinka. Bihari Nándor, Máthé István 3 fv. operettje (Barabás S., Solthy, Delly, Feleky, Bársony, Sziklai S., Verő E., Fodor, Horti) (8). — **Teréz-köruti.** Elő az okmányokkal! (A Pódium vendégjátéka) (9). — **Komédia.** Esti átképzés (½9).

MOZIK MŰSORA

Átrium Filmszinház II., Margit-krt. 55. T. 153—034, 154—024). **Vadrózsa.** Fősz.: Dayka Margit, Vizváry Mariska, Pethes. Magyar és amerikai hiradók. Előad. kezd. ¼6, ½8, ½10; szomb., vas., ünnep: ¼4, ¼6, ½8, ¾10.

City, V., Vilmos császár-ut 36—38. Tel. 111—140. **Éjféli tangó.** Fősz.: Pola Negri. Hiradók. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10. Szomb., vas. és ünnepnap ¾4-kor is.

Corso, IV., Váci-u. 8. Tel. 18—28—18. Préjean, Stroheim, Jouvet: **Alibi** (Detektivregény). Hiradók. Előadások: szombat, vasár- és ünnepnap ½4, ½6, ½8, ½10; a többi napon: ½6, ½8, ½10.

Décsi Filmszinház, VI., Teréz-krt. 28. T. 125—925, 121—345. **Vadrózsa** (Dayka M., Lehotay). Hiradók. Előadások: 6, 8, 10; szomb., vas., ünnep 4, 6, 8, 10.

Fórum, Kossuth Lajos-utca 18. T. 189—543; 189—707. **Engadini kaland.** Főszereplő: Luis Trenker. Előadások: ¼6, ½8, ¾10; szombat, vasár- és ünnepnap: ½4, ½6, ¾8, 10.

Kamara mozgó. Tel. 144—027. **Vadrózsa.** Előadások: 6, 8, 10; szomb., vasár- és ünnepnap 4 órakor is.

Palace, VII., Erzsébet-körut 8. Tel. 136—523. **Marco Polo kalandjai** (Fősz.: Gary Cooper, Sigrid Gurie). Magyar hiradó. Előad. 4, 6, 8, 10; szomb., vas. és ünnepnapokon 2, 4, 6, 8, 10. Első előadás mérsékelt.

Rádius Filmszinház, VI., Nagymező-u. 22—24. Tel. 122—098, 129—564. 12-ik hétre prolongálva! **Hófehérke és a hét törpe.** — **Zenélő tündérek.** Amerikai és magyar hiradók. Előadások ¾6, ¾8, ¾10; szomb., vas., ünnep ¾4, ¾6, ¾8, ¾10.

Royal Apolló. Tel. 141—902. 342—946 **A nagy keringő** (Luise Rainer, Miliza Korjus, Fernand Graveyl). Előadások ¼6, ½8, ¾10; szom., vas., ü.: 4, 6, 8, 10.

Savoy, Üllői-ut 2. Tel. 146—040. **Francia szobalány** (Ray Milland). — **Hajrá, a nők után** (Popeye). — **Két kicsi csacsi** (trükkfilm). Előadások ½4, ¼6, ½8, ½10; vas. ½2-kor is. Az első előadás félhelyárakkal. — Szerdán d. e. ½11-kor: **Farsangi álom** (Sweatheart). Alice Faye.

Scala, Teréz-krt. 60. T. 114—411. **Szajnaparti szerelem.** Rendező Duvivier. Vivian Ronanc, Jean Galin. Világhiradók. Előadások: ¼6, ½8, ¾10; szomb., v. és ü. 3-kor is.

Uránia Filmszinház, VIII., Rákóczi-ut 21. Tel. 146—046. Utolsó hétre prolongálva! **Bors István** (Páger Antal, Tolnay Klári). Magyar és Fox világhiradók. Előadások 5, ¼8, ½10; szombat, vasárnap és ünnepnap: ¾3, 5, ¼8, ½10. Vas. d. e. 11-kor: dr. Benda Jenő előadása: **Ruszinszkó tragédiája.**

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Egy mozgalmas éjszaka (Sacha Guitry). Kisérő müsor (½4, ½6, ½8, ½10). Szer. d. e. 11: Zöld fény (Errol Flynn). **Alkotás.** Négy nővér. Kisérő müsor (½4, ½6, ½8, ½10). **Astra.** 13 szék. Kisérő müsor (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Belvárosi.** Rozmaring (4, 6, 8, 10). **Budai Apolló.** Rozmaring. 100 kutya egy sorban. Hiradó (½5, ¾7, 9). **Capitol.** Szerelmes századok. Végig a Champs Elyseén (Sacha Guitry). Hiradó (½4, ½6, ½8 ½10). **Elit.** János vitéz. Hiradó (4, 6, 8, 10). **Homeros.** (Hermina-ut 7. Tel. 236—178. Kivándorlók (D. Ameche, Arlen Wehlean). Fantom trubadur (½2-től folyt; hétk.: ¾5, 7, ¼10). **Józsefvárosi.** Rozmaring (½4, ½6, ½8, ½10). **Lloyd.** Francia szobalány (4, 6, 8, 10). **N----at.** Rozmaring. A halál lovasai (½5, 7, ½10). **Odeon.** Rozmaring. Madárszerelem (¼5, ¾7, ¼10). **Orient.** Leányvári boszorkány. Magyar östehetség (¼5 ¾7, ¼10). **Otthon.** Kék róka (¼6, ¼8, ¼10). **Rialtó.** Rozmaring. Veszedelmes kirándulás (½11, ½1, ¾3, 5, ¼8, ½10). **Simplon.** János vitéz. Fényes kisérő müsor (¼4, ½6 ½8, ½10). **Studió.** 6-ik hétre prolongálva! Alexander's Ragtime Band (Alice Faye, Tyrone, Power). Hiradó (Naponta 11, 2, 4, 6, 8, 10). Hétk. első 3, vas. és ü. első 2 előadás félhelyárakkal. **Tiszti Kaszinó zártkörü filmszinháza.** Márc. 14-én: Táncolj és szeress. 15-én: Magyar feltámadás (½5, ¾7, 9). **Tivoli.** Rozmaring. Scrapi urfi kalandjai (¼5, 7, ½10). **Turán.** Kivándorlók. Telivér primadonnák. Hiradó (4, 6, 8, 10) V. d. e. 11: Walewska grófnő (Greta Garbo).

RÁDIÓ MŰSORA

Budapest I. keddi müsora. **6.45** Torna, hirek, hanglemezek. Utána étrend, közlemények. **10** Hirek. **10.20** és **10.45** Felolv. **11.10** Vizállás. **12** Harangszó, Himnusz, időjárás. **12.10** Hanglemezek. Közben kb. **12.30** Hirek. **1.20** Időjelzés, időjárás, vizállás. **1.30** Szalonzene. **2.35** Hirek. **2.40** Müsorismertetés. **3** Árak. **4.10** Asszonyok tanácsadója. **4.45** Időjelzés, időjárás, hirek. **5** Hirek szlovák és ruszin nyelven. **5.10** Fuvola hangverseny. **5.30** Előadás. **6** Beszkárt zenekar. **6.50** Hubay dalok és hegedűszámok. **7.25** Operaház előadásának ismertetése. **7.30** Közvetités az Operaházból: Verdi: Falstaff, opera három felvonásban. I. felv. után kb. **8.10** Hirek. II. felv. után kb. **9.15** Hirek. Előadás után kb. **10.20** Időjárásjelentés. Majd cigányzene. Közben kb. **10.40** Német, olasz, angol és francia hirek. **11.40** Francia nyelvü előadás. **12.05** Hirek. — **Budapest II. müsora. 5.30** A Magyar Kulturszövetség és a Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület kulturdélutánjának közvetitése a Nemzeti Szalonból. **6.30** Francia lecke. **7** Földművelésügyi félóra. **7.30** Előadás. **8** Hirek. **8.20** Előadás versekkel. **9** Hanglemezek. **9.45** Cigányzene.

* **Rimaszombatiak Budapesten.** A Magyar Országos Dalosszövetség április végén a Zeneművészeti Főiskolán hangversenyt rendez, melyen a *Rimaszombati Magyar Dalegylet* több eredeti számmal fog szerepelni id. *Halász József* karnagy vezetése alatt.

* **Érdekes bemutató Miskolcon.** A miskolci Nemzeti Szinház *Hunyady Sándor „Havasi napsütés"* cimü darabjára készül. A szereposztás fölötte érdekes, amennyiben a női főszereplők, *Makay Margit* és *Muráti Lili* mellett *Timár József* is fellép. A bemutatón jelen lesz a szerző is.

Beküldött hirek

* **Diszelőadás az Operában március 15-én.** A Magyar Cserkész Szövetség március 15-én, szerdán este félnyolc órakor diszelőadást rendez az Operában legfőbb védnöke, vitéz nagybányai *Horthy Miklós* kormányzó tiszteletére. A diszelőadáson egy magyar cserkész köszönti a kormányzót, majd bemutatják *Hubay* Cremonai hegedüsét és *Rajter Lajos* és *Fóthy János* Pozsonyi majálisát. A diszelőadáson megjelenik az egész magyar politikai és társadalmi élet.

* **A Katolikus Leányok Országos Szövetségének hangversenye.** A Katolikus Leányok Országos Szövetsége március 19-én, vasárnap délután 5 órakor a Zeneművészeti Főiskola kamaratermében hangversenyt rendez: „Tavasz a művészetben" cimmel. A közreműködő művészek mindegyike tavaszi hangulatu műsorszámot ad elő. A hangverseny iránt nagy az érdeklődés. A rendezőség a Katolikus Leányok Országos Szövetségének központjában (Budapest, IV. Veres Pálné-utca 25. fszt. 2.) működik.

* **A Homeros-énekkar** ez évi nagy hangversenyét március 25-én, szombaton este fél 9 órakor tartja a Zeneművészeti Főiskola nagytermében.

* **Az ezidei utolsó muzeumi matiné március 26-án** vasárnap lesz. Bach Kreuzstab-kantátéja kerül előadásra, melynek basszus-szólóját *Matuska Miklós* énekli, *Kresz Géza* kamarazenekarának kiséretével. A kamarazenekar ezenkivül Händel d-moll Concerto grossóját és Mozart hires „Éji Szerenád"-ját, Kresz Géza pedig Vitali Ciaconnáját adja elő.

MOZI

„Egy pesti éjszaka"

Danielle Darrieux legujabb nagy alakitása

Megvalljuk, bizonyos aggodalommal várjuk az olyan filmeket, amelyekben idegen rendezők magyar környezetben lejátszódó, hazai témát dolgoznak fel. Az effajta kisérletek tapasztalatainak szerint többnyire felemás fércmüveket eredményeznek, telve bosszantó baklövésekkel. Annál kellemesebben lepődtünk meg most, az „Egy pesti éjszaka" cimü uj *Darrieux-film* sajtóbemutatóján. Francia gyártás szülötte, francia szereplőkkel, francia rendezővel, de magyar faluban, majd Budapesten történik és mégis mentes az ilyenkor megszokott hibáktól. Ezuttal a franciák *izlésesek* tudtak maradni, noha számukra idegen területen mozogtak, ez pedig nagy szó. Ami pedig *Henry Decoin* rendező urat — egyébként Darrieux férje! — illeti, ő ötletes, tehetséges ember. Ebből a nem nagyigényü történetből a jelenetezés és vágási technika példás fejlettségével néhol bensőségesen kedves, néhol pedig komoly drámai feszültségü filmet csinált, amely sokak szerint *az idei évad egyik legforróbb sikere lesz.*

A birálat más alkalomra vár. Most csak annyit, hogy *Danielle Darrieux egy szürke vidéki állomásfőnök özike-tekintetü, álmodozó feleségét játssza,* aki örökségi ügyben Pestre utazik és itt *egyetlen éjszaka részuhog az ugynevezett „nagyvilági élet"*, összes kellemetlen járulékával. Amit ez a fiatal francia szinésznő ebben a változatos szerepben nyujt, már a *sajtópróban élményként hatott.* Ezt a „skálát", a vidéki asszonyka esetlen félénkségétől a pesti kijózanodás eszelős, hátborzongató sirógörcséig *ma alig csinálja utána valaki.* *Darrieux* ma a legnagyobb filmszinésznők első sorában áll és még sohasem mutathatta be tudását ennyire, mint az „Egy pesti éjszaká"-ban. (g.—l.)

SPORT

A Ferencváros ujabb döntetlenje után a jobb gólarány révén Ujpest az első

Az Elektromos győzelme erősen visszavetette a Hungáriát

A labdarugóbajnokság második tavaszi fordulója sem mult el meglepetés nélkül. A nagy csapatok pontveszteségei különben csak azok számára volt meglepetés, akik bizonyos távlatból nézik a labdarugás eseményeit és összes kapcsolatuk, hogy hétről-hétre egy-egy mérkőzést megnéznek és figyelemmel kisérik a nagy csapatokról szóló hireket.

Az alapos figyelő már jó ideje megállapithatta, hogy a nagy csapatok játékában nincs fejlődés, összeállitásaikban nincs rendszer, felfrissitéseik többnyire alig tekinthetők javitásnak.

Az esemény ezuttal kétségkivül az Elektromos győzelme volt, amelyet ez az együttes ötletesebb csatárjátékának köszönhet. A Hungária nagynevü támadósora sehogy sem boldogult és a két védelem között a Hungária javára mutatkozó különbség ellenére is az Elektromos megérdemelten győzött.

A dr. Sárosit nélkülöző *Ferencváros* nehezen egyenlitett a már két góllal vezető *Nemzetivel* szemben. *Az Ujpest főleg Zsengeller gólképességével simán győzött Zuglóban.*

Az *Ujpest* jobb gólarányával végre elhódította *az első helyet. A siker megérdemelt,* mert ha az ősz folyamán mindkét nagy csapattól vereséget is szenvedett, de annyira *megbizhatónak bizonyult,* hogy egyéb mérkőzésein mindössze egy pontot vesztett és gólaránya ezeknél 56—9, viszont a Hungáriánál csak 28—22.

A többi mérkőzés során *Kispest* biztosan győzött Szolnok ellen, a *Phöbus* és a *Szeged* fölényesen végzett Salgótarjánnal, illetve a Bocskaival. Szeged győzelméhez jelentősen hozzájárult a genfi Servette-től visszaérkezett *Lukács* gólratörő játéka.

Az eredmények: Ujpest—Zugló 4:2, Ferencváros—Nemzeti 3:3, Elektromos—Hungária 2:1, Kispest—Szolnok 2:0, Phöbus—Salgótarján 5:1, Taxi—Budafok 4:4, Szeged—Bocskai 6:0.

Az eddig megtartott 15—15 mérkőzés után a *sorrend:* 1. Ujpest (58—18) és 2. Ferencváros (58—29) 25—25 p, 3. Hungária (37—23) 22 p, 4. Kispest 19 p, 5. Phöbus 17 p, 6. Nemzeti 16 p, 7. Budafok 15 p, 8. Szeged és 9. Szolnok 14—14 p, 10. Taxi 13 p, 11. Elektromos 12 p, 12. Bocskai 7 p, 13. Zugló 6 p és 14. Salgótarján 5 p.

Erős küzdelmek és nagy meglepetések Magyarország ökölvivóbajnokságainak első napján

Magyarország ökölvivóbajnokságainak első napján a Nagycirkuszban egész nap folytak a mérkőzések. Eredmények: Törpesulyban: Lovas Beszkárt győzött Glaubits MPSE ellen, Bellus MÁVAG ellenfél nélkül jutott tovább, Bondi Bp. Vas. erőfölénnyel győzött Bakacsi Sz. Vas. ellen. Légsulyban Zseni Lapt. a második menetben kiütötte Artner Bp. Vasutast, Horváth Beszkárt a második menetben erőfölénnyel győzött Baron II. Lapt. ellen, Varga Beszkárt nagy fölénnyel verte az 5 kilóval nehezebb Bogácsot BTK. Pehelysulyban Maráczy MAC győzött Vaculek Beszkárt ellen, Monferra BTK pontozással győzött Barcz FTC ellen, ugyanigy végzett Csüth MÁVAG is Lovas BLE ellen. Könnyüsulyban Mándi FTC győzött Oláh MAC ellen, Horbály Beszkárt Tatai Lehel PLE és Kaltenecker BTK Modla MAC ellen. Váltósulyban Horváth BTK győzött Deli MPSE, Mitterer Bp. Vas. Korányi MAC ellen, Német MPSE Weininger MÁV és Bene Bp. Vas. Szilágyi Szeged ellen. Középsulyban Koncz MÁVAG győzött Belloni BTK ellen, Csontos FTC Járai BLE és Jakits Beszkárt Farkas IV. Bp. Vas. ellen. Félnehézsulyban Győrffi MÁV győzött Utassy MAC ellen, Szigeti FTC Varga Beszkárt ellen, dr. Ambrus MAFC kiütéssel Bittera BTK ellen, Erdős BTK pedig pontozással Kovaltsik I. Békéscsaba ellen. Nehézsulyban Nagy B. Vas. Orosz MAFC visszalépése folytán küzdelem nélkül jutott tovább, Kovaltsik II. Békéscsaba hasonlóan jutott tovább Szolnoki Beszkárt jóvoltából, Homolya kiütéssel győzött Urbán MAC és Sárközi MAC Jánossy MPSC ellen. A viadalt szerdán folytatják.

Debrecen fiatal tornászai nyerték az országos ifjusági bajnokságok zömét

A BBTE tornacsarnokában vasárnap lezajlott országos ifjusági tornászbajnoki viadalon legjobban a debreceniek szerepeltek, akik az I. o. csapatbajnokságon kivül, megnyerték az összetett ifjusági egyéni bajnokságot és a vándordijat is. A kitünő fiuk a szereken is kitünőek voltak, mert győztek korláton, lólengésben, nyujtón és müszabadgyakorlatban is. Eredmények: A csapatbajnokságban: 1. Debreceni EAC 211 ponttal, 2. Debreceni TE 209.8 p., 3. Bp. VII. Levente E. 208.4 p. A II. o. csapatversenyben: 1. II. ker. LE. 205.5 ponttal. Az I. osztályu szövetségi dij csapatversenyében: 1. Bp. VII. ker. LE. 208.1 ponttal, 2. Debreceni TE. 201.2 p. Az ifjusági összetett egyéni bajnokságban: 1. Klencs Debreceni TE 109.4 ponttal, 2. Reviczky FZSK 104.5 p., 3. Balla Tibor Debreceni TE 103.5 p.

Sporthirek

Mária-Zellben a kétnapos városok közötti verseny Bécs nyerte 50:24 pontarányban Budapesttel szemben. Az ugróverseny eredménye: Dellekarth Bécs 217.8 pont (38 és 37.5 méteres ugrás), 2. Elsigan Bécs 213.8 pont (35.5 és 39.5 m.), 3. Freyer Bécs 212.8 pont (39 és 39 m.), 4. Ványa Budapest 208.1 pont (36 és 38 m.), 5. Rész Budapest 204.5 pont (38.5 és 38.5 m.), 6. Kozma Budapest 200.5 pont (39.5 és 38.5 m.). A vándordijat Neubacher bécsi polgármester nyujtotta át a győztes csapatnak. A vándordijat három egymásutáni, vagy 5 egyébkénti győzelemmel lehet végkép megszerezni.

A Mátrában kitünő hóviszonyok mellett bonyolitották le a Magyar Si Klub versenyét és a vele kapcsolatos tiszti versenyeket. Előző este és éjjel legalább 15 cm. hó esett, ugy hogy több mint 40 cm. magas hóréteg fedte a talajt. A két futamból álló müsiklő versenyt Tassonyi Csaba BBTE nyerte, testvére Tassonyi Edömér előtt. A lesiklő és a müsiklóból álló összetett versenyben Molnár BBTE bizonyult legjobbnak. A Kékes-kupa döntőjében Kovács József főhadnagy győzött erős küzdelem után Tassonyi Edömér és Berecki előtt. A tisztek müsiklió és összetett versenyében Tassonyi Edömér lett első.

Az országos sulyemelő bajnoki versenyen Ujpesten az öt bajnokság közül a MAC hármat nyert és elhóditotta a vándordijat is. Eredmények. Pehelysulyban: 1. Ambrózi MAC 277.5 kg., 2. Tégla BVSC 262.5 kg., 3. Bakonyi Váci SE 245 kg.; könnyüsulyban: 1. Bakos MAC 287.5 kg., 2. Balatoni UTE 267.5 kg., Verő UTE 245 kg.; középsulyban: 1. Tóvárosi MAC 280 kg., 2. Kiss MÁVAG 280 kg., 3. Papes DAC 272.5 kg.; félnehézsulyban: 1. Hunyadi FTC 307.5 kg., 2. Gere UTE 307.5 kg., 3. Kiss UTE 290 kg.; nehézsulyban: 1. Sós DAC 317.5 kg., 2. Bakonyi MÁVAG 305 kg., 3. Szücs BVSC 295 kg. A vándordijat a MAC nyerte 21 ponttal, 2. UTE 12 ponttal, 3. MÁVAG 10 ponttal.

A Magyar válogatott görög-római fogásos birkózócsapat 6:1 arányban győzött a lengyel és 7:0 arányban, mint Budapest csapata Szilézia válogatottjai ellen. Részletes eredmények: Bencze pontozással győzött Rokita ellen. Marczak ugyanigy végzett Fecske ellen. Ferenc pontozással győzött Swietoslawski ellen. Sóvári hasonlóan győzött Rojniak ellen. Mohácsi tussal győzött Kreusinger ellen. Riecki pontozással győzött Dobis ellen. Bóbis pedig hasonló eredménnyel Gwozdz ellen. Szilézia ellen mind a hét magyar győzött.

Cseh helyén Zsengellérrel indul el héttőn reggel a magyar labdarugóválogatott Páris felé. Az OTT részéről dr. *Misángyi Ottó* főtitkár kiséri el a labdarugóválogatottat, amelyet *Minder Frigyes*, az MLSz külföldi ügyeinek intézője és dr. *Dietz Károly* szövetségi kapitány vezet.

A Honvédtiszti Vivó Klub budapesti vivói Kassán a Schalkház-szálló dísztermében összemérték tudásukat a kassai VIII. hadtest tiszti vivóival. A matinén jelen volt vitéz *Szombathelyi Ferenc* tábornok hadtestparancsnok tisztikarával és *Tost László* polgármesterrel az élen számos polgári előkelőség. Eredmények: Tőrvivásban 1. Maszlay Lajos százados HTVK 3 győzelemmel, 2. Hátszeghy József százados HTVK 2 gy., 3. dr. Gözsy Sándor főorvos 1 gy. Kardvivásban 1. Kovács Pál hadnagy HTVK 3 gy., 2. Kőszegi Attila hadnagy 2 gy., 3. Maszlay Lajos százados 1 gy. Párbajtőrben 1. Vitéz Bartha Rezső hadnagy 2 gy., 2. dr. Gözsy Sándor főorvos 1 gy., 3. Hennyey Imre repülő hadnagy Nyiregyháza 0 gy. A kassai hadtest selejtezőiben kardban Krasznay hadnagy Tokaj, tőrben pedig Bedő Zsolt hadnagy Beregszász győztek.

LÓVERSENY

Nagy meglepetések napja az ügetőn

Tizennégyezer főnyi közönség jelent meg vasárnap délután az ügetőpályán. Nagybányai *Horthy Jenő* és gróf *Pejacsevich Albert* vezetésével a telivérsport hivei is nagy számban nézték végig — hol hóesésben, hol tavaszias napsütésben — az ügetőlovak küzdelmét.

Sajnos, *a már megszokott incidensek vasárnap sem maradtak el. Az Amatőrversenyben például már egy teljes kört futottak a lovak és a gépnélküli „géppénztár" még mindig dolgozott,* ontotta a ticketteket egy *Mautner* nevü helyettes bookmaker-segéd százasaira. A közönség hangosan tiltakozott a totalizatőr működése ellen. A kivezényelt rendőrhatalom parancsnokának kérdésére a totalizatőr főnöke elismerte, hogy *az öt lóból álló mezőny futása alkalmából az első helyen 5300 helyfogadást (kétszer annyit, mint ebben a futamban — tétre!) helyezték el* — elsősorban a bookmakerek. Végül is *a paris favoritra, amire az ügetőn még nem volt példa, a géppénztárak négyszeresnél nagyobb helykvótát fizettek!*

A *Pótversenyben* nyolc ló között *a győztes Paprikára 10 pengőre 803 pengő tét- és 10.399 pengő befutóosztalékot fizetett a totalizatőr. Paprika* ugyanis az eddig mit sem szerepelt *Horváth* segédhajtó kezében — a közönség nagy meglepetésére — előző gyenge futásaival mit sem törődve, megjavitotta rekordját.

A *Hendikepben Feiser Sándornak* a nagy összegekkel lefogadott jugoszláv *Grlica* nem akart engedelmeskedni. A belső pályára huzott, majd az első hely közönsége előtt felvágott és kitört. *Elkerülhetetlenné lett, hogy a közvetlenül mellette ügető Pique Dame* (hajtotta dr. *Siró György* lapszerkesztő) *az ugrásaiban kitörő Grlicával össze ne ütközzék.* Az összeütközés következtében Grlica kocsija megsérült, dr. *Siró Györgyöt* pedig — a közönség számára ez is meglepetést jelentett! — eltiltották a hajtástól.

Végül a *Marosvölgyi-dijban* hat ló állt a starthoz, de a start csak háromnegyed órás késéssel sikerült. *Előbb ugyanis a Dáma nevü pejkanca, majd a Leila nevü reás favorit terült el a földön.* Mind a két eset kocsitöréssel járt. *A közönség átcserélte fogadásait, ugy hogy Óceán lett a nagy kasszafavorit.* Csakhogy *Oceán* sánta volt, *ügetni nem is akart és igy hajtója a start után kihajtotta a pályáról.* A versenyt végül is *Leila* nyerte meg. Most következett be a legnagyobb meglepetés: *a mindvégig tisztátalanul ügető Leilát a versenyintézőség nem diszkvalifikálta.* A részletes eredmények:

Ötödik nap. Március 12. I. Háromévesek versenye. 1. G. H. Robinson (Zwillinger), 2. Négus II. (Benkő). F. m.: Little Winny, Contessa Luciana. Idő: 32.4. Tot.: 10:17, befutó 87. — **II. Jácint dij.** 1. Móric S. (Zwillinger), 2. Renaissance (Marschall), 3. Miss Magyarország (Zwillinger F.). F. m.: Kati, Uriány, Dajka, Manon, Czinka Panna. Idő: 30.2. Tot.: 10:18, 11, 12, 19, befutók: 21 és 86. — **III. Amatőrverseny.** 1. Batu Khan (Vadnay), 2. Dulcinea (Iváncsics). F. m.: Toti, Csongor, Marina. Idő: 29.6. Tot.: 10:29, 36, 42, befutó 96. — **IV. Nemzetközi hendikep.** 1. András (Hauser), 2. Csalán (Zwillinger), 3. Tilly (Kovács J.). F. m.: Minor, Lord of Pamuk, Bicskás, Dundi, America, Sophie, Lasta, Csákány, Oda, Csapláros. Idő: 27.3. Tot.: 10:100, 15, 12, 14, befutók: 135 és 224. — **V. Elnök dij.** 1. Dénes (Raymer), 2. Detto (Jónás). F. m.: Agyafurt, Valuta. Idő: 27.9. Tot.: 10:13, befutó 31. — **VI. Pótverseny.** 1. Paprika (Horváth), 2. Thymian (Zwillinger), 3. Csak azért (Marschall). F. m.: Magnézium, Elöljáró, Zászlós, Rozál, Nikla. Idő: 32.9. Tot.: 10:803, 33, 12, 18, befutók: 1485 és 10.399. — **VII. Mechanikus hendikep.** 1. Árvalegény (Feiser), 2. Utóda (Kovács J.), 3. Groo Peggy (Marschall). F. m.: Csipkerózsa, Gyalla, Margit, Zivatar, Laili, Zuzmara. Idő: 29.9. Tot.: 10:19, 15, 11, 12, befutók: 28 és 41. — **VIII. Éber dij.** 1. Décse (Marschall), 2. Doba (Kreiter). F. m.: Mikola, Orão, Beata L. Idő: 27.6. Tot.: 10:15, 11, 18, befutó 78. — **IX. Hendikep.** 1. Lenke (Galla), 2. Napsugár (Maszár I.), 3. Leo (Székely). F. m.: Grlica (feltartva), Urpéter, Tóni, Pique Dame, Kálmán, Varázs, Siheder, Főur, Imréd II. Idő: 31.4. Tot.: 10:32, 16, 63, 14, befutók: 780 és 69. — **X. Hendikep.** 1. Biztos (Galla), 2. Opera (Hauser), 3. Rába (Jónás). F. m.: Bimbi, Alpár G., Csibész, Perun, Csalárd, Zarándok, Léha, Rejtély, Rubintom, Bessy L. Idő: 33.4. Tot.: 10:55, 19, 16, 35, befutók: 112 és 629. — **XI. Marosvölgyi dij.** 1. Leila (Földi), 2. Dacos (Jónás). F. m.: Dáma, Oceán (kihajtott), Tanácsos, Bella S. Idő: 42.6. Tot.: 10:29, 16, 40, befutó: 256.

KÖZGAZDASÁG

Hetven község aggodalommal várja Pest vármegye döntését a vasárnapi hetivásári napok megszüntetése ügyében

Ujpest képviselőtestülete a vasárnapi hetipiac megszüntetése mellett döntött

A környékbeli városokban eddig minden vasárnap hetipiac volt, amelyre a nagy értékesitő időszakokban tömegesen vonultak fel a környékbeli községek gazdái. *Ujpesten, Kispesten, Wekerletelepen, Pestszentlőrincen* és *Pestszenterzsébeten* májustól októberig vasárnapokon átlagosan 1000—1200 szekérfuvar, az ujburgonya, zöldborsó és a paradicsom árusitásának ideje alatt *már 1400—1500 gazdakocsi áru is került forgalomba.* A kültelki lakosság leginkább vasárnap délelőtt szerezte be szükségletét egész hétre, amikor az árubőség mellett olcsón jutott az élelmiszerhez, másrészt a befőzés ideje alatt a munkáscsaládoknak leginkább vasárnap volt idejük arra, hogy a vásárlást és befőzést eszközöljék. A gazdák is szivesen szállitottak vasárnap, mert szombaton délig elvégezték a fontos heti mezei munkálatokat és szombat délután készitették elő az árut a vasárnapi hetipiacokra. Nagy aggodalmat keltett éppen ezért a gazdák körében *Ujpest* város legutóbbi képviselőtestületi határozata, amely megváltoztatta az eddigi hetipiaci beosztást. Eddig kedden, pénteken és vasárnap volt hetipiac Ujpesten, a jövőben a határozat szerint *kedden, csütörtökön* és *szombaton* fogják megtartani a hetivásárokat.

A vasárnapi hetipiacok megszüntetése tárgyában a többi környékbeli városokban is terjesztettek inditványokat a képviselőtestületekhez, amelyek a legközelebbi időben kerülnek tárgyalás alá.

Az ujpesti határozat ellen a *Dunajobbpartja* és *Gödöllő között levő érdekelt községek fellebbezést nyujtottak be a vármegyéhez.* A gazdákat nehéz helyzet elé állitaná az uj piaci rend, mert ha szombaton tartják meg a vásárt, akkor *csak péntek délig dolgozhatnak a határokban,* pénteken délután a piaci készitéssel lennének elfoglalva, a teljes szombati napot pedig a vásár venné igénybe. A gazdák arra is hivatkoznak, hogy a kültelki munkáscsaládok zöme csak szombaton délután kapja meg munkadiját, amelyből eddig kényelmesen és olcsón vásárolhatott be vasárnap. Ujpest képviselőtestülete határozatában arra hivatkozik, hogy szombaton délután is engedélyezi a termelők árusitását, a munkáscsaládok tehát akkor is beszerezhetik szükségleteiket.

Pest vármegye legközelebb fog dönteni az ujpesti hetivásárok uj beosztásáról, amely döntő fontosságu lesz a többi kültelki vásárok piacrendészetére és a környékező mintegy 70 község lakosságára nézve is.

Olcsóbbodás fontos élelmiszerekben

Az első hajószállitmány a piacon

Hétfőn a felhozatal váratlanul nagyobbodott, mire a legfontosabb élelmiszerek árát lényegesen csökkentették. Burgonyában nagy árubőség mellett 30—50 fillérrel csökkentek az árak mázsánként. A Gülbaba 9.20—9.80, a nyári rózsa 9.60—10.50, az őszi rózsa 8.20—8.90, az Ella 7.60—8.10, az étkezési Krüger 6.10—6.25, a fojtott ujburgonya 12—17.50 pengő. A zöldáruk piacán a hajóárut olcsóbban kinálták, mint a vagonárut. A friss tisztitott parajt 16—36, a gyökeres árut 14—26, a kelkáposztát 4.50—8.50, a zöldhagymát 100 csomónként 1.80—3.20 pengőért adták. A fejeskáposzta 6—18, a vöröskáposzta 12—24, a vegyes zöldség 7—10, a tiszta zöldség 8—12, a levesbe való sárgarépa 3—8, a hosszu karotta 7—9 pengőért ment el. A makói vöröshagyma 12—14, a más vidéki áru 10—12, a makói fokhagyma 12—17, a más vidéki áru 6—12 pengő volt. A melegágyi saláta 100 fejenként 6—20, a hónapos retek 100 csomónként 10—36 pengő. A baromfipiacon a felhozatal ismét gyenge volt, az árakat mégis mérsékelték, mert a drága baromfi forgalma esett. Az élő tyukot 130—140, a rántanivaló csirkét 200—220, a sütnivalót 180—220, a hizott rucát 145—155, a hizott ludat 140—155, a hizott pulykát 130—150 fillérért adták. A tisztitott csirke 205—240, a sütnivaló csirke 190—230, a tyuk 150—170, a hizott ruca 155—165, a hizott lud 130—170, a hizott pulyka 120—180 fillér volt kilónként. A tojáspiacon 300 láda friss áru volt, az árubőség folytán az árakat ismét mérsékelték. Az eredeti friss ládaárut 106—108, a kosárárut 112—117, a lámpázott tojást 118—120, az apró és főzőt 104—106, a selejtes minőségü tojást 98—102 fillérért árusitották kilónként. A szárazfőzelékpiacon a feles borsó árát 2—2.50, a kék mákét 1.50—2 pengővel mérsékelték mázsánként

Hivatalos terményárfolyamok

Hivatalos buzaárfolyamok. Tiszavidéki, fejérmegyei 77 kilós 20.20—20.40, 78 kilós 20.40—20.60, 79 kilós 20.60—20.80, 80 kilós 20.70—20.90, felsőtiszai, duna-tiszaközi 77 kilós 20.15—20.35, 78 kilós 20.35—20.55, 79 kilós 20.55—20.75, 80 kilós 20.65—20.85, dunántuli 77 kilós 20.20—20.40, 78 kilós 20.40—20.60, 79 kilós 20.60—20.80, 80 kilós 20.70—20.90.

Egyéb hivatalos árfolyamok. Rozs: pestvidéki 13.80—14.00, más szárm. 14—14.20. **Tak.-árpa:** elsőrendü 16.10—16.40 középmin. 15.90—16.10. **Sörárpa:** kiváló 18.75—19.25, prima 18—18.50. **Zab:** elsőrendü 19.90—20.10, középmin. 19.75—19.85. **Tengeri uj:** tiszántuli 14.80—14.90. **Örlemények:** korpa 13.30—13.45, 8-as liszt 16—16.30.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége március 12-én tartotta országos közgyülését. *Gyuricza Gyula* elnök hangsulyozta, hogy a mai helyzetben a Szövetségre fokozottabb feladatok megoldása hárul. A gyülölet e nagy viharában mi változatlanul az emberszeretetet és a krisztusi igazságot képviseljük és miként a multban, ugy a jövőben is az törekvésünk arra irányul, hogy *a bajba jutottakon segithessünk* tekintet nélkül vallására, mert mi csak azt nézzük, hogy ki érdemes embertársai támogatására. A jelentés felolvasása után többen felszólaltak és éles szavakkal birálták a készülő zsidótörvényt, amelynek az lesz a következménye, hogy keresztény és zsidó alkalmazottak egyaránt tömegével vesztik el állásukat.

Román gazdasági küldöttség a budapesti mezőgazdasági vásáron. Bukarestből jelentik: A földmivelésügyi miniszter román gazdasági küldöttséget küld a március 22-én Budapesten kezdődő mezőgazdasági vásárra, amelynek rendeltetése főleg tenyészállatok beszerzése lesz. A *Curentul* hétfőn felszólitást intézett az érdekeltekhez, hogy jelentsék be a minisztériumban minél hamarább szükségletüket. (MTI.)

Megrendszabályozzák a zugcukrászdákat és fagylaltszalonokat. A Budapesti Cukrászok Ipartestülete Spelter Henrik elnöklésével ülést tartott, amelyen az elnök beszámolt azokról az intézkedésekről, amelyeket a cukrászipari visszaélések megakadályozása ügyében tettek. Az ipartestület felterjesztésére az egyre jobban elszaporodó zugcukrászdákat és fagylaltszalonokat állandó egészségügyi ellenőrzés alá vonták, de fontos volna, hogy az ellenőrzés gyakori és meglepetésszerü legyen, nehogy a hangzatos cimek alatt silány minőségü árukat elárusitó ilyen üzemek az ellenőrzés idejére más árukat készitsenek mint azután.

Értékpiac

A mai értéktőzsde a csehszlovákiai hirekre tartózkodó, általában estek a papirok. A Kőszén és Bauxit 5, Nasici 1 pengővel olcsóbbodott, a Gschwindt 12.50 pengővel javult.

A *bankpapirok* forgalmában árnyalati árváltozások fordultak elő.

A *járadékpiacon* a biztositó intézetek vásárlásaira az 1914. évi fővárosi kötvény 2 pengővel javult.

A *nem jegyzett kötvények* piaca kissé élénkebb.

Részvényárfolyamok

(Zárjelben a zárlat és az áremelkedés [+], vagy esés [—] mértéke a tegnapi zárlathoz képest. A zárlat utáni = jel azt mutatja, hogy tegnap óta az árfolyam nem változott, ha jelzés nincs, ugy nem volt kötés az előző napon.)

Nemzeti Bank 156 (156, =), Bauxit 179—174 (175, —5), Kohó 18.60—18.50 (18.50, =), Kőszén 276—282 (281, —5), Nagybátonyi 43.50 (43.50, =), Salgó 27.90—28.20 (27.90, —0.50), Fegyver 26.80—28 (28, —0.50), Ganz 14.25—13.60 (13.90, —0.20), Rima 65—66.25 (65.60, —0.40), Nasici 76 (76, —1), Levante 0.30 (0.30, =), Tröszt 49 (49, =), Délcukor 72—73 (72.50, —0.50), Magyar Cukor 70 (69.50, +0.25), Georgia 18.75 (18.75, =), Gschwindt 706—710 (708, +12.50), Gyapju 3.50 (3.50, —0.10), Ruggyanta 46.50 (46, =) pengő.

Fővárosi kölcsön. 1914. évi 303—304 (303.50) pengő, 1927. évi 79.75 (79.75) százalék.

Valutazárlat: Font 16.00—16.20, Belga 57.35—57.95, Kanadai dollár 332.00—337.00, Cseh 7.50—11.80, Dán 71.35—72.15, Dinár 6.00—7.50, Dollár 340.40—344.40, Frank 9.00—9.20, Holland 18[illegible] 10—183.10, Zloty 60.00—61.40, Lei 2.60—3.45, Leva 3.00—3.60, Líra 16.90—17.90, Norvég 80.30—81.20, Svájci fr. 77.45—78.35, Svéd 82.30—83.20 pengő.

Devizazárlat. Amsterdam 181.50—183.10, Athén deviza-comp. 3.025—3.055, Belgrád 7.82—7.88, Berlin 135.70—136.70 Brüsszel 57.51—57.95, Bukarest 3.41—3.44, Istanbul 268—271, Kopenhága 71.55—72.15, London 16.02—16.17, Milanó 17.66—17.8864, New York 341.80—344.40, Oslo 80.525—81.225, Páris 9.05—9.15, Prága 11.79—11.93, Szófia 4.11—4.15, Stockholm 82.525—83.225, Varsó 64.25—64.75, Zürich 77.675—78.375 pengő.

Zürichi devizazárlat. Berlin 176.40, Amsterdam 233.60, New York 439.81, London 20.63, Páris 11.66, Milanó 23.14 Prága 15.03, Bukarest 3.37, Varsó 83.00, Brüsszel 73.975.

KÉPEK A FORRONGÓ POZSONYBÓL

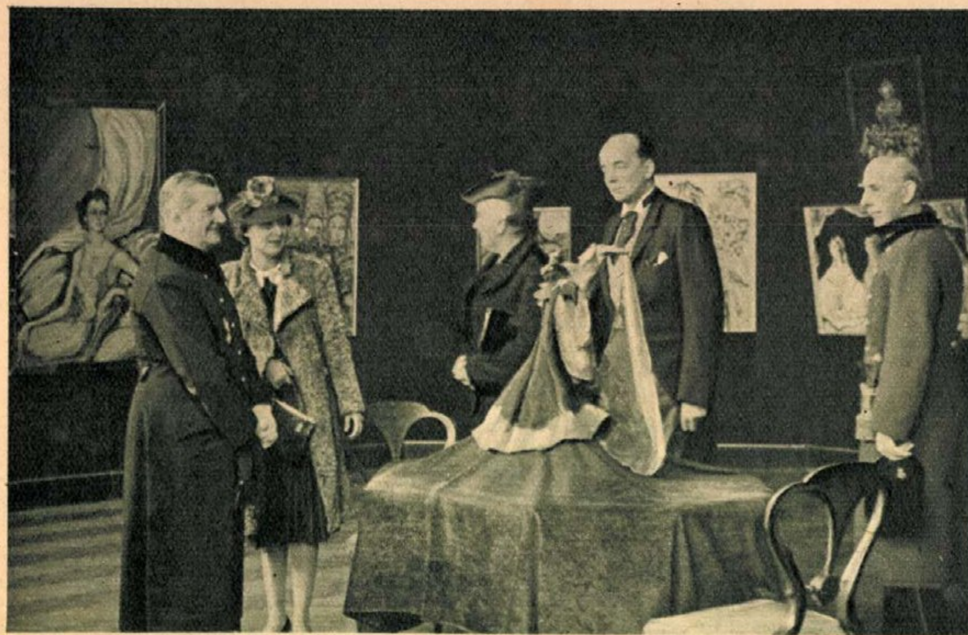
A rendőrség elől menekülő tömeg a pozsonyi utcán. Baloldali kép: Durcsánszky miniszter titkára beszél a miniszterelnökségi palota előtt összegyült óriási tömeghez. Jobboldali kép: fegyveres Hlinka-gárdisták visszafoglalják székházukat, amelyet cseh rendőrség és katonaság szállt meg.

Baloldalon: a Hlinka-gárda felvonulása. Jobboldalon: rendőri riadóautó utban a kormányzósági palota felé.

Horthy Miklós kormányzó és felesége az Ernst-kiállításon gróf Almásy-Teleki Éva és gróf Batthyány Gyula festőművészekkel.

Coburg-Gotha királyi herceg, a nemzetközi frontharcos bizottság elnöke gróf Teleki Pál miniszterelnöknél.
Jobboldali kép: Demkó Mihály beszédet mond az Országzászlónál a Budapestre érkezett kárpátoroszok ünnepségén.

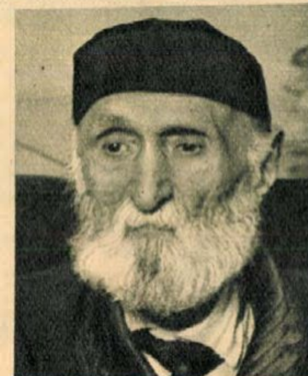
Dr. Jalsoviczky Károly, a kultuszminisztérium uj államtitkára.

Usborne angol altengernagy kedden előadást tart Budapesten.

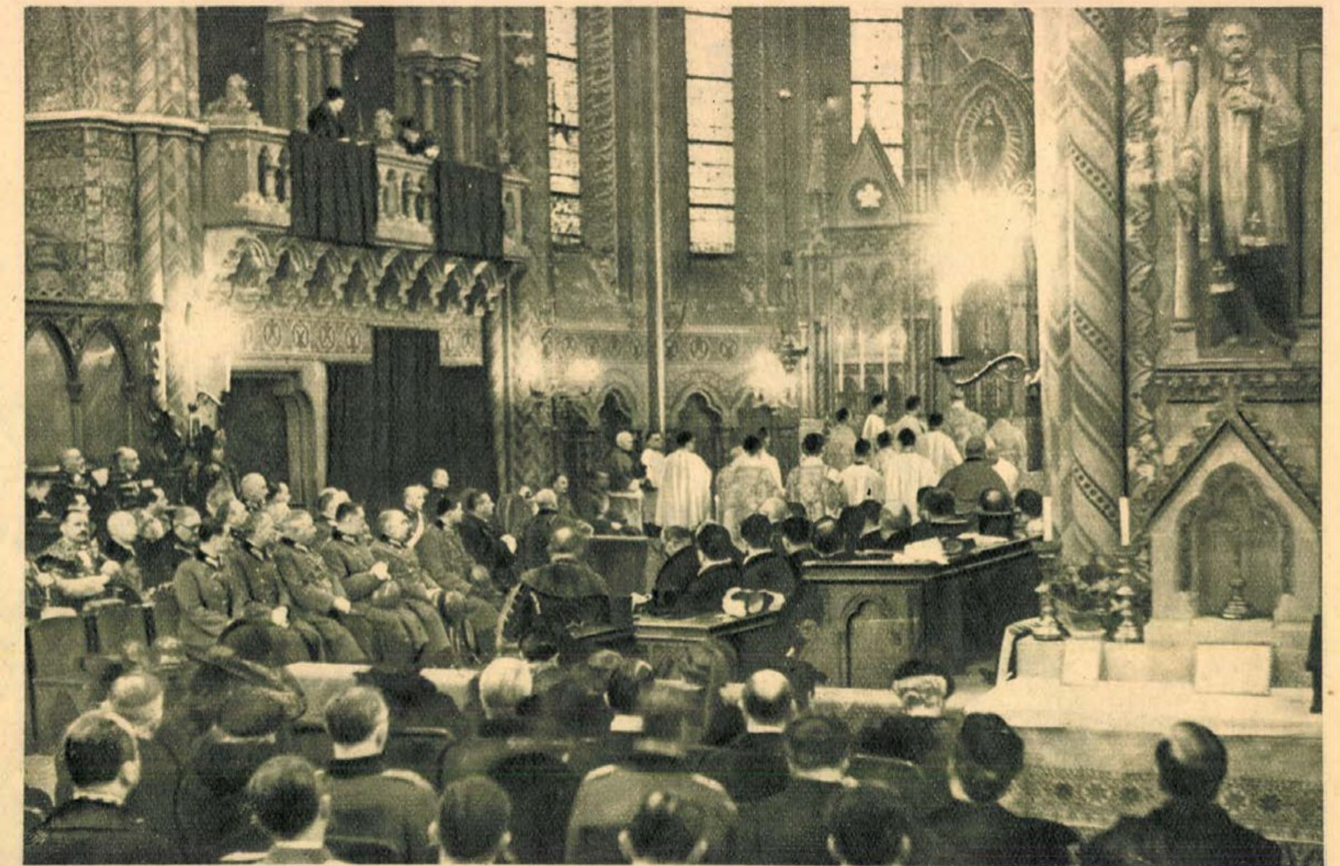
Gróf Esterházy Ferenc, a tatai hitbizomány ura, az ismert zeneszerző, meghalt.
(Vajda M. P. felv.)

Torkos László, a százesztendős kiváló költő kapta a Petőfi Társaság idei nagydiját. Baloldali kép: Harsányi Zsolt felolvas a Petőfi Társaság vasárnapi nagygyülésén.

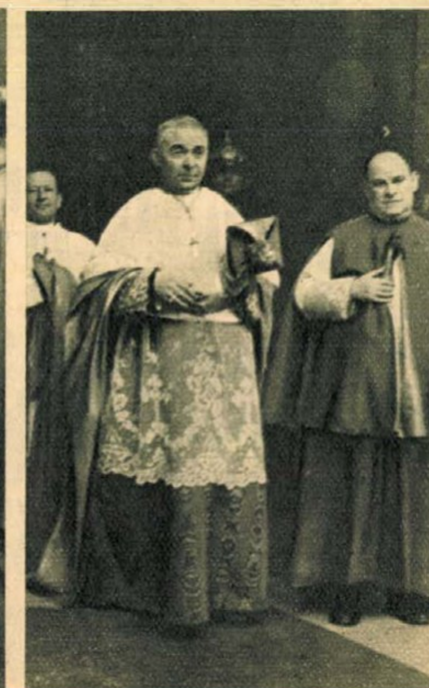
KÉPES PESTI HIRLAP

LXI. ÉVFOLYAM. 49. SZÁM — 1939 MÁRCIUS 14. KEDD

Te Deum a budavári koronázó főtemplomban XII. Pius pápa koronázása alkalmából. A szentélyben baloldalt ül Horthy Miklós kormányzó.

Horthy Miklós kormányzó, Angelo Rotta pápai nuncius és gróf Teleki Pál miniszterelnök az ünnepélyes szentmise után távoznak a Mátyás-templomból.

Gyáripari kérdések a visszacsatolt Felvidéken

Érsekujvárott vasárnap összegyült a visszacsatolt Felvidék nyugati részének gyáripara, hogy a Felvidéki Gyáriparosok Országos Szövetsége kimondja egyesülését az anyaországi GyOSz-szal. Dr. *Holota János* országgyülési képviselő, a FelGyOSz elnöke üdvözölte a GyOSz képviseletében megjelent *Knob Sándor* országgyülési képviselőt, aki igen érdekes előadásban mutatott rá arra, hogy a mai népsürüség mellett Magyarország nem mondhat le a nagyipar által nyujtott munkaalkalmakról, mert az agrárfoglalkozásból egyedül lehetetlen volna eltartani ennek az országnak a népét. Azt az óhaját fejezte ki, hogy szünjék meg a gazdasági bizonytalanság, mert ez lehetetlenné teszi a normális vállalkozást s a termelés fejlődését.

Tarján Ödön, a FelGyOSz ügyvezető alelnöke tartott ezután előadást, majd az egyes érdekeltek szólaltak fel. *Kórody Katona János* a malomipar helyzetéről inditott vitát. Több felszólalás hangzott el a felügyelők kirendelése ellen az egyes vállalatokhoz, többek közt a vele járó nagy terhek miatt is.

Mágócsy-Dietz Sándor, a felvidéki minisztérium képviselője válaszolt az elhangzott panaszokra s igyekezett az érdekelteket megnyugtatni.

Nagy érdeklődés a mezőgazdasági kiállitás kutyacsoportja iránt

Az országos mezőgazdasági kiállitás kutyacsoportja iránt ebben az évben olyan nagyarányu érdeklődés nyilvánul meg, hogy a nevezési zárlatot március 15-ig meghosszabbitották. A már eddig bejelentett kutyák között a legnagyobb számban az eredeti magyar kutyák: komondor, puli, pumi szerepelnek. A magyar eredetü kutyákon kivül a legritkább külföldi kutyafajták is láthatók lesznek a kiállitáson. A visszacsatolt Felvidékről is több kutyatenyésztő vesz részt. Azok a kutyatenyésztők és kutyatulajdonosok, akik akadályoztatásuk miatt eddig nem jelentették be részvételüket, még március 15-ig jelentkezhetnek vagy a kiállitás rendezőségénél (Köztelek-u. 8.) vagy a Magyarfajta Kutyákat Tenyésztők Szövetségénél (Budapest, István-ut 2.)

VÁSÁRI NAPTÁR MÁRCIUS 14—21-IG

MÁRCIUS 14. (Kedd): Szécsény (Nógrád m.) orsz. kirakodóvásár. Székesfehérvár márc. 15-ike helyett orsz. állatvásár. Állatfelhajtásos vásárok: Esztergom, Göncz (Abauj m.), Görgeteg, Jászfényszaru, Kalocsa, Nagybajom, Somogyjád, Zalaegerszeg orsz. vásár állatfelhajtással. Bodvaszilas orsz. állat- és kirak. vásár csütörtökről áthelyezve. Kiskunfélegyháza állat- és kirakodó, Borsodnádasd sertéskirakodó, Vajszló (Baranya m.) állatvásár.

MÁRCIUS 16. (Csütörtök): Balatonendréd orsz. vásár. Attala (Somogy m.) állatv. Hajduhadház (Hajdu m.) állatv., Nyirábrány (Szabolcs m.) állatvásár. Sajtoskál (Sopron m.) állatvásár. Süttő, Székesfehérvár (bizonytalan), Szentdienes (Baranya m.) állatvásár. Mátészalka állatfelhajtás, hetivásár.

MÁRCIUS 17. (Péntek): Veszprém alsóváros, kirakodó vásár állatfelhajtással. Hódmezővásárhely száj- és körömfájás miatt csak lóvásárt tartanak. Békés (Békés m.) állatv., Csenger (Szatmár m.) állatvásár, Beregszász katonai lóvásár 4—8 éves lovak számára.

MÁRCIUS 18. (Szombat): Zirc orsz. állatvásár. Hódmezővásárhely orsz. kirakodó vásár, Bánréve (Gömör m.), Battonya, Békés, Bogdása állatvásárok, Makó országos állatvásár.

MÁRCIUS 19. (Vasárnap): Makó orsz. kirakodóvásár, Bélapátfalva, Böhönye, Egervár, Kiskunfélegyháza, Kisujszállás, Tiszaföldvár, Pellérd állatfelhajtásos vásárok.

MÁRCIUS 20. (Hétfő): Adánd, Nagyigmánd, Ősi, Sárkeresztur, Tatabánya orsz. állatfelhajtásos vásárok. Mátészalka orsz. állatvásár mindennemü felhajtással. Ezentul minden szerdán állatfelhajtásos hetivásár. Bácsbokod (Bács m.), Nagyoroszi állatv., Mohács, Salgótarján állatvásár.

MÁRCIUS 21. (Kedd): Martonvásár, Dunaföldvár, Hőgyész, Siklós, Simontornya, Nagyoroszi, Nemesvid, Őriszentpéter, Rum, Szőllősgyörök, Zagyvaróna, Zalaapáti állatfelhajtásos vásárok.

Felsőgalla (Veszprém m.) ezután minden kedden sertésfelhajtásos vásár, minden szombaton sertésfelhajtásos kirakodóvásár. **Szentes** város belterületén március 7-től kezdve ismét állatzárlat van. **Győr** minden szerdán állatfelhajtásos vásár. **Zárlat alól felszabadult községek:** Nagynarda, Kemesmál, Ivánc, Hegyhátszentjakab, Táplánszentkereszt és Vát (Vas m.)

A hatóságok váratlanul föllépő ragályos megbetegedések esetén az előre hirdetett állatvásárok megtartását időközben felfüggeszthetik. Változásokért felelősséget nem vállalunk.

Szilárd a sertéspiac

A soványsertéspiacon nincs üzlet

Ma is szilárduló irányzatu volt a ferencvárosi sertésfővásár. A szedett fajták tartották a mult héten megjavult árnivót. A nehéz öreg 3 fillérrel javult, az angol sonkasertés pedig 1—2 fillérrel jobb a multhetinél. A huspiac erőteljesen megszilárdult. A szalonnás hus 4—5, a félhus mindkét minőségben 6 fillérrel emelkedett.

Az összesen felhajtott 8069 daraból elkelt 7823. Angol volt az egészben 2128. Árak: Ia uradalmi 340 kg. felül 97—99 fillér. IIa uradalmi 340 kg. alul 92—95 fillér. Szedett Ia 90—93 fillér. Szedett IIa 86—89 fillér. Szedett silány 77—85 fillér. Öreg Ia 76—82 fillér. Öreg IIa 56—74 fillér. Angol tőkesertés 92—95, kivét 96 fillér. Angol sonkasertés Ia 92—101 fillér. Angol sonkasertés IIa 80—91 fillér. Szalonná félsertés Ia 127—130 fillér, IIa 124—127 fillér. Félhus Ia 131—138 fillér, IIa 124 131 fillér. Hátszalonna 28 kg. 147—150 fillér. Három darabos szalonna 136—138 fillér. Háj 130—136 fillér. Belföldi zsir 132—134 fillér. Márkás exportzsir 150 fillér. Bél és gyomor, valamint belsőrész 90—100 fillér.

A soványsertéspiac továbbra is üzlettelen. Jellemző, hogy könnyü áruban már 60 filléres áron is van kinálat. Az árak inkább névlegesek. Védőoltásokkal ellátott és ivartalanitott mangalica páronkent 40—50, illetve 60—80 kg. 80 fillér, 90—120, illetve 120—140 kg. 80—85 fillér, 140—160 kg. 82 9? fillér, 160—200 kg. 84—88 fillér. Szokvány: a gazdaságban átvéve, 12 órás koplaltatás után értendő.

A csepeli piac árjegyzései

Élő baromfi: csirke 200—220, tyuk 130—140. Tisztitott baromfi: csirke 205—240, tyuk 150—170, lud 130—170, ruca 155—165. Tojás: ládaáru eredeti és kiolvasva 106—120, kosáráru 115—120, selejtes 98—115. Tej és tejtermékek: tejfel liter 100, teavaj édes tejszinből (tömb) kg. 300—310, u. a. pasztőrözött 330, tehénturó sovány 60. Szárazfőzelék: lencse 26—60, borsó 26—38, fehér aprószemü bab 26—30. Zöldségfélék: Gülbaba burgonya 9—10, nyári rózsa 10—10.5, őszi 8—9, Ella 7.6—8, kifli 17—22, fojtott 12—18, makói 10—15, fejeskáposzta 6—20, kelkáposzta 5—9, kevert zöldség 7—10, kalarábé 4—10, fejessaláta 100 drb. 6—22, karfiol külföldi tisztitott q 70—80, sóska melegágyi 165—220, paraj tisztitott 20—40, hónapos retek 100 csomó 12—42, fokhagyma szabadföldi 6—20, sóska szabadföldi 80—120, paraj gyökeres 16—28. Gyümölcs: fajalma 50—150, közönséges 40—100, narancs sárgabélü 56—68, vörösbélü 68—96, mandarin 80—90. Egyéb: gomba tömött csiperke 140—220, mák 130—136 q pengőnként.

A terménypiac árjegyzései

Tényleges üzletkötések. Tengeri: 150 mm. 14.85 Bp. par. Szolnokon át, 150 mm. 15.— Bp. par. Hatvanon át, 150 mm. 14.95 Bp. par. Hatvanon át. **Zab:** 150 mm. 20.30 Bp. par. Szabolcs, 300 mm. 20.35 Bp. par. Szabolcs. **Árpa:** 150 mm. 18.50 Bp. par. **Lucerna:** 10 mm. 285.— Budapest fehér bárcás, 3 mm. 210.— állomás minta szerint, 13 mm. 37.— Budapest alj, 7 mm. 298.— Szombathely fehér bárcás, 9 mm. 283.— Debrecen fehér bárcás, 3 mm. 286.— Budapest fehér bárcás. **Lóhere:** 10 mm. 97.— Monor minta szerint, 14 mm. 27.— Budapest alj, 4 mm. 133.— Pécs fehér bárcás, 12 mm. 133.— Pécs fehé bárcás, 3 mm. 133.— Pécs fehér bárcás, 5 mm. 123.— Pécs német norma, 11 mm. 127.— állomás fehér bárcás, 3 mm. 140.— érkezési áll. fehér bárcás, 2.8 mm. 145.— érkezési áll. fehér bárcás, 15 mm. 133.— Kaposvár fehér bárcás, 4 mm. 145.— Miskolc fehér bárcás, 13 mm. 140.— érkezési állomás fehér bárcás, 5 mm. 134.— Budapest fehér bárcás, 15 mm. 135.— Budapest fehér bárcás, 6 mm. 134.— Budapest fehér bárcás. **Csillagfürt:** 60 mm. 13.50 Mátészalka sárga virágu. **Mák:** 50 mm. 128.— beszállitva minta szerint.

Magvak és hüvelyesek. Fehér köles 18—22, vörös 17—18 egyéb 16.50—17, káposztarepce 25.50—26 Bp. par., tökmag nagyszemü 27—28, kisszemü 23—24, dohos olaj 20—21, kék mák 120—125, Viktória borsó ster. 18—19, zöld (expresz) ster. 18—19.50, lencse nagyszemü ster. 36—43, középszemü ster. 22—27, kisszemü ster. 20—22, fehér szokványbab dunai 24.75—25, dunántuli 24.25—24.75, felsőmagyarországi 23—24, lucernamag, nyers arankás 175—215 feladóállomásról, ólomzárolt 20 q-nál kevesebb 285—295 Budapestről, fehér bárcás 20 q-nál több 280—295 Budapestről, lóheremag nyers arankás 80—100 feladóállomásról, ólomzárolt 20 q-nál kevesebb 130—138 Budapestről, fehér bárcás 20 q-nál több 128—132 Budapestről, bükköny tavaszi 17.50—19, szöszös 34—36, csillagfürt fehér, lapos 11.50—12, száritott répaszelet 8.50—10 feladóállomásról.

A budapesti lisztárjegyzőbizottság árjegyzései 1939 március hó 10. Az 1938. évi gabonából készült őrlemények. **Buzaliszt:** Dara 37—38.25, 0gg 36—37.25, 0g 36—37.25, 0f 36—37.25, 2gg 35.25—36.25, 2g 35.25—36.25, 2f 35.25—36.25, 4-es 33.50—34.75, 5-ös 31.75—33, 6-os 28—30, 7-es 10.75—21.75. **Rozsliszt:** 0-ás 28.50—29.25, 0/I. 25.75—26.50, I. 20—21, II. 18—19.50. Az árak aranypengőben 100 kg-ként a szokásos malmi feltételekkel P-től P-ig helyt Budapest, legalább 60 zsákra értendők.

Erőtakarmány. Árpakorpa 14.50, gabonamoslék 15.50, buzakonkoly 12.50, cirokmag 12.50, konkolydara 13.50, lenmagpogácsa 16.25, kókuszpogácsa 14, napraforgópogácsa 14.75, repcepogácsa 11.50, tökmagpogácsa 17, malátacsira 10 melasz 8, rozskonkoly 12.50, halliszt 45, borsókorpa 12.50, borsótak. liszt 14.50, darált köleshéj 5.50, malombükköny 14.50. Az árak budapesti paritásban értendők.

Paprikapiac. Csipősségmentes csemege 4.10, csipősségmentes édesnemes 3.70, csemege 3.90, édes nemes 3.50, félédes 2.80, rózsa elsőrendü 2.10, másodrendü 1.10, harmadrendü 1.10. Az árak Szegeden és Kalocsán raktárból értendők.

Gabonaforgalom márc. 9-től márc. 10-ig Budapestre vasuton és hajón. Buza érk. 1800, rozs érk. 306, tengeri érk. 450.

Termény- és árupiac

A hétfői gabonatőzsde irányzata tartott volt.

A határidős piacon a májusi rozs 5, a májusi tengeri 2, a juliusi tengeri 6 fillérrel drágább.

A készárupiacon buzában a kinálat tartózkodó.

A rozspiac üzlettelen.

A takarmánypiacon zabból nagyon csekély a kinálat. A tengeripiacon az árak 10 fillérrel emelkedtek.

A készárupiacon buza, rozs, árpa, zab változatlan, tengeri 10 fillérrel drágább.

A határidős piac mai árkerete: rozs májusra 14.09—14.12 (zárlat 14.10—14.11), tengeri májusra 15.90—15.95 (15.88—15.90), juliusra 16.14—16.16 (16.08—16.10) pengő.

Leszámoló árfolyamok: rozs márciusra 13.80, májusra 14.10, tengeri májusra 15.90, juliusra 16.10 pengő.

A nőiszabók panaszai. A Budapesti Nőiszabó Ipartestület *Feszler Károly* elnöklésével közgyülést tartott. Az elnök rámutatott arra, hogy a nemzetközi gazdasági válság hazánkban is kedvezőtlenül befolyásolta a divatiparok helyzetét. Panaszolta, hogy *a nőidivat szakma nem tud megfelelő mennyiségü külföldi nyersanyaghoz jutni.*

Az árupiac árjegyzései

Budapesti husvásár. Készlet: 195 nagymarha (eladás 100), 398 borju (248), 51 birka (36), 185 bárány (85) drb. A forgalom lanyha volt. Árak: ökörhus Ia egészben 140, hátulja 150, eleje 120, ökör- és tehénhus IIa egészben 96—112, hátulja 106—122, eleje 90—104, kicsontozni való 60—76, borju ölött bőrben Ia 140—152, IIa 130—138, borju eleje 116—124, lebőrözött eleje 110—116, lebőrözött hátulja Ia 160—172, IIa 150—158, juh Ia 80—90, IIa 70—78, zsiger 50—60, faggyu 40—70, csont 30—40, marhafej ½ drb. 75—125, orr és köröm 80, láb 4 drb. 100—200, pacal egészben 170, marhabél 300—350, borjufodor egészben 40, juhbél 60—70, marhavér 1 tál 30, bárány 70—100 fillér kg-ként.

Külföldi tőzsdék

Ujvidéki terménytőzsdezárlat. Buza bácskai 150—154, bánáti 152—154, tengeri 96—98, száritott 107—111.

Chicagói sertés- és zsirpiac. Sertészsir irányzata alig tartott. Márc. 6.75, máj. 6.75, jul. 6.90, szept. 7.05, élő sertés könnyü 7.65—8.00, nehéz 7.00—7.40 cent per libra.

Newyorki gyapottőzsdezárlat. Északamerikai fully midling loko 9.14 (9.11), márc. 8.78 (8.76), ápr. 8.58 (8.56), máj. 8.39 (8.36), jun. 8.29 (8.26), jul. 8.18 (8.16), aug. 7.86 (7.79), szept. 7.76 (7.69), okt. 7.75—7.77 (7.69), nov. 7.74 (7.67), dec. 7.72—7.73 (7.65), jan. 7.72 (7.64) cent per libra.

Délamerikai terménytőzsdék zárlata. Buenos Ayres: buza márc., ápr. 7.00, máj. 7.04, tengeri márc. 7.35, ápr. 6.44, máj. 5.96, zab márc. 4.55, lenmag márc. 13.73, ápr. 13.89, máj. 14.09 peso. Az irányzat nyugodt. — Rosario: buza márc. 6.98, ápr. 6.98, tengeri márc. 6.85, ápr. 5.85, lenmag márc. 13.70, ápr. 13.75 peso.

Londoni fémtőzsdezárlat. Réz lanyhuló, ón nyugodt, ólom alig tartott, horgany tartott. Vörösréz standard 43 3/16—43¼, 3 hónapra 43 7/16—43½, lesz. árfolyam 43¼, elektrolyt 48—49, best. sel. 47¾—49, ón standard 215¾—216, 3 hónapra 215—215½, lesz. árf. 216, straits 221, ólom külföldi prompt 14 13/16—14⅞, 3 hónapra 15 1/16—15⅛, lesz. árf. 14⅞, horgany prompt 13⅞—13 15/16, 3 hónapra 14⅛—14 3/16, lesz. árf. 13⅞.

Chicagói terménytőzsdezárlat. (Zárjelben előző zárlat.) Buza máj. 67⅝—67¾ (68—68⅛), jul. 68—67⅞ (68¼—68⅜), szept. 68¾—68⅞ (69—69⅛), tengeri máj. 48¼ (48⅜) jul. 49⅞ (50⅛), szept. 50⅝ (51), zab máj. 28⅝ (28⅞), jul. 27⅞ (27⅜), szept. 26⅝ (26¾), rozs máj. 43¼ (44½), jul. 44½ (45⅜), szept. 45¼ (45⅝) cent per bushel.

Kórokozó csirák a — „műtőasztalon"

Egy német tudós érdekes találmánya — Eredete egy Nobel-dijas magyar kutató multszázadvégi felfedezéséig nyúlik vissza

Berlin, március. Manfred v. Ardenne mérnök, neves német villamosságtani kutató a fizikusok badenbadeni ülésén beszámolt azokról a kisérletekről, melyeket legutóbb az elektron-górcső egy különleges javitott fajtájával végzett. A villany-mikroszkóp, mint ismeretes, abban különbözik a közönségestől, hogy fénysugarak helyett elektronsugarakkal világitja meg a szemlélt tárgyat s ezzel *fantasztikus arányu feloldóképességet és nagyitóerőt ér el.* De a tárgyon áthaladó, vagy róla visszaverődő elektronsugarak láthatatlanok; ezért közvetett uton kell azokat láthatóvá tenni. A mostani elektron-górcsövekben ez ugy történik, hogy a sugarakat fénytjátszó anyaggal bevont üveglapra vetitik, ahol felvillanásokat idéznek elő s ezekből mintegy kirajzolódik a tárgy nagyitott képe. Ardenne mikroszkópjában azonban az elektronsugár pontról-pontra végigtapogatja a testet s azután minden egyes részét *rárajzolja egy fényképező-papirosra.* Ha a papirost később előhivják, megjelenik rajta a nagyitott képmás. A készülék eszerint nem pillanatnyilag látható képeket mutat, hanem *maradandó górcsövi fényképfelvételeket készit a megfigyelt testekről.*

Minthogy pedig az észlelet tárgya rendszerint egy élő sejt, illetőleg valamilyen kórokozó, elképzelhető, milyen vékonynak kell lennie az elektronsugárnak, hogy ennek a paránynak még parányibb részeit is „pontról-pontra" letapogathassa. A tudós, a hirek szerint elérte, hogy a sugár, legvékonyabb helyén mindössze *néhány milliomod milliméter átmérőjü.* Hihetetlen vékonysága miatt könnyen hatolhat a legapróbb élő szervezetek belsejébe is. Ezért hivják, külön elnevezéssel, *elektron-kutasznak* (elektronszondának).

Egy magyar kutató felfedezése

Ennél bizonyára érdekesebb és messzebbmenő fontosságu azonban az a tény, hogy ezt a vékony sugarat nemcsak a készülék légüresre szivattyuzott belsejében használja fel, hanem *kivezeti a szabad levegőre.* Mindazok az eddigi találmányok, melyek az elektronsugár alkalmazásán alapulnak (villanygórcső, ikonoszkóp-távolbalátó stb.) csak légüres térben, egy zárt cső belsejében tudnak elektronokkal dolgozni. Holott *Lénárd Fülöp,* pozsonyi születésü, heidelbergi magyar egyetemi tanár kisérletezései során már a mult század utolsó évtizedeiben rájött, hogy ha az elektronsugarakat („katódsugarakat") fejlesztő léghijas „kisülési cső" elzáró falába vékony aluminiumhártyácskát illeszt, a sugarak azon át *kihatolnak a levegőbe is.* Ezt az aluminium-ablakot nevéről ma is *Lénárd-ablaknak* nevezik a tudományban. Eredményei elismeréséül 1905-ben *a fizikai Nobel-dijjal tüntették ki.*

A magyar tudós megállapitotta, hogy alkalmas módon igen erős sugárnyalábokat lehet kihozni a csőből. A börtönükből kiszabadult katódsugarak szétszórt, ibolyaszinü fénypamatot alkotnak a cső körüli térben és *hevesen bombázzák a levegőmolekulákat.* A kisérleti és technikai eszközök akkori kezdetlegessége mellett azonban nem lehetett semmiféle gyakorlati hasznositásukra gondolni.

A katódsugár bacillusokat perzsel

Ardenne mérnök most felveti a gondolatot *a szabadba lövelt elektronsugár első gyakorlati alkalmazására: „operáljunk" vele apró élő szervezeteket!* Az ujabbkori kisérleti élettan egyik nagy diadala, hogy olyan finom műtőeszközöket alkotott, melyek révén górcső alatt, akár baktémiumokon is végezhetünk kutató műtéteket, boncolhatjuk őket, eltávolithatjuk egyes részeiket s behatolhatunk életük titkaiba. A legtökéletesebb ilyen „mikromanipulátor" szintén magyar ember, *Péterfi Tibor* élettudós müve. A elektronkutasz álomfinomságu, testetlen sugara azonban még a mikromanipulátor legvékonyabb üveg- és kvarctüjénél is finomabban és érzékenyebben tapogat és olyan erős áramot lehet rajta keresztül bocsátani, hogy bacillusok és más apró élőszervezetek darabjait perzselhetjük le vele a test többi részéről s igy az *eddigieknél sokkal aprólékosabb és pontosabb műtéteket végezhetünk rajtuk.* Ennek pedig az életkutatásban és a kórokozók elleni védekező módszerek fejlődése szempontjából *szinte beláthatatlan a jelentősége.*

Elektron-pisztoly? . . .

Eddig a valóság, illetve a jelenleg kinálkozó komoly tudományos lehetőségek birodalmában jártunk. A most felvetődő gondolat azonban az *ábrándok világából való,* de szinte önként adódik, ha továbbszőjjük a találmány képzeletbeli lehetőségeit. Vajjon, ha egyszer majd olyan erős elektronsugarat tudunk kilövelni a csőből, mely nemcsak bacillusokat, hanem *nagyobb élőlényeket vagy tárgyakat is eléget, felperzsel?* Lehetetlen — mondja erre mosolyogva a szakember. A technika mai állása mellett bizonyára az. De ha valamikor mégis megoldják: a világ hadiszertárai *mindennél pusztitóbb, szörnyü fegyverrel gazdagodnának . . .*

HIREK

— Emlékezzünk...

Március 14.

1581 *Czobor Márton és Révai Lőrinc, a győri vár kiváló magyar vitézei, a hozzájuk csatlakozott veszprémi várnaggyal és kiséretével, portyázás közben Bicske környékén, a zsámbéki erdőkben, rajtaütöttek Musztafa vezér követén, akinek 38 főemberét foglyul ejtették és azután veszteség nélkül visszatértek Győrbe.*

*

1915 *Március 14-én a marosvásárhelyi 22. honvédgyalogezrednek az uzsoki szorostól keletre fekvő Moldawsko területén vivott sulyos harcai közben az oroszok a küzdők vonalát átkarolták, majd a szárnyon volt és derekasan kitartó I. zászlóalj arcvonala mögé jutottak. Ekkor Horváth Márton százados, a III. zászlóalj parancsnoka, saját kezdeményezéséből azonnal ellentámadásra vezette zászlóalját, amellyel nemcsak hogy visszavetette az oroszokat, hanem a támogatására érkezett két brassói 24-es honvédszázaddal együtt üldözőbe is vette őket. Támpontjukba betörve, azt is elfoglalta. Eképpen Horváth Márton százados csapatai kerültek az orosz vonal hátába; az oroszok közül 14 tiszt és 650 ember hamarosan megadta magát, három géppuska és 700 puska pedig zsákmányul jutott. Az elfogott tisztek vallomása szerint a harcban a 273. orosz ezred két zászlóalja megsemmisült, a harmadik zászlóalj pedig igen sulyos veszteséget szenvedett. Sebesültekben az oroszok körülbelül kétezer főt veszitettek. Ezzel szemben a 22. honvédezred 2 tisztje és 114 honvédje hősi halált halt, mig egy tiszt és 273 ember megsebesült. Horváth Márton századost kiváló elszántsággal végrehajtott fegyverténvéért a III. osztályu katonai érdemkereszttel tüntették ki.*

*

Hajdu Imre marosvásárhelyi 22. honvédgyalogezredbeli szakaszvezető a téli kárpáti harcok alatt, amikor ezrede a veszendőbe ment állás visszafoglalása céljából ellentámadást inditott meg, mint szakaszparancsnok nemcsak a volt állásrészt foglalta vissza, hanem szakaszával lendületesen tovább előretört, a megrendült ellenség hátsóbb árkait is elfoglalta és az oroszoknak sulyos veszteségeket okozott. Bátor és erélyes fellépésével azok jórészét megadásra kényszeritette. Az elsőosztályu ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

Személyi hirek

— Kinevezés. A földmivelésügyi miniszter *Sztrázsik Andor* földmivelésügyi minisztériumi miniszteri osztálytanácsosi cimmel és jelleggel felruházott miniszteri titkárt a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara igazgatójává nevezte ki.

— Jaross Andor Léva díszpolgára. Léva városának a felszabadulás utáni első közgyülése *Jaross Andor* felvidéki minisztert báró *Majthényi László* felsőházi tag inditványára egyhanguan a város diszpolgárává választotta.

Egyházi hirek

— Egyházi kinevezés. A hercegprímás a budapesti Központi Papnevelőintézet gondnoki állásának teendőivel az esztergomi hittudományi főiskola tanárává kinevezett dr. *Brückner József* érseki tanácsos helyébe dr. *Waigand József* tanulmányi felügyelőt bizta meg.

— A református tanügyi kérdések megbeszélése hétfőn kezdődött a budapesti református székházban. Az Egyetemes Tanügyi Bizottság ülésén, dr. *Ravasz László* püspök, titkos tanácsos elnöklésével az ország különböző részeiből számos előkelő tanügyi férfiu vesz részt.

— Katolikus irók lelkigyakorlata. Az Országos Pázmány Egyesület az idén is lelkigyakorlatot rendez a magyar sajtó és irodalom katolikus vallásu férfitagjai számára. A lelkigyakorlatos beszédeket *Blazovits Jákó* professzor, pannonhalmi bencés alperjel tartja. A lelkigyakorlatok március 16-án kezdődnek, a piaristák kápolnájában. Az előre való *külön jelentkezés nem szükséges.*

— Ötszáz evangélikus iparostanonc Urvacsorája. Vasárnap reggel a fasori evangélikus templomban Urvacsorát vettek a budapesti evangélikus iparostanoncok: mintegy ötszázan járultak az oltárhoz és dr. *Gaudy László* hitoktatási igazgató előkészitő beszédje után *Kemény Lajos* esperessel és dr. *Szuchovszky Lajos* vallástanárral osztotta ki nekik a szent jegyeket.

Egyesületi hirek

— Széchenyi nevét választotta a Felvidéki Magyar Kultur Egyesület. Komáromi tudósitónk jelenti: A Szlovenszkói Magyar Kultur Egyesületnek az anyaországhoz visszacsatolt része vasárnap tartotta első országos közgyülését a Jókai Egyesület kulturházában. A közgyülésen mintegy százötven felvidéki helyi szervezet képviseltette magát. *Schubert Tódor* elnöki megnyitója után *Szombathy Viktor* főtitkár számolt be az elmult évi munkásságról. Szebb ajándékot nem kaphatott az egyesület — mondotta a főtitkár —, mint azt, hogy fennállásának tizedik esztendejében a szabad magyar területen ünnepelhet. Köszönetet mondott mindazoknak, akik a megszállás keserves husz esztendeje alatt a magyar kultura fennmaradásáért, erősitéséért dolgoztak. Inditványára örökös diszelnöknek választották meg a Pozsonyban maradt elnököt, *Jankovich Marcelt.* Végül elhatározták, hogy az egyesület nevét *Széchenyi Magyar Kultur Egyesületre* változtatják át.

— A Rendőrtisztek Nyugdijpótló Egyesületének közgyülése. A m. kir. államrendőrség tisztikarának Nyugdijpótló és Önsegélyző Egyesülete 40 éves fennállásának megünneplésére március 20-án, hétfőn délben 12 órakor tartja tisztujitással egybekapcsolt jubiláris diszközgyülését a budapesti főkapitányság dísztermében. Az elnöki megnyitót dr. *Dóra Sándor* helyettes főkapitány mondja, megválasztják a védnököket és a tiszteletbeli tagokat és *Nagy Károly* ny. főkapitányhelyettes emlékbeszédet mond az emult negyven esztendőről.

— A Szent Imrevárosi Kaszinó március 17-én, pénteken este 8 órakor saját helyiségében (XI., Horthy Miklós-ut 54.) vacsora keretében rendezi márciusi ünnepélyét. Megnyitó beszédet mond dr. *Duday Alajos* tanácsnok, XI. kerületi elöljáró. Az ünnepi beszédet *Törs Tibor* országgyülési képviselő, főszerkesztő tartja.

Különfélék

— A kormányzóné nyomorenyhitő mozgalmára március 10-én a következő adományok érkeztek: Ujság kiadóhivatala 50 pengő, Lovas testőrség parancsnoksága 40 pengő, Trepper S. 11.50 pengő, Nagy Dezsőné, P. E. 5—5 pengő, Uj Magyarság 2.50 pengő, Nagy Józsefné 1.50 pengő, M. E., Goldstein Lajos 1—1 pengő.

— Marton Béla beszéde a Nemzeti Munkaközpont szombathelyi gyülésén. A Nemzeti Munkaközpont vasárnap Szombathelyen tartott gyülésén *Marton Béla* elnök azt fejtegette, hogy az ő harcuk az igazi szabadságküzdelem, hiába állitják, hogy minden, ami az uj magyar élet megteremtésére történik, idegen eszme, veszélyezteti a függetlenséget, alkotmányt és a magyar szabadságot. A Nemzeti Munkaközpont azt hirdeti, hogy *a munkásságnak nemzeti munkaalapon kell szerveződnie* a munka államáért, s az idegen tőke és az idegen szakszervezeti parancsuralom diktaturája alól akarja felszabaditani a magyarságot.

— A MÉP pestszentlőrinci gyülésén a szocialista párt feloszlatását követelték. A MÉP Pestszentlőrincen tartott gyülésén azt a határozatot hozták, hogy nyomatékosan követelik a szociáldemokrata párt és a szakszervezetek feloszlatását. Zászlóbontó gyüléseket tartott a MÉP a gyulai választókerület községében és Soroksáron is.

— Balbino volt olasz kultuszminiszter a magyar-olasz szellemi közösségről. Rómából jelentik: Balbino Giuliano volt olasz közoktatásügyi miniszter a Gazetta del Popolo hasábjain *Hóman Bálintnak* a magyar Renaissanceról szóló könyve, valamint *Hankiss János* debreceni egyetemi tanár Lumieres de Hongrie cimű műve nyomán cikket irt, amelyben részletesen ismerteti a magyar nemzet kulturális fejlődését. Cikkét igy fejezi be: Nem véletlen, hogy mi, olaszok, olyan mély rokonszenvvel tekintünk a magyar népre, amely teljesen független minden politikai megegyezéstől. Ezzel, a származás tekintetében tőlünk oly messze eső néppel olyan *szellemi közösséget* érzünk, mint talán egyetlen más néppel sem. Mi, olaszok, mint a multban, ma is felismerjük azt a fontos hivatást, amelyet a magyarság hatalmas és fejlett faji egyediségével a felzaklatott európai világ egyensulyi rendjében betölt.

— A Pesti Hirlap bridzstanfolyama. Dr. Farkas Mihály, a *Pesti Hirlap* népszerü bridzstanfolyamainak vezetője, hazaérkezett külföldi utjáról és ismét megkezdte rendszeres előadásait a tanfolyam keretében. Az előadások hetenkint hétfőn és pénteken este fél 7 órakor kezdődnek az *Unio Lawn Tennis Club* helyiségeiben (Erzsébet-körut 43. II.).

— A magyar népközösség hivatása Erdélyben. Marosvásárhelyről jelentik: A romániai magyar népközösség marostordamegyei tagozatának szervező bizottsága vasárnap tartotta alakuló ülését. A bizottság elnökévé gróf *Toldalagi Mihályt,* helyettesévé *Máriaffy Lajost* választották. Ezután gróf Teleki Ádám központi kiküldött adta át Bánffy Miklós testvéri üdvözletét és kérte, hogy a tisztséget viselők ne tekintsék tisztségüket cimnek, hanem a kötelességérzet hassa át őket és igyekezzenek a magyarság szervezetét szolgálni. Ki kell épiteni azt a várat. Toldalagi elnök hosszabb beszédet mondott. *Százezrek összefogására vállalkoztunk* — ugymond —, s mennél szélesebb réteget kell munkánkba bekapcsolnunk. Egyetlen magyar embernek sem szabad kitérnie a magyar népközösség támogatása elől. A magyarság élete a nemzeti ujjászületés arcvonalának alosztályában fog lezajlani. Az arcvonal magyar alosztálya gyüjti össze a magyar panaszokat és képviseli az államhatóság előtt a magyarságot és védi a népközösséget. A népközösség hivatása, hogy a magyarság öntudatát fejlessze és felépitse a nemzeti egységet.

Előadások és gyülések

Kedd.

Magyar Kulturszövetség és a Nemzeti Szalon (Nemzeti Szalon). Kulturdélután. (½6).

Magyar Meteorológiai Társaság (Kitaibel Pál-u. 1.). Dr. Berkes Zoltán: „Napfelületi jelenségek hatásai légkörünkben.“ (6).

Országos Közegészségügyi Egyesület (Szentkirályi-utca 21.). Horay Gusztáv: „A népbetegségek, mint a vakság okai.“ — Gaál András: „Az egészségvédelmi szolgálat szerepe a vakság megelőzésében.“ — Dr. Csapody István: „A csökkent látásuak igazolása.“ (6).

Magyar Elektrotechnikai Egyesület (Honvéd-utca 22.). Takács Gyula: „Önműködő távbeszélő központok.“ (6).

Erdélyi Férfiak Egyesülete (Rákóczi-ut 15.). Dr. Muzsnai József: „Aktuális földbirtokpolitikai javaslatok.“ (Fél 7).

Szabad Egyetem (Muzeum-körut 6—8.). Dr. Mester Miklós: „Erdély magyar politikája.“ (Fél 7).

Buda-Alsóváros Egyesület (Albert-utca 3.). Közgyülés. — Mócsy László: „Megemlékezés március 15-éről.“ (Fél 7).

Népegészségügyi Muzeum (Eötvös-utca 3.). Dr. Horvai Lajos: Étrendi tulzások.“ (7).

Az ismertetőjel

***Egy amerikai** elektrotechnikai laboratóriumban olyan gépembert szerkesztettek, „aki“ megszólalásig hű mása az embernek. Táncol, mint egy parkettáncos, udvarol, mint egy gentleman és olyan szellemeseket mond, hogy megirigyelhetné akármelyik amerikai humorista. Mr. Paxnak hivják a gépcsodát, „akinek“ tiszteletére bemutató estélyt rendeztek.*

A meghivott vendégek közül az egyik szinésznek az az ötlete támadt, hogy kimaszkirozva utánozza Mr. Pax egyéni bübáját. Ott ült megolajozott mozdulataival a gépember mellett és mulattatta a jelenvoltakat.

A szinészi produkció javában folyt, amikor egy későn érkező vendég benyitott a terembe. Ámulva nézett a két gépemberre. Hozzájuk lépett.

— Kettőjük közül melyik Mr. Pax?

— Én vagyok — mondta zenélő hangon a szinész és kezet fogott a vendéggel.

— Boldog vagyok, hogy szemtől-szembe látom. De ki az, aki ön mellett ül? Lekötelezne, ha bemutatna neki.

— Nem érdemes — legyintett a szinész, miközben lenéző pillantást vetett a gépemberre. — Aki mellettem ül, ha jól sejtem, valami szinész, akinek kedve támadt leutánozni engem. De hogy ez mennyire nem sikerült neki, azt ön is megállapithatja.

— Valóban — mondta a vendég —, amikor beléptem, azonnal észrevettem, hogy az a másik ur nem lehet Mr. Pax.

— Miért? — kérdezte a szinész.

— Mert benne annyi emberi vonás van, annyi lélek... ami önből hiányzik... *DYMI*

— Magyar ajándék lengyel iskoláknak. Varsóból jelenti a *Pesti Hirlap* tudósitója: Két előkelő magyar vendége van pár nap óta a lengyel fővárosnak: gróf *Széchenyi Károly,* a Magyar-Lengyel Szövetség elnöke és *Lukinich Imre* egyetemi tanár, a neves történész. A Magyar-Lengyel Egyesület elnöke ajándékot hozott a lengyel iskolák számára, Lukinich Imre Magyar történelem cimü munkáját, amelyet *Kosciuszkó Zbégniew* szerkesztő, a Lengyel Távirati Iroda budapesti tudósitója forditott le lengyel nyelvre. Gróf Széchenyi Károly a könyv egy művészi, bőrkötésü példányát nyujtotta át *Lepkovski Szaniszló* kabinetirodai főnök utján a beteg *Moscicki* elnöknek, a lengyel kultuszminisztériumban pedig 1400 példányt adott át a lengyel iskolák számára, egyuttal a munka egy díszbőrkötéses példányát átnyujtotta *Swientaslowski* lengyel közoktatásügyi miniszternek is. Gróf *Széchenyi Károly Beck* lengyel külügyminiszternél is megjelent kihallgatáson, akit a „Magyar történelem“ ugyancsak diszkötéses példányával ajándékozott meg. Mindkét könyv tábláját a magyar cimer disziti. Hasonló kivitelü könyveket kaptak a lengyel kormány többi tagjai, valamint az államtitkárok is. A lengyel lapok vezető helyen emlékeznek meg a magyar ajándékról és megállapitják, hogy a magyar-lengyel kulturkapcsolatoknak aligha lehetett volna nagyobb szolgálatot tenni, mint ennek a munkának kiadásával.

— A magyarság hivatása a Duna völgyében és a keresztény Európában. A Budai Ferences Egyházközség kulturdélutánján *Gidró László* világi elnök mondotta a megnyitó beszédet. Dr. báró *Brandenstein Béla* egyetemi tanár „Szent István népének hivatása a Duna völgyében és a keresztény Európában“ cimmel tartott előadásában sajnálattal állapitotta meg, hogy a magyar hivatástudat nincs eléggé kifejlődve bennünk és ez az oka annak, hogy külföldi eszméket utánozunk. A magyar nemzet hivatástudata a szentistváni eszmének a Duna medencében való érvényrejuttatása. A magyarság nem akar uralkodni a Dunavölgye többi népe fölött, hanem mint a legidősebb testvér a legmagasabb összefogó kapocs közöttük. Kicsiben egy egész Európa van a Duna völgyében, kell tehát valami közösség, ahol a népek nemcsak versenytársakat látnak egymásban, hanem testvért is. Ez az összetartó eszme pedig csak a kereszténység lehet.

— Iparjogositványok és kereskedelmi cégjegyzések a visszacsatolt területeken. A Budapesti Közlöny március 14-iki száma két miniszteri rendeletet közöl a visszacsatolt területekre vonatkozóan. Az egyikben a régi iparjogositványok megszünéséről és az ujak beszerzéséről, illetőleg az uj bejelentésekről intézkedik a miniszter, a másikban pedig a kereskedelmi cégjegyzékekbe való fölvétel módozatait határozza meg.

— A Képzőművészeti Kamara felállitását sürgetik a képzőművészek. A keresztény képzőművészek különböző csoportjai hosszabb idő óta megbeszéléseket tartanak a Pátria Klubban. Ezeken a megbeszéléseken az a vélemény alakult ki, hogy szükség van az Országos Képzőművészeti Kamara felállitására a magyar képzőművészet erkölcsi, anyagi és gazdasági érdekeinek védelmére. A különböző keresztény képzőművész csoportok most beadvánnyal fordultak a kultuszminiszterhez, akitől az Országos Képzőművészeti Kamara sürgős felállitását kérik.

Bajtársi találkozók

A volt cs. és kir. 28. magyar tábori vadászzászlóalj volt tisztjei csütörtökön este nyolc órakor a Keszey-étteremben (Rákóczi-ut 44.) összejövetelt tartanak.

A volt *m. kir. budapesti 30. honvédgyalogezred* tisztikara és legénysége kedden délután öt órakor a Lánchid budai fejénél lévő *Lánchid-kávéházban* összejövetelt tart.

Iskolai találkozók

A *Rozsnyói Öregdiákok Szövetsége* szerdán délután öt órakor az Alkotmány-étterem különhelyiségében vacsorával egybekötött összejövetelt tart, amelyen megbeszélik a junius 8-án kezdődő *Rozsnyói hét* programját.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

É. D., Csongrád. Öregségi biztositása, ha havi fizetése az 500 pengőt nem haladja meg, továbbra is kötelező, kivéve, ha igazolni tudja, hogy valamely elismert vállalati nyugdijintézet tagja. Nincs olyan állami nyugdijegyesület, ahova a magántisztviselő tagként beléphetne. Betegség esetére jogában áll biztositását továbbra is fenntartani, mert akinek biztositási kötelezettsége megszünik, önkéntes továbbfizetéssel, korára és orvosi vizsgálatra való tekintet nélkül is fenntarthatja biztositását, ha a biztositási kötelezettség megszünésétől számitott harminc napon belül azt bejelenti és a járulékot négy hétre előre megfizeti. — **B. Ö.-né, Keszthely.** A nem állami tanitók és nyugdijasok OTBA-igényjogosultsága csak március 31-én lép életbe. Az igényjogosultsági könyvecskét a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium március végéig megküldi az érdekelteknek. — **F. V.** A gazda a gazdaságában alkalmazott cselédet és családja tagjait betegség esetén negyvenöt napig gyógyittatni köteles és a felmerülő gyógykezelés (orvos, gyógyszer, stb.) költségeit viseli. Ha a gazda 200 pengőnél kevesebb egyenes adóval van megróva: a cseléd béréből levonhatja annak az összegnek felét, amelyet a cseléd feleségének és gyermekeinek gyógykezeléséért kifizetett. A gazdasági cseléd kórházi ápolási költsége harminc napon át a gazdát terheli. A feleség és gyermek esetleges ápolási költségeiért a gazda nem felelős. — **S. J.-né.** Az aorta-tágulás olyan elváltozás, amely nagyon is szükségessé teszi, hogy az illető nemcsak nehezebb munkában, hanem élvezeti szerekben (alkohol, nikotin, kávé stb.) is mértéket tartson. A mérték nagyságát a kórisme alapján a kezelőorvos irhatja csak elő. — **P. K., Budapest.** A családi pótlék engedélyezését szabályozó 401.332/I. 1939. számu körrendelet értelmében a családi pótlékot élvező férj köteles feleségének állandó keresetét, nyugdiját vagy más járandóságát a nyugdijszámfejtőségnek haladéktalanul bejelenteni. Abban az esetben, ha a feleség állandó keresete stb. a családi pótlék havi összegét eléri, ugy a feleség után megállapitott családi pótlékot beszüntetik. A bejelentés elmulasztása büntető következményekkel jár. — **Dr. F. Gy., Budapest.** Valószinüleg vizgőz csapódik le a konyha mennyezetére s attól válik le a festék. Házilag ezen legfeljebb ugy segithet, hogy alapos szellőzéssel elhuzatja a vizgőzöket, melyek a gáztűzhely használatától keletkeznek. Szakember, szobafestő megfelelő vizálló festékbevonat alkalmazásával tud segiteni. Jól beválik ujabban a chlorkaucsuktartalmu festék.

VEGYES

× **Az Eiffel-torony vetélytársa.** Párisból jelentik: Most, amikor az Eiffel-torony ötvenéves fennállásának ünnepségeivel kapcsolatban idekint nap-nap után jelennek meg a világ legnagyobb épületeiről szóló beszámolók és egyébről nem hall az ember, mint haladásról, tulméretezésről, gigantikus arányokról, az építészet feltartóztathatatlan előretöréséről, az egyik bulvard lap szerény hirdetést tett közzé: *„Egy szobakonyhás lakás a Chateau-d'Eau-utca 39. szám alatt kiadó. Érdeklődés a helyszinen.“* Ez a felhivás véletlenül egy olyan ujságiró szemébe ötlött, aki valamelyik régebbi riportja révén tudta, hogy a szóbanforgó lakás *Páris legkisebb házikójában van.* Nosza azonnal kivonult a helyszinre lapjának fényképészével és ma már a lilliputi épület, nyilván „az ellentétek kiegészitik egymást“ elvének alapján, az érdeklődés központjába került. Egyszerre majdnem olyan népszerü lett, mint maga az Eiffel-torony. Kiváncsiak keresik fel, bámészkodók csoportosulnak előtte, sőt tiszteletére megállnak azok a hatalmas, kék gépszekerek is, amelyeken az idegenforgalmi irodák szállitják „párisi körutra“ a jámbor átutazókat. A házikó meg is érdemli ezt a nagy feltünést; a maga nemében tényleg különös. Lehet vagy kétszáz éves. Egyetlen emelete van, vaksi ablakkal, düledező homlokzatának szélessége összesen *egy méter tiz centiméter.* A földszint parányi üzlethelyiségében egy suszter rendezte be műhelyét. Nagyon élelmes ember lehet cégére után itélve, melynek szövege igy szól: *„Hüvelyk Matyi cipészete.“* Bármilyen kicsi is a szurtos, sötét, enyvszagu boltocska, mégis annyira betölti a ház alsó részét, hogy már *rendes kapu számára nem hagyott helyet.* Belsejéből nem is lehet felmenni az emeleti „lakásba“. Aki ezt mégis meg akarja próbálni, annak megint ki kell kerülnie az utcára s onnét egy lehetetlenül szük ajtón és még szükebb csigalépcsőn át préselheti fel magát az „appartement“-ba. A szobában alig fér el egy bicegő ágy, parányi asztalkával, székkel; fiókos szekrény számára már nincs hely, a ruhaneműeket az ágy fölé a falra illesztett polcokra kell rakni. A „konyhának“ kinevezett benyilóban éppen hogy elfér egy kis takaréktüzhely és egy vizvezetéki csap. Ez az egész. Villany természetesen nincs, sőt még a gázt sem vezették be. A lakónak egy, a mennyezetről lehimbáló öreg petróleumlámpa gyér világosságával kell megelégednie. Igy néz ki Páris legkisebb házának törpe-lakása, amely még az itteni épitkezésbeli különlegességek, kanyargó folyosók, a háztetők rézsutos része alá vájt padlásszobák, pincelyukak, a légakna felett átfektetett deszkára nyiló tömegzugok mellett is ritkitja párját. Pár lépésre tőle zug és hömpölyög a Nagybulvár szédítő forgalma.

× **Hatmillió dolláros robbantás.** Chicagóból irják: A nagyszabásu amerikai fegyverkezési munkatervvel kapcsolatban élénk kutatások folynak az Egyesült Államokban uj nyersanyagforrások után. Ennek keretében egy arizonai hegységben hatalmas rézérctelepre bukkantak. De a mérnökök megállapitották, hogy a telepekhez, a különleges helyi körülmények miatt, csak ugy férhetnek hozzá, ha eltávolitják a hegy csucsát. Valósággal le kell „borotválni“, robbantás segitségével a hegycsucsot, hogy hozzáfoghassanak az ércek kibányászásához. Már meg is kezdődtek a robbantási műveletek és arra számitanak, hogy a lehordás öt esztendeig tart és összesen harmincmillió dollárnyi összeget fog fölemészteni. A robbantások folytán, az eredetileg 1590 méter magas hegy 1470 méterre kisebbedik, azaz 120 méterrel lesz alacsonyabb. A csucsot alkotó mintegy 37 millió tonnányi kőzetanyaggal a környező szakadékokat fogják feltölteni. Bányászati szakértők szerint az uj rézbányából körülbelül másfélmilliárd kiló rezet termelhetnek ki.

ARANYKAPU

IRTA KOSÁRYNÉ RÉZ LOLA **(40)**

— Matild néni kérem, az ilyesmit ne tessék komolyan venni. Ilma néni kérem, akármilyen beteg is valaki, azért az ember tartsa meg az önfegyelmezését. Most mi lesz ebből? Tetszik látni, Matild néni el akar menni. Én nem jöhetek, Mariska sem jöhet, Vikta sem, senki.

— Mit csináltatok volna, ha egyáltalán nem jövök? — kérdezte dacosan Matild és megtörölgette a szemét.

— Én igazán nem is tudom — sirta Ilma.

Csend lett, aztán Sári felállott.

— Mást nem tudok mondani, mint hogy kérem Matild nénit, tessék meggondolni a dolgot. De ha mindenáron el tetszik menni, legalább valami házvezetőnőt tessék keresni, mert szegény Ilma néni nem maradhat igy, azt Matild néni is belátja a jó szivével.

— Rendben van, majd irok a menyemnek, keressen valakit, — mondta Matild.

Este már javában irta a levelet, mikor a süket leány átjött hozzá, hogy az asszonya felébredt és kéreti. Matild bement a hálószobába és mert a beteg asszony feléje nyujtotta a kezét, az ágya szélére ült.

— Matild — mondta megtörten — neked adom a vitrint, csak maradj itt.

Matild csak rázta a fejét szó nélkül.

— Matild — sirta a beteg asszony — neked adom ezt a kis karperecet, amit mindig hordok, csak ne hagyj el.

Matild megint a fejét rázta.

— Matild — mondta Ilma — legyen a tied minden, ami itt van, halálom után. Ha akarod, végrendeletet irok. Ne menj el.

Mintha valami nagy vagyonról volna szó. A szegény rozoga butorok megrezzentek . . . de Matild lehajtotta a fejét. A vitrin... négy szép szekrény . . . Három ágy, sok ágyneműi, edény, mindenféle... iróasztal... Érdemrendek és ócska levelek... ez mind idegené legyen?

— Addig maradok, mig valami megbizható házvezetőnőt találunk — mondta, de bántotta a lelkiismeret, mert ugy érezte, mindenáron maradni fog.

— És addig, amig te nem fogsz megint meggyanusitani.

— Én? Téged — sirta Ilma. — Hiszen mondtam, hogy itt minden a tiéd! Irásban adom!

— Nekem nem kell irásban — mondta Matild. De Ilma makacskodott. Sárinak levelet irt még akkor este és abban megirta, hogy mindent Matildnak ajándékozott, ha nála marad.

— Mert nem vagyok én olyan rossz szivü, mint gondoljátok, de ti sohasem törődtetek velem eléggé.

— Ugy kell nekik — mondta, mikor letette a tollat. — Most legalább láthatják, hogyan gondolkozom róluk. Félévben egyszer ha meglátogattak. Akkor is ugy siettek el, mintha pestises volnék. Nem kap más tőlem semmit. Csak te, Matild.

21.

Bözsi portörölgetés közben sokszor elnézegette István könyveit. Sokféle könyv volt összevissza a polcon. Olvasott is esténkint, mert remélte, hogy nem hallja majd annyira a kisgyermek sirását és jobban eltelik az éjszaka.

Most aztán nem igen volt ideje olvasni.

Ugyszólván alig látták egymást. Reggel, amint István hazajött, ő indult. Ha ebédre hazaért, sietnie kellett. István a szobájában ült és férfi létére nem sejtette, hogy segiteni kellene Bözsinek egy kicsit legalább a teritésnél. De Bözsi nem szólt. Megebédeltek. Bözsi elmosta az edényt. Aztán szaladt vissza. Este fáradtan ért haza... István akkor már csomagolt és indult. És kezdődött az egész elölről. Vasárnap az volt a különbség, hogy Bözsinek délután nem kellett a trafikba mennie. Vasárnap mindig Gáléknál ebédeltek.

Bözsi amellett még babaszobát is készitett esténkint. Az elsőt hamar eladta. Egész nap csődület volt a trafik kirakata előtt: csupa kisleány. Hétfőn délután bejött egy hölgy és megvette a babaszobát. Azon a héten alig győzte Bözsi a munkát, egymásután hatot adott el. De akkor kimerült a környék vásárlóképessége, a hetedik babaszoba már két hétig állt a kirakatban és végül is féláron adta oda. Mást kellett kitalálni. Egy iskolát tervezett, kispadokkal, babagyerekekkel, fekete táblával, tanitó bácsival. De ez lassan készült.

— Nekünk olyan élelmesnek kell lennünk, mint voltak a batyus zsidók, — mondta lelkesen, mikor vasárnap estefelé még nekiült a munkának.

— És igy muljon el a fiatalsága, Bözsi? — kérdezte István.

— Az én fiatalságom? — kérdezte Bözsi sértődötten. — Mit gondol, gyerek vagyok én? Nem tudja, hogy magunknak takarékoskodom?

Egy reggel István meghökkenve nyitott be a lakásba a saját kulcsával. A szobából gyermeksirás hangzott.

Bözsi kisgyermeket tartott az ölében és tiszta ingecskét adott rá.

— Ne ijedjen meg, ez még nem a miénk — kiáltotta tul az óbégatást. A szomszéd gyerek, aki minden éjszaka sirt. A szülei mindig elmennek és egyedül hagyják. Való az ilyen pestinek gyerek? A viceházmesternének van kulcsa a lakáshoz, mert ő megy be korán reggel megetetni a kicsit. Ma nem birtam már hallgatni a sirást, hazahoztam. Ne félj kicsikém, nem hagylak. Várjon István, fogja, kitöltöm a reggelijét.

Bözsi kiszaladt a konyhába, a gyermek Istvánnal maradt. Sirt, ahogyan kifért a torkán.

— Jöjjön, Bözsike, tegyen vele valamit. Én inkább kitöltöm a kávét. Életemben nem tanultam, hogyan kell bánni az ilyen poronttyal.

(Folytatjuk.)

× **A légi háboru uj fegyverei.** A nagy világfegyve
kezés nemcsak a hadiszergyárak zugó géptermeiben f
lyik, nemcsak az ágyuk, repülőgépek és légoltalmi óv
helyek rohamos szaporodásában nyilvánul meg, hane
abban a lázas munkában is, amit a hadászat tudósai, mé
nökei és vegyészei folytatnak a hadikutató műhelyek s
goruan őrzött falai között. A légi hadseregek gyarap
dása az egész világ szeme előtt folyik, de hogy mi me
végbe a titkos arzenálokban, milyen uj, minden eddi
nél szörnyübb és rombolóbb haditalálmányok születnek
rajzolóasztalokon, a próbaműhelyekben és a vegyi té
lyekben: azt csak legfeljebb sejthetjük annak a néhá
találmánynak a hiréből, ami minden ellenőrzés mellett
ki-kiszivárog időnként a világsajtó hasábjaira. Egyik
az az ujfajta légi torpedó, melyet — berlini jelentés sz
rint — egy német feltaláló eszelt ki. A lövedéket rep
lőgép veti ki, de az, a kilövés után maga választja m
a célja felé vezető utirányt. Fotocella van benne és
csak azokra a láthatatlan infravörös hősugarakra érzéken
melyeket meleg tárgyak árasztanak magukból. Koh
erőművek, mozdonyok, hadihajók nagy mennyiségben
vellik ezeket a sugarakat; a torpedó „villanyszeme" f
fogja őket a magasból, egyenesen feléjük tart és pon
san rájuk zuhanva robban fel. A repülőgépnek tehát ne
is kell céloznia, mert a torpedó önműködőleg talál célt
akkor is, ha az ellenség leplező ködösitéssel, vagy els
tétitéssel igyekszik ipartelepeit és gépeit megvédeni a l
gitámadás elől. Egy másik, nem kevésbé félelmes le
fegyver a „látó gránát", svéd mérnök találmánya. Ez is
belsejébe szerelt, érzékeny „villanyszem" segitségév
„figyeli", repülés közben a körülötte lévő térséget
amint repülőgép közelébe jut, magától felrobban. Tölté
oly nagy. hogy akkor is sulyosan megrongálja az ellens
ges gépet, ha csak bizonyos távolságra közeliti meg. A
Egyesült Államokban viszont legutóbb az ugyneveze
„siklóbombát" szabadalmaztatták. Hatalmas bombarak
mánnyal fölszerelt motornélküli siklórepülőgép ez; eg
pilóta ül rajta és egy motoros repülőgép vontatja mag
után. Ha ellenséges gép bukkan fel a láthatáron, a siklć
gép lekapcsolódik a vontatógépről és pilótája egyenese
az ellenséges gép felé irányitja. Mikor annak közvetle
közelébe jut, ejtőernyővel leugrik, a gép maga pedi
mint valami hatalmas ágylövedék, nekicsapódik az ellen
séges járóműnek és robbanásával megsemmisiti ... Per
sze, mindezek csak elgondolások és gyakorlati értékük
csak egy igazi „próba" mutathatja meg. Az emberiség é
dekében azt kivánhatnók, hogy sohase kerüljön sor ezek
nek a találmányoknak kipróbálására ...

× **Vásott gyerekek.** Az angol parlament illetékes b
zottsága most tárgyalja a büntetőtörvénykönyv meguj
tását célzó javaslatot. A kiskoru bűnösökre vonatko
paragrafus latolgatása során az egyik képviselő érdek
megtörtént esetet mondott el. Hőse egy kamaszkorb
levő leány. Testvérei közül a legkisebbet, egy karonü
babát tolókocsin sétáltatni vitte a lakásuk közelében le
nyilvános parkba. A park pihenőtisztásán az övén kiv
még tizenegy gyerekkocsi vesztegelt. Az anyák és szára
dajkák, valami érdekes pletykába elmerülve, rövid ide
őrizetlenül hagyták a védenceiket. A vásott kislány k
leste a legkedvezőbb pillanatot. Odasompolygott, villán
gyorsan össze-visszacserélgette a gyerekkocsikban lev
apróságokat és utána, mint aki jól végezte a dolgát, e
tünt a helyszinéről. El lehet képzelni, micsoda kavarc
dás támadt, amikor kiderült a turpisság. A nők kétség
beesett sivalkodására összeszaladt a környék. Riadóautó
érkező rendőröknek kellett helyreállitani a nyugalmat
a babákat visszajuttatni illetőségi helyükre. Hosszas ny
mozás után került elő a tettes. Huncut csinyjéért a gye
mekbiróság rótt ki rá büntetést. Hogy a hanyag mama
és dadák fölött itélkezett-e valamilyen fórum, arról ne
tud a krónika. Szóba került az angol bizottsági tárgy
láson egy kisfiu bűnesete is. Villamos zseblámpákat lo
kodott a nagy londoni áruházakban, ez volt a különleg
passziója. Amikor tettenérték a rendőrök, elkobozták tő
a zsákmányt és néhány órára az őrszoba cellájába csu
ták a kis tolvajt. Otthon azután a szülei még egyszer alaposan megmotozták. Egy szép zseblámpát találtak nála Kisült, hogy ezt az őrszobán csente el attól a rendőrtiszttől, aki kihallgatta és megbüntette.

A szerkesztésért felelős:
Dr. LÉGRÁDY OTTÓ főszerkesztő.

APRÓHIRDETÉSEK

I. SZELLEMI ÉS TESTI MUNKA

FÉRFIÁLLÁS

1. Irodai alkalmazott

Angolról magyarra perfekt forditót keresünk alkalmi forditásokra. Székely Bertalan-u. 13.

Gépészmérnök, keresztény, tűzharcos, többévi üzemi gyakorlattal, állást változtatna. — Megkereséseket „Keramia 83517" jeligére kér a főkiadóhivatalba.

2. Ügynök (akvizitőr)

Költségmegtérítéssel és jutalékkal jómegjelenésü urakat propagandához felveszünk. — Petrofor. Petrolgázkészülékek, Mussolini-tér 4. 54175

Vidéki szatócsoknál, festékeseknél elsőrendüen bevezetett mellékcikkes utazó kefeeladásra költségmegtéritéssel és jutalékkal felvétetik. Reichart, Rottenbiller-utca 12. 36487

Petroleumfőzőkhöz cimszerzőket felveszünk. Szenczer, Vörösmarty-utca 31. 92287

Üzletszerző (keresztény) butorszállitónál kerestetik. Ajánlatok „Állandó elhelyezés 26242—54198" jeligére főkiadóba.

Rutinirozott textilrészletügynökök 80 százalékosok, felvétetnek. Sziv-utca 33. Kuti.

Autóval faluzom, keresek komoly árut vegyeskereskedéseknek. Leveleket „Elsejétől 12102" jeligére főkiadóba.

3. Egyéb keresk. alkalm.

Bizalmi állás fixfizetéssel, félnapi könnyü szolgálat, ötvenéves cégnél, kettőezerötszáz óvadékkal. Rákóczi-ut 71. II. 1-a. (Kilenctől tizenegyig, háromtól négyig.) 36527

Volt illavai fogoly, 25 éves, bármilyen munkát elvállal. Nagy Károly, Budapest, VIII., Kálvária-utca 21., III. 3. •

Épületfa- és épitőanyagszakmában jó összeköttetésekkel, nagy gyakorlattal rendelkező keresztény férfi elhelyezkedést keres, detailüzletben vagy nagyvállalatnál. „Vidékre is megyek" jeligére Blocknerhez, Vilmos császár-ut 33. 54211

Füszerkereskedő segédek vagy raktárnoknak komoly vállalathoz, esetleg kaucióval ajánlkozom. Rottenbiller-utca 54., I. 7. 45193

4. Házfelügyelő

Belvárosi jövedelmező nagy bérházba házfelügyelő 3500 óvadékkal felvétetik. Takács. Prohászka Ottokár-utca 8.

Jó bizonyitvánnyal perfekt uraségi inas ajánlkozik jobb családhoz. Ó-utca 7., cipészüzlet. 54271

Fiatal, jómegjelenésü, perfekt szervirozó urasági inas, német nyelvtudással azonnalra elhelyezkedne penzióba is. Falk Miksa-utca 30. Házfelügyelő.

NŐIÁLLÁS

8. Irodai alkalmazott

Vége Amerikának és a bekövetkezendő gépnélküli korszak legépelésére olyan hölgyet keres, aki segitőtársam is lenne. Ajánlatok „Amerika 66491" jeligére főkiadóba.

Őskeresztény 4 középiskolát végzett gyors- és gépirónőt azonnalra felveszek. Nagy Menyhért, Kecskeméti-utca 9.

Katolikus Tisztviselőnők Egyesülete dijmentesen közvetit irodai munkaerőket. Budapest IV., Kossuth Lajos-u. 1. Telefon 185—336. •33453

Őskeresztény, intelligens, fiatal tisztviselőnő, kinek már némi irodai gyakorlata van, küldje be ajánlatát „Precíz 12128" jeligére a főkiadóhivatalba.

Keresztény tisztviselőnő kézirásához felvétetik. Német tudás előnyben. Ajánlatok fizetési igénnyel „Textilvállalat 6314" jeligére Blocknerhez, Városház-utca 10. 54188

Gyors- és gépirónőt gyakorlatttal szövetkezet alkalmaz. Ajánlatokat „Szövetkezet" jeligére Blocknerhez, Városház-utca 10. 54189

Fiatal, keresztény magyar-német gyorsirónőt keres részvénytársaság. Ajánlatok „Akár tehetséges kezdő 54192" jeligére küldendők e lap főkiadójába.

Gyakorlott izr. fiatal gyors- és gépirónő állást keres. Telefon délben félkettő—félhárom között: 118—191. 12107

nak, hölgyhöz, urhoz, beteghez is. Jelige „Jó természetü 33529" Erzsébet-körúti főkiadóba.

Finoman főző intelligens zsidónő elhelyezkedne vidékre is. „Gyermekszerető, perfekt német 33539" főkiadóba. •

Uriházhoz főzőmindenes hosszu bizonyitvánnyal ajánlkozik 15-ére. Horváth Erzsébet, Péterffy Sándor-u. 40. II. 4. •

Családias fiatal házvezetőnő, rendkivüli sokoldalu, azonnal állásba lépne magányoshoz, vagy kisebb családhoz. Baross-u. 103. I. em. 10. Igoliné.

Házvezetőnőnek, főző mindenesnek ajánlkozik 40 éves jobb nő egy-két személyhez, hosszu bizonyitványokkal, elsejére. H. Mária. VIII., Kemény Zsigmond-utca 12. II. 37.

Önálló főzőnő ajánlkozik, házvezetést vállalja, magányoshoz is. Garay-tér 14., II. 37. 66528

Házvezetőnő, német tudással, jól főző, gyermekszerető, ajánlkozik. Damjanich-utca 35., I. 8.

Keresztény urinő társalkodófelolvasónőnek ajánlkozik, háztartás vezetését vidéken is elvállalná. M. O., III., Monitor-utca 3., I. 6. 19472

Jobb 37 éves komoly nő elhelyezkedne, jól főző, betegápolásban, gyermekgondozásban gyakorlott, esetleg magányoshoz. Kossuth Lajos-utca 10., házfelügyelő. 66502

Magányoshoz házvezetőnőnek ajánlkozik fiatal leány. Tóth Ilonka, Muzeum-körut 15. 63550

Elhelyezkednék egy magányoshoz éves bizonyitványokkal. Szondy-utca 18., II. 30. Grávetzné. 66553

20 éves fiatalasszony házikisasszonyi állást keres, vidékre is megy. „Mária 12101" jeligére főkiadóba. •

Magányosnál ellátásért akárhol mindent elvégezne negyvenes, egyszerü urinő. Mindent megirni. Pinhák, Népszinház-utca 18. 83357

Kiskorona-utca 25. f. 3. 12137

Idősebb nő főzőmindenesnek ajánlkozik, vidékre is. Mátyás-utca 4. földszint 4. 75293

Felvidéki, mindenesnek ajánlkozik. Takács Károly, Nefelejts-utca 25., III. 50. 33536

Jobb mindenes főzőnő ajánlkozik magányoshoz. Ráday-u. 18., III. udvar 5. 33542

Fiatal főző mindenes alkalmazást vállal. VI., Lehel-u. 21-a., I. Csicsák. 12116

Mindenes főzőnő jó bizonyitvánnyal ajánlkozik. József-utca 44., földszint 5. 33533

Bejáró mindenesfőző 15-ére ajánlkozik. Sziv-u. 4 földsz. tiz. •33552

Megbizható, fiatal mindenes szakácsnő hosszu bizonyitvánnyal ajánlkozik. VII., Jósika-utca 15., földszint 13.

Német főzőmindenes hosszu bizonyitvánnyal elhelyezkedne uri családhoz. Alkotmány-utca 27., földszint 1. 42973

Jólelkü fiatalasszony mindenesnek ajánlkozik, vidékre is. „Szorgalmas 12100" jeligére főkiadóba. •

Fiatal mindenes ajánlkozik jobb családhoz. Visegrádi-u. 20. f. 4. 12127

Főzőmindenes ajánlkozik. Paulay Ede-utca 11. II. 34. 54201

Mindenesnek vagy mindenes szobaleánynak ajánlkozom. — Erzsébet-körut 12. III. 1. 54203

Mindenes szakácsnő jó bizonyitványokkal ajánlkozik — Rombach-utca 5. I. 17. 54207

Idősebb munkabiró, főzni tudó egészen vagy bejárónőnek ajánlkozik. Csalogány-utca 49.

Mindenes éves bizonyitvánnyal kis családhoz ajánlkozik. — Lendvay, II., Toldy Ferenc-utca 12. 66515

15. Takaritónő, bejárónő

Bejárónő, perfekt főző mindenes, megbizható, jó fizetéssel. 8 után jelentkezzen. Margit-körut 7., II. 7. •42980

családhoz, ahol családtagnak tekintenek. Gyömörey Zsuzsa, IX., Gát-utca 24., I. 17.

17. Előkészités, internátus

Magántanulók! **Bangó,** Budapest, XIV., Telepes-utca 1/B.

Szerényigényü pedagógus — nyelvekben, mathematikában tökéletes — házitanitást vállal. Magánvizsgálatokra, érettségire elismerten jól előkészit. Rózsa-utca negyvennyolc, földszint kettő. 42963

Magántanulók előkészitése. Biztos siker, garancia. Teréz-körut 12. I. 2/a. Tel. 118—511.

18. Nyelv- és művészet-okt.

Amerikában éveket töltött fiatal tanárnő angol nyelvleckéket vállal. „Komoly 53813" főkiadóba. Telefonhivó: félegytől-félháromig 348—720. •53813

Kiváló német tanár cime: Rökk Szilárd-utca 29., I. 2.

Tangóharmonikát leggyorsabban, legtökéletesebben Király-utca 81. alatt tanulhat gyakorlással. 54268

Angolul tanitok gyors módszerrel! Kis csoportok 50 fillérért. 344—782. Feldmesser. •

Társas összejövetelek kedden, pénteken este 8. Rózsadombi Zsigmond-kávéház. (Statisztikánál.) Angol, német, francia társalgás. 12111

Angol, francia, német, olasz, portugál, spanyol nyelvórákat adunk bárhol, bármikor. Rózsa-utca negyvennyolc, földszint kettő. 42964

Olasz születésü uriasszony anyanyelvét tanitja könnyü, biztos társalgási módszerrel. VIII., Barát-u. 11. II. 3. Telefonérdeklődés 1—3 között 13-56-46.

19. Keresk. oktatás

Ferenc-körúti (huszonnyolc) Gyorsiró-, gépiróiskolában különféle tanfolyamok. Államvizsga. Állásközvetités. Telefon387—128. •

Aki könyvviteli gyakorlati uton tökéletesen kíván rövid idő alatt elsajátítani és mérlegképessé válni, jelentkezzék 326—036 alatt 10—4 között. 12113

Gyarmati dr. v. országgyűlési gyorsírófőnök gyorsíróiskolája. Dalszinház-utca 2. — 12—12—03. Államvizsga.

Schreyer gyorsíróiskolája, Múzeum-körut 23—25. Telefon: 138—674. Államvizsga. Állásközvetítés. *52475

Gyorsírás tanítónő, kezdő, keresztény, irodai beosztással felvétetik. Ajánlatok „A. B. C 95—58495" jeligére főkiadóba küldendők. •

21. Egyéb oktatás

Gondnélküli megélhetéshez juthat gombatermeléssel. Elméleti és gyakorlati kiképzésre jelentkezhet 181—066 telefonon. *53974

VEGYES ALKALMI MUNKA

24. Magánnyomozó

Wálter nyugalmazott detektívfőfelügyelő közismert s kereit legmodernebb technika leleményességel eredményezi Telefon 183—549 IV., Váci-utca 41/a. 65509

Nyerges Alfréd nyomoz, megfigyel, informál. Rákóczi-ut harminchat. Telefon: 138—098.

Okmányadat beszerzés, információ, figyelés legolcsóbban dr. Jandánál, Teréz-körut harmincnégy. 123—999. 12041

Dr. Békesi Tibor nyugalmazott rendőrkapitány magánnyomozó. Erzsébet-körut 17. Tel.: 143—433. 52360

25. Szabás-varrás

Nyolctól kettőig mindent varrok házaknál egyötvenért. Leveleket „Edéd nélkül 12129" főkiadóba.

Perfekt varrónő házakhoz ajánlkozik olcsón. II., Ostrom-utca 14., III. 2. Széna-térnél.

Francia-angol szabónő olcsón vállal ujat, alakítást. Liliom-utca 21. II. 12. 66521

Elsőrangu szabónő! Uriházaknál négy pengőért, lakásán legizlésesebben, legolcsóbban vállal. Székely Bertalan-utca 3., III. 41. G.-né.

3.50-ért kiszabom, próbálom ruháját, kosztüm, kabát alakítás. Urilányt tanulóul keres. Treybalné, Veres Pálné-utca 5. I. 12096

26. Egyéb alkalmi munka

Mosást, vasalást, alkalmi takarítást vállalok. H. M., Csengery-utca 84., fszt. 2. 12110

Takarítást, mosást, vasalást vállalok kilósba is. Ráczné, VII., Rózsa-u. 34. földsz. 4.

II. ADÁS-VÉTEL

27. HANGSZER

Különleges ajánlat! Néhány gyári uj, külföldi zongorát hallatlanul olcsón eladok. Használt zongorák garanciával 300.— pengőtől. Mielőtt bármit vásárol, feltétlenül keresse fel Reményi Zeneművészeti Főiskola szállítóját, Király-utca ötvennyolc. 65742

Förster, Bösendorfer, Ibach angolmechanikás, keresztluros főuri, szalondarabok csodaolcsón. Külföldi zongorák, pianinók legolcsóbban elölegnélküli husz pengős részletre. Fenyőné zongoratermében, Erzsébet-körut huszonhat. 36497

Lauberger, Stingl, Hofman, Bösendorfers Mignon-zongorák, legelsőrendü pianinók háromszáztól. Rákóczi-ut 47. Reissman zongoraszalonban.

Tangóharmonika képes árjegyzék, 32 oldalan, 67 tipus leírással, ingyen, Marnitztól, József-körut 37. 66493

Hohner használt tangóharmonika olcsón, Wágner hangszerkirálynál, József-körut 15.

Rövid fekete gyakorló zongora kettőszáz, külföldi gyönyörű hangu négyszáz. Valódi Bösendorfer ötszáz. Garantáltak, jókarban. Zongorák, pianinók feltűnő olcsón előleg nélküli legkedvezőbb részletre. Rákóczi-ut ötven, zongorateremben. Erzsébet-körut sarok. 65570

Keresztáity hirneves zongoraterme, Vilmos császár-ut 66. Legjobb zongorák legolcsóbban, részletre is. Csalódás sohasem érheti. 65741

Scala zongoraterem, Erzsébet-körut tizenöt. Világmárkás zongorák, pianinók legolcsóbban, előlegnélküli legkisebb részletfizetésre. Árak kettőszáztól. Bérhangszerek! 36517

Keresztnuros, páncélos rövid 350-ért. Zongorák, pianinók részletre. Fahn zongoraterem, Rákóczi-ut 64. 36522

Körpáncélos Ehrbar, Wirth, Bösendorfer olcsón. Lipovniczky törvényszéki hites zongoraszakértőnél, Rákóczi-ut 34.

Világmárkás zongorák, pianinók 450 pengőtől Müller zongorakészítőnél, Rákóczi-ut 40. Részletre. 54262

Zongorahangolást olcsón, jól, szakszerűen végez Blau Dezső, Bécsben végzett hangoló, Lauberger és Gloss tanítványa, Erzsébet-utca 28. Tel.: 112—842. Vétel, eladásnál szakbírálat.

Háromszázötventől zongorák, pianinók részletkedvezménnyel Uhliknál, Grauer likőrgyár emeletén. Figyelem! Rákóczi-ut negyvenöt. 54239

Utólérhetetlen választékbőségünkből legeslegolcsóbban válogathat Magyarország legnagyobb zongoratermében: „LYRA" Részvénytársaság, Erzsébet-körut 13. sarokbejárat. Garantáltan, jókarban: valódi Bösendorfer 400, Stingl, Wirth, Laubergerguss, stb. hihetetlenül olcsón. Kényelmes részlet, tisztviselőkedvezmények. Bérzongorák legolcsóbban.

Sternberg
136068

Világmárkás zongorák, pianinók, legujabb csodaszép hangszerek, hangszerbutorkülönlegességek, kizárólag Zongorapalota, Rákóczi-ut 60. 52377

Zongora, páncélos, világmárkás, remekhangu, négyszázért eladó. Horthy Miklós-ut 99. •

Készpénzért veszek zongorát, pianinót, készítő, tel.: 131—926.

INGATLAN

29. Birtok

Hejőcsabán 4800 öl szőlő, gyümölcsös, épületekkel, eladó. Cim a főkiadóban. 90818

Álomszerű harmincholdas, ezer gyümölcsfával, kettő szobával, öt hold szőlővel, részletfizetésre. Dohány-utca nyolcvan. Birtokiroda, udvarban. Pengő válaszbélyeget. *36523

Budapesttől 55 kilométerre, községnél, 80 holdas buzatermő prima birtok, épületekkel, patakkal, 32.000-ért, felével átvehető.

Budapest környékén 23 holdas, bőséges épületekkel, 12.000 gyümölcsfával, csemegeszőlővel, élő-holt felszereléssel, spárgateleppel, sürgősen 22.000-ért. Pengős válaszbélyeg. Mária-utca 29. Pecsornik. 36513

Harminc hold eladó egy holdas tagokban is Borsosberényben, községnél, négyszáz és háromszáznyolcvan pengőért. Dr. Pánczéll, Szemere-utca tizenhét. 36422

Prima földek, patakmenti kaszálók, bevetett táblák, épületek már ölenként harminc fillérért kaphatók országut mellett, Nagyatádnál, tetszés szerinti nagyságban. Parcellázási iroda, Háromfa. 36423

Harminckétholdas, tanyával, szőlővel erdővel tizenháromezerért. Nyolcholdas szőlőtelep, háromszobás lakással, négyezerötszázért. Válaszbélyeg. Láng Lajos, Soltvadkert.

Állomástól egy órányira egy hold csemegeszőlő és 3 hold szántó 2200 pengőért eladó. Kapitány Károly, Erdőváros. •

40—60 holdas földbérletet keresek holt felszereléssel. Ajánlatot „Pest környékén 33532" jeligével a főkiadóba kérek.

Megbizásból keresek eladó, bérbeadó kicsi, közép-, nagybirtokot. Részletes ajánlatot tulajdonostól. Biró Károly gazdatiszt, Rákoshegy, Károly király-ut 35. 36480

30. Telek

Stefániánál főutvonali, mindenre alkalmas, összközműves telkemet kilenc öles fronttal sürgősen hatezerötszázért. — Lenyó. Rákoscsaba 36488

Fajgyümölcsös Szentendrén, Dunához közel, hatezer öl legjobban beállitva, termésben csemegeszőlővel eladó. Tarácsky, Kőfaragó-utca 10. vendéglő. 12120

Farkasréti bekeritett közműves gyümölcsösömet tizenegy pengőjével eladom. Bercsényi-utca 9. Házfelügyelő. 42959

Rózsadombon, Vérhalom-térné' összközműves telkek igen olcsón, részletfizetésre eladók. Magyar Általános Ingatlanbank Részvénytársaság, IV., Deák Ferenc-utca 17. Telefon: 181—853. 53632

Eladó Gödöllő kertváros, Temesvár-utca 19. háztelek 309 öles. Érd Máv nagyállomásnál 200 öles villatelek, Cegléd, I. Hunyadi 14. családiház, 243 teleköl, teher 1000. E cimen értekezhetni Bayer tulajdonosnál. 42726

Dunapartmenti és Remetekertvárosi, azonkivül Népligetnél saroktelek átadó. 182—295. Telekforgalmi, Deák Ferenc-utca 16. 36348

31. Gyár, malom

Forgalmas utvonalon üzemház eladó. Megbizott: Wiltsek, XI., Biblia-utca 6. *36217

Malom, tizjáratu, öregség miatt azonnal eladó, átvehető. Cim a főkiadóban. 66250

32. Bérház

Rákospalotán ötlakásos sarokbérház 8500 P-ért. Háromezerrel átvehető. Zápolya 34. 294—424. *42977

Szenzációs alkalmi vételek a dr. Hegyi-irodában: Budai hidfőnél háromemeletes bérpalota, adómentes 15.500 bérjövedelemmel, luxus kiállitásu lakásokkal, 7 méteres szobákkal, 120.000-ért, fizetési feltételekkel; Nyugatinál háromemeletes uribérház, komfortos kislakásokkal, harmincéves, adómentes 12.000 bérjövedelemmel, 93.000-ért; Pesti hidfőnél, 450 ölön, kétemeletes, masszív bérház, modern lakásokkal, 30.000 bérjövedelemmel, 120.000-ért; Vérmezőre néző ötemeletes, liftes sarokbérpalota, mind komfortos lakásokkal, kényszerből 115.000-ért, tisztán 8%-ra; Krisztina téri templomnál kétemeletes, masszív uribérház, legprimábban megépitve, pontosan fizető bérlőkkel, üres lakás soha nincs, harmincéves adómentes 9000 bérjövedelemmel, 93.000-ért; Olaszfasori gyönyörü bérvilla, Garas-utcában, hatalmas parkban, harmincéves adómentes 3x4, 2x3 szobás, hallos, télikertes, fejedelmi lakásokkal, központi fütés, melegviz szolgáltatással, 8% tiszta jövedelemre, 130.000-ért eladó! Dr. Hegyi, 1—396—83, Rökk Szilárd-u. 6.

Adómentesen 7644 pengőt jövedelmező bérházamat belterületen negyvennégyezerért kényszerből eladom. Dohány-utca 34., I. 15. 36459

Ritkaság! Központi gyönyörü két modern bérház eladó, háromemeletes 200.000, négyemeletes 240.000. Érdeklődni levélben. Székely, VIII., Vajda Hunyad-utca 52. 36496

Nyugatihoz közeleső, villamos megállónál, adómentes, 1x3, 3x2 szobás, összkomfortos uribérház, 9% tiszta jövedelemmel, harminchétezerért eladó. Huszezerrel megvehető. Király-utca 78., ingatlaniroda, 127—695. 36505

Eladó Ferry Oszkár-utcában háromemeletes bérház 105.000 P-ért. Ebből harmincezer 6% kölcsön rajtamaradhat. Szántó, Bécsi-u. 5., félemelet, üzlet. Telefon 180—492. 12063

33. Villa, palota

Városmajor-utcában, hétszobás, hallos, harmincéves, adómentes magánpalota, parkban, házmesterlakás, garázs, soffőrlakás, központi fütés, sürgősen eladó. 1—396—83. 36382

Olaszfasornál, adómentes, ötszobás luxusvilla, házmesterlakas, garázs, központi fütés, melegvizszolgálattal 40.000-ért, e.e [illegible]-kölcsön; Szent Imre herceg-uti adómentes 2x3 szobás összkomfortos uri villa 40.000-ért; Sashegy leggyönyörübb részén, adómentes, négyszoba-hallos, központifütéses, gazdagon megépitett uri villa 35.000-ért, felével átvehető. Dr. Hegyi, 1—396—83. Rökk Szilárd-utca 6. 36510

34. Családi ház, öröklakás Budapesten

Lánchid-utca 15—17., gyönyörü, 1962-ig adómentes palotában 1—2—3 szobás, hallos és garszon öröklakások luxuskivitelben, központi fütés, melegviz szolgáltatással, jutányosan eladók. 1—396—83. 36511

Zuglóban kettőszobás, összkomfortos, adómentes családi ház, 200 négyszögöles gyümölcsösben, 11.000-ért, 5000-rel átvehető. Mária-utca 29. Pecsornik. 36514

Közművekkel ellátott, villamoshoz nagyon közel fekvő családi ház, 200 négyszögöl telekkel, olcsón eladó. X., Kelemen-utca 6. 36490

Ház 104 négyszögöl telken, minden elfogadható áron eladó. II., Csapláros-utca 5.

Tizennégyezerötszázért Thököly-ut menti villamosnál négyszobás, pincézett, adómentes, összkomfortos uriház, nyolcezerrel átvehető. Király-utca 78., ingatlaniroda. 36504

35. Családi ház, öröklakás környéken és vidéken

Rákoshegyen, villarayonban 1x4, 1x3 szobás, összkomfortos, adómentes urivilla, nyolcezerrel átvehető, lakbértörlesztésre. Király-utca 78., ingatlaniroda. 127—695. 36506

Pesterzsébet központjában villamos mellett, emeletes, 4 lakásos ház előnyös feltételekkel, esetleg lakáspénzlekötéssel eladó. Érdeklődni: Köztisztviselők fiókjánál, Pesterzsébet, Kossuth-u. 32. sz. vagy Magyar Tisztviselők Takarékpénztáránál, IX. Ferenc-körut 14. sz. Telefon: 188—878. 65637

Eladó 4500 négyszögöl, fele bekeritve, 5 szobás uri házzal, vizvezetékkel, sok melléképület, 150 gyümölcsfa, falu közepén, kövesut mellett, Kaposvár—Fonyódi vonalon. Választ „Uriház 90820" jeligére főkiadóhivatal továbbit.

Egyszobás szép gyümölcsösben adómentes kettőezerhatszázért. Kettőszobas, igen szép, Rákosligetnél háromezerötszázért. Kedvező feltételek, felével átvehetők. — Bővebbet: Lenyó, Rákoscsabaujtelep, trafikban. 36483

Rákoshegyen, állomás közelében, gyümölcsfákkal kettőszobás, fürdőszoba, veranda, adómentes ház hatezerért, törlesztésre is. Károly király-ut 35. 36481

BERENDEZÉS

36. Butor

KIRÁLY-U. 112 Készpénzvevő?! Jöjjön hozzánk, meglátja, érdemes! 1100 négyzetméteres szuterénünkben használt és uj különleges márkás műbutorok. Hálók, ebédlők, uriszobák, szalonok, kombinált szobák, antikvitások, irodabutorok, egyes darabok utólérhetetlenül olcsón. Butorüzlet, Király-utca száztizenkettő. (Lövölde-térnél.) 65571

Butort legjobban „BogMil" butorházában, Vilmos császár-ut negyvenhárom, vásárolhat. Hálók, ebédlők, kombinált butorok nagy választékban mérsékelt árakon. 52379

Jókai-u. 36 Használt műbutorok.

Fekete faragott műbutor uriszoba üveglapokkal 600 pengő. Olcsó használt butorok nagy választékban. 52464

Modern konyhák, rekamiék, szalonok, matracok legolcsóbban, részletre is. Használt konyha csere! Rákóczi-ut 9. Bejárat Eszterházy-utcából.

Huszpengős részletre gyönyörü hálószobák. Huszonöt pengős részletre szenzációs kombinált berendezések, ebédlők. Árban, minőségben feltételekben verzetünk. Eichler, Nagymező-utca 25. 65646

NAGY SÁNDOR KÁROLY-KÖRUT 26

Gyönyörü uj, használt műbutorok. (Márkás.) Hálók, ebédlők, uriszobák, bőrgarniturák, velourgarniturák, stilszalonok, irodabutorok, csodás kombinált berendezések, legujabb tervek szerint. Fizetéskedvezmények is. Nagy Sándornál, Károly-körut huszonhat. Városházánál. 65650

Saját készitményü modern konyhák, szines butorok, használt konyha-csere. Legolcsóbban részletre is Millernél, Podmaniczky-utca hat. 65653

Recamié, sezlon, matrac, saját készitményü modern konyhák legolcsóbban részletre is. Nagy asztalos, Szondy-u. 5. 65652

BUTORMAGAZIN Mária-utca 48 Részletre is.

Használt hálók 80—150-től, telehálók 240-től, luxuskivitelben 300-tól. Használt ebédlők gyönyörü fazonokban 170-től, luxus kivitelben 300-tól. Használt kombinált berendezések 235, komplette uj kombinált 297-től. Használt konyhák 50 pengőtől. Használt berendezéseket veszünk. 52490

Használt és uj hálók, ebédlők, kombináltak, konyhák, kárpitosáruk minden árban. Lászlónál, Jókai-utca 6. 65644

Használt butor Mária-utca 36 és Baross-u. 43

Aki pénzét szereti, hálóját, kombináltját nálunk veszi. Részletre is. Konyha, sezlon, matrac, rekamier heti két pengőtől. Károly-körut 16. udvarban. 52376

Szenzációs butorhitel! Mesés olcsó óriási választékban. Létező legkényelmesebb részletre, minden 100 pengő után 5 pengő havi törlesztésre vásárolhat hálószobát, ebédlőberendezést, kombinált butorokat. Egy éven belüli kifizetésnél kamatokat visszatéritjük. István-ut huszonkettő. 65645

Használt kombinált szobák, hálók, egyes darabok igen olcsón, részletre is. Klauzál-utca 26. 52484

Butorvevők figyelmébe! Asztalosnál keményfahálók 195 pengőtől, telehálók 263-ért, ebédlők 300-ért. Részletre is. Butorcsere, vidékre csomagolás. Wesselényi-utca 54. Hársfa-utca sarok. 52506

Gyönyörü háló, kombinált ebédlőberendezés olcsón. Veres Pálné-utca 14., fszt. 2.

Remek háló, ebédlő, kombinált szalon olcsón. Jósika-utca 2. I. 4. 83908

Jókai-u. 36 Használt műbutorok.

Cseresznye empire háló 13 darab, Nagy Antal készitmény. Lakkcsiszolt háló faragással, kitünő állapotban 350 pengő.

Előleg nélküli leghosszabb lejáratu részletfizetésre sezlonok takaróval hatvanöt, válogatott ebédlőszőnyegek huszonnyolc pengőtől. Rekamier különlegességek, fotelágyak, paplanok, futószőnyegek, fehérneművásznak, ruhaszövetek Lakásberendezőnél, Baross-u. hetvennégy. 65573

Renaissance uriszoba, kombináltszekrény, rekamier, hármasszekrény, hálószoba eladó. Nagymező-utca harminckilenc. földszint három. 12118

Bámulatos olcsón, vas-rézbutor, sodronyágybetétek, kárpitosáruk. Herskovits vasbutorkészitőnél, Nagydiófa-utca 22. Telefon. 65736

Kis kombinált szekrény, 135 széles, 7½ m. hosszu kókusz eladó. Akácfa-u. 37. III. 3. •

Rekamie, kétszemélyes asztal, két párnázott szék, hangulatlámpa olcsón eladó. Rákospalota, Beller Imre-u. 39.

Használt butorok mindenféle minőségben legolcsóbban Romannál, Király-utca 76. Bejárat Eötvös-utcából. 52578

Konyha és modern festett butorok nagy választékban. Részlet. Csere. Sziv-utca 3. 52474

ÉBNER VIII., Karpfenstein-u. 2/a sarokház. Vétel és csere.

Hatalmas raktárainkban legnagyobb választékot találja, vadonatuj, valamint használt modern antikstilusu márkás műbutorokban, kombinált berendezések, ebédlők, hálók, uriszobák, szalonok, szőnyegek, csillárok, irodabutorok utólérhetetlen legolcsóbb árakon. 52577

Keveset használt hálószoba eladó. Szondy-utca 51. I. 25.

Altdeutsch ebédlő, csillárok, fotelágy, fotelek, állóóra stb. eladó. Kmetty-utca 5. II. 6.

Szines kisipari butortermékek óriási választékban. Konyha, kombinált és hallberendezések, kitünő minőség, olcsón, fizetési kedvezménnyel is. Nagymező-utca 12. 53064

Világos tölgyháló, barna ebédlő, konyhaberendezés jutányosan eladó. Csarnok-tér 5. III. 26. 66527

Cseresznye biedermeier recamier, sublód, könyv-ruhaszekrény, páros fotelok, vitrin, gyönyörü ebédlőszekrények olcsón. Siegler, Andrássy-ut hatvanhat. 66523

Mindent megtalál 8 házban levő raktárainkban. Használt és uj iroda-, lakás-, antik butor. Egyes darabok, keleti és magyar szőnyegek, csillárok, dísztárgyak. Butorcsere! Butorkölcsönzés! Áruházi rendszer. Eladási központ: Universal, Wesselényi-utca 8. 66043

Károly-körut 3/a

Készpénzvevő óriási választékot talál, ha megtekinti 1400 négyzetméteres raktáraimban uj és használt márkás műbutorainkat, hálók, ebédlők, uriszobák, stilszalonok, garniturák utólérhetetlenül olcsón. Károly-körut 3/a. Butorüzlet.

Előkelő háromszobás háztartásból egyes darabok: szőnyegek, fotelek, szekrények, csillár és egyéb szép tárgyak eladók. 10—12-ig és 4—6-ig. Krisztina-körut 147., II. 2.

Használt kombinált szobák, ebédlők, hálók és irodaberendezések legolcsóbban. Dessewffy-utca 47. 54199

Gyönyörü dióháló 268, sezlon, ágybetét sürgősen. Csengery-utca tizenkettő, I. huszonhárom 54206

Lakásfeloszlatás miatt elegáns háromszobás lakás berendezése dísztárgyakkal, egyenként is eladó. Tátra-utca 15-a, V. 3.

Lakásfeloszlatásokból antikstilü butorok, garniturák, szőnyegek, dísztárgyak, stb. eladók. Berényi, Hunyadi János-ut három. 54216

Fekete ebédlő igen olcsón, sürgősen eladó. Megtekinthető háromtól négyig: Személynök-utca 16., II. 1. 54256

Kombinált hálószoba, keveset használt olcsón eladó. Hajós-utca 29. Lakatosműhely. 54267

Biedermeier hármasszekrény, sublód, fehér leányszoba, dióháló, rádió olcsón. Bakáts-tér 8. Tóth. 54264

Megtalál mindenféle uj, keveset használt, egyszerü és márkás műbutort. Hálók, ebédlők, uriszobák, kombinált berendezések, rekamierek, szalonok nagy választékban, legolcsóbban. Zimmermann, Akácfa-utca 7. Nemzetinél. 66524

Butort, ruhát, régiséget, mindennemü lomot veszek. Zsadányi, Losonci-u. 21. Telefon: 13—35—77. *64744

Veszünk legmagasabban mindenféle butort, irodabutort, szőnyeget. Penziás, Rákóczi-ut 86. Telefon: 13—76—62.

Veszek: Lakásberendezést, butorokat, szőnyeget, régiséget, lakásdísztárgyakat, irodabutort Freller, Lónyay huszonhét. — 187—277. 36508

Butorért, feloszló háztartásért, ruhákért, mindennemü holmiért legmagasabb árat fizetek. Dobozi-u. 27. Freund. 14-26-73.

Vennék hálóbutort. Váci-ut 31. Kurzweil. Telefon: 490—121.

37. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előlegnélküli hosszu részletre szőnyegek, magyar perzsák, sezlontakarók, futók, vásznak Krausz szőnyegkereskedés, Bálvány-utca 15. 53881

Műgyüjtők! Renaissance korabeli vasalt tölgyfa láda, olasz renaissance korabeli mesterek olajfestményei, valamint faragott tölgyfa szekrényke, német góthika 1669, kézből eladó. Érdeklődni: tel. 12—64—29. •

Perzsa szőnyegek, antik butorok, festmények, vitrintárgyak legolcsóbban Sternbergnél, Bálvány-utca 26. 42988

Előleg nélkül leghosszabb lejáratu részletfizetésre válogatott ebédlőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, sezlontakarók, futószőnyegek, kárpitosáruk, paplanok, fehérneművásznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 65574

Magyarperzsát vegyen Békési Háziipari Szőnyegszövő Szövetkezet egyedüli lerakatánál. Kiváló minőségek. Fizetéskedvezmény. Szőnyegkereskedelmi. Wesselényi-utca 21.

Legolcsóbban vásárolhat, javittathat, tisztittathat keleti-, magyarperzsát, gépszőnyeget Javitóműhelyben, József-körut 62. Telefon 143—926. 54238

Perzsa szőnyegek, antik butorok, vitrin műtárgyak legolcsóbban „Antikartnál", Pilvax-köz. 54237

Keleti perzsa összekötő eladó. Toldy Ferenc-utca 6. 66518

Régiséget, porcellánt, műtárgyat, butort veszünk. Uhlaczky, Kecskeméti-utca 2.*

Perzsa és smyrna szőnyegeket, hibásakat is, valamint zálogcédulákat, legmagasabb áron vesz Universal, Wesselényi-utca 8. Telefon 137—842.

Perzsa szőnyeget, zálogjegyet legmagasabb árban veszek. Tel.: 142—843. 54218

38. Iroda- és üzletberendezés

Székek, asztalok, sörapparátok, pohár-állványok, alpacca felszerelések, kertiszékek és asztalok, használtak és ujak nagyon olcsón. Rosenfeld, Népszinház-utca 31. 65647

Üzletberendezések, vendéglőberendezések, étteremasztalok, székek. Népszinház tizenhét. Bejárat Vig-utcából. 36518

Amerikai irodabutorok, redőnyös iratszekrények, pénz- és okmányszekrények, ujak, alig használtak, gyárilag rendbehozva nagy választékban, kis árakon Universálnál, irodabutorgyár. Wesselényi-utca 8.

Székek: vegyes szék 3.—, támlásszék 4-től, karosszék 4-től, kerti szék 1.60-tól, használt vendéglői és kávéházi berendezések nagy választékban, nagyon olcsón. Rosenfeld, Népszinház-utca 31. 66036

JÁRMŰ

39. Személyautó

Buick autó jó állapotban, fuvarozásra nagyon alkalmas, nagyon olcsón eladó. Schillinger, Teréz-körut 15. *53608

44. RUHÁZAT

Perzsabunda gyönyörü, divatos, 650-ért, két ezüstróka, valódi, kifogástalan, egyenként is olcsón eladó. Nagymező-utca harmincöt II. huszonkettő.*

Ezüstróka, gyönyörü szép példányok 160-tól. Erzsébet-körut 26. II. 6. Szemere.

Ezüstróka, gyönyörü, 140 pengőért eladó. IV., Semmelweis-utca 23., I. 8. 54196

Idei divatos fekete szőrmebunda karcsunak hatvanért eladó. Üllői-ut IV. 3. 54197

Perzsabunda, nutriabunda, két ezüstróka eladó. Rombach-utca 4., II. 12. 54240

Viselt férfiruháit, zálogcéduláit mindenről legdrágábban megveszi, prima divatszövetre becseréli Nutovits, Népszinház-utca huszonhat. Hivásra megyek. 141—467. *36520

Legdrágábban veszek használt férfiruhákat, zálogjegyeket. Leitersdorfer, Kisdiófa-utca 4. 13—52—83. *36521

Használt férfiruhákért óriási árakat fizetek. Spiegel, Teréz-körut 2. Telefon: 128—942. •

Használt férfi-, női ruhákért, egyenruhákért, cipőkért, fehérneműért, feloszló háztartásért legtöbbet fizetek. Gyapjuszövetre is becserélem. Freund, Dobozi-u. 27. 142—673. Vidékre is megyek. 83926

Szenzációs árat fizetek! Használt férfiruhákért, nőiért, egyenruhákért, cipőért, egész háztartásért, zálogjegyért vagy divatos szövetre cserélek. Gerstl, István-ut 28. Hivásra megyek. 13—45—85. 83925

ÜZLET

46. Füszer- és csemegeüzlet

Budán, gyár közelében, élelmiszer saroküzlet, két kirakattal, olcsó lakbérrel eladó. — Ajánlatokat főkiadóba „Kis tőke 12124" jeligére.

47. Kávéház, kávém., tejcs.

Budai uri konyhámat teljes fölszereléssel pár ezerért eladnám. Megbizottam Fellner, Váci-ut hatos. 120—124. *92120

48. Szálloda, vendéglő, penzió, kifőzés

„Café-Bar" nagy vendégkörrel biró éjjeli üzlet, az egyik társ kivándorlása miatt eladó vagy betársulható. Telefon: 139—307.

Keletinél, forgalmas helyen, nagystilü, jogfolytonos vendéglő pazar leltárral, birtokátvétel miatt sürgősen eladó. Érdeklődni Thököly-ut 32., kocsmában. Forgácsnál. [illegible]

49. Egyéb üzlet

Fodrászüzlet fővonalon, uri-női, prima exisztencia, eladó részletre is. Bambera, Karpfenstein-utca 14. *36482

Főutvonalon uri, női fodrászüzlet, hideg-, melegvizzel eladó. Horthy Miklós-ut 76.

Trafikvezetés, megélhetést nyujtó, előnyös feltételekkel, tőke ellenbiztositásával átvehető. Matkovich, Fő-utca 22.*

Műhimző-, plisszé-, azsurüzlet, jólmenő, betegség miatt eladó. 131—099. 66533

Tehenészet vevőkörrel, felszereléssel átadó vagy társat keres. Telefon: 29—52—74. 66539

Kerámiaműhely berendezve, esetleg lakással kiadó Nógrádverőcén. Érdeklődni „Markasit" bijouteria, Egyetem-utca 11. *66549

Ujlipótvárosban, jóforgalmu hentes- és mészárosüzlet olcsón eladó. Telefon 49—00—13.

Papirüzlet, kitűnően bevezetett, iskolánál, lakásnak, műhelynek alkalmas helyiségekkel átadó. „Biztos megélhetés 54241" főkiadóba.

EGYÉB ADÁS-VÉTEL

50. Ékszer és egyéb értéktárgy

Zálogcédulát, aranyat, ezüstöt, brilliánsékszert bárkinél drágábban veszek. Singer, Egyetem-utca 11. *52921

Zálogjegyet mindenről veszek, aranyat, brilliánst, ékszert beváltunk. Ékszerek alkalmi áron. Taub, Thököly-ut 18.

51. Épitési anyag, épület-alkatrész

Fürdőkályhák, kádak, mosdók, WC-ék bontásból olcsón. Kun-utca 13., pince. Tiefenbeck.

Fürdőkádak, wécék, mosdók bontásból olcsón. Friedmannál, Lujza-utca 2. 66543

51/A. Gyümölcs és egyéb élelmiszer

Tokajhegyaljai bort betegeknek 10 literes kölcsönhordóban 60, 70, 80, 100, édes szamorodnit 120, 150 filléres árban szállit. Tolcsva, Sztareczky Géza ig. tan. szőlőbirtokos.

52. Irógép

Alkalmi árban irógépek, sokszorositógépek. Vétel, csere. Kele, Podmaniczky tizenhét.

Négysoros irógép harmincötért eladó. Király-utca nyolcvanegy, II. hat. 54270

Adler legujabb modellü irógépek, egyéb irodai gépek raktáron. Vass János, Irányi-utca négy. 65890

Remington tizenkettes, legjobb karban priváttól olcsón kapható. Géza-utca 7. I. 6. 54227

Portable uj, 145, használt irógépek legolcsóbban. Akácfa-utca tizenhárom. Gépkölcsönzés. 65566

53. Varrógép

Singer süllyesztős varrógép eladó. Rákóczi-ut 63. I. 10.

Közismert legolcsóbb szaküzlet használt Singer, stb. családi, ipari varrógépekben: Központi Gépraktár, Rákóczi-ut 80., udvarban. 54187

Használt Singer varrógépek jótállással, jutányosan eladók. József-körut negyvenkilenc, földszint öt. 52415

Márkás varrógépek, kerékpárok, gyermekkocsik legolcsóbban, fizetési könnyitéssel. Használt varrógépet veszek. Bachrach, Dohány-utca hatvannyolc. Varrógépkölcsönzés.

Használt varrógépekért, zálogjegyekért legmagasabb árat fizetem. Bachrach, Dohány-utca 68. Tel.: 138—193. 52479

54. Különböző gépek

Engedélymentes gőzkazán, nagy gőzteljesitményü, prima állapotban eladó. „Unió", Visegrádi-utca 3. Tel.: 113—347.

Ganzgyári uj elektromotorok egyéves jótállással, alig drágábbak használtaknál. Azonnal szállitja, felszereli Székely mérnök, 152—991. Árpád fejedelem-utja 44. 52449

55. Vegyes

Huszonnégyszemélyes komplett étkészlet, tizenkétszemélyes Mocca, üvegkészlet. Tiztől egyig, háromtól ötig. Teréz-körut 22., III. 20. 54272

Gyermekkocsi, gyermekágy, játékbabakocsi, csőbutor legolcsóbban Prohászka-gyárból. Gróf Zichy Jenő-utca 46. Fiók-üzlet: Üllői-ut 7. 54236

Termő narancsfa eladó. Treutz Ferenc. Nagynyárád. 90811

Eladó Orion 2+1-es keveset használt rádió. Csokonai-utca 4. I. 5. Délutáni órákban.

Hibátlan, 5 éves amerikai ügető herélt és hozzávaló jó bögl kocsi olcsón eladó. Cim a főkiadóban. 66489

Boroshordókat, keveset használtakat, legolcsóbban elad: Visegrádi-utca 23. házfelügyelő. 52257

Német Bréhm, 24/12 kötetben, 10 pengő, százas Jókai, díszkötésben, 140 pengő. Antikvárium, Margit-körut 32. 83922

Szép régi faragott sakkot keresek. National-Shop Türr István-utca 4. 54243

Bélyeggyüjteményt, tömegbélyeget magas áron veszek. Bélyegkereskedés, Thököly-ut 8.

III. BÉRLET, ELLÁTÁS

56. LAKÁS

Egyszoba hallos, összkomfortos lakás május elsejére. Visegrádi-utca 15. 53607

Nagymező-utca harmincnégyben kétszobás utcai garszonlakás teafülkével májusra bérbeadó. 92146

Horthy Miklós-ut tizenötben garszon ötödik emeleti kétszobás kerti lakás májusra évi ezerért bérbeadó. 92144

Kandó Kálmán-utca hatban, Pálfi-térnél, egyszobás utcai garszon lakás melegvizfütéssel azonnalra átadó. Évi bér 1080 fütéssel. 92147

Kettőszobás, nagyméretü, fafütéses, napsütéses, remek mellékhelyiségekkel, legkifogástalanabb. Csáky negyvenhárom. 11509

Kétszobás, központi fütéssel és melegvizzel május 1-re, üzlethelyiség azonnalra. Vak Bottyán-utca 3. Telefon 269—398. *53275

Kétszobás utcai, napos, összkomforttal májusra kiadó. Thaly Kálmán-utca 50. 53631

Calvin-térnél kétszobás utcai szép komfortos lakás májusra Ráday-utca 20. 53633

Szinnyei Merse-utcai tizennyolcban kétszobás utcai modern lakás májusra 1100 P.

Kétszobás modern lakás központi fütéssel és melegvizzel májusra. Rothermere-utca 2. Rudolf-tér 1. *54253

Négyszobás-hallos modern lakások májusra. Pozsonyi-ut 12. (Etázsfütés.) Ujpesti rakpart 6. *54252

5 szobás komfortos lakás összes mellékhelyiségekkel, központi fütéssel május 1-re kiadó. Nagymező-utca 3. 19443

Falk Miksa 7. háromszobás, négyszobás, ötszobás luxuslakás májusra. 12123

Bérbeadó májusra kertes családi ház háromszobás, teljes komfortos. Szállás-u. 16-a. Telefon 182—295. 36349

Négyszobás-hallos modern lakás májusra. Központi fütés, melegviz. Személynök-utca 16.*

Ötszobás modern lakások májusra Katona József-utca 26. és 28. Központi fütéssel és melegvizzel: Rothermere-utca 2. *

Háromszobás ezerháromszázötvenért Csarnok-tér 3. II. 3. Tabáni ötszobás villalakás 2200. Knapik lakásiroda. Telefon 3—498—96. *33350

Négyszobás központi fütéses, szép lakás májusra mérsékelten kiadó. Gróf Zichy Jenő-utca 30. 12132

Üres utcai szoba fürdőszobahasználattal, esetleg butorozva is, május 1-re kiadó. Toldy Ferenc-utca 6. *6517

Kétszobás komfortos, kétszer kétablakos, déli fekvésü, napsütéses udvari lakás május 1-re jutányos árban. Izabella-utca 11. 54190

Bazilikánál kettőszobás, hallos modern, komfortos lakás előkelő bérpalotában májusra kiadó. Ó-utca 6. 66278

Háromszobás összkomfortos szép lakás kiadó. VIII., Mátyás-tér 4. (Tavaszmező-utca sarok.) VI., Székely Bertalan-utca 2-b. Köröndnél. 52483

Népszinház-utca 16. gyönyörü háromszobás utcai, minden mellékhelyiséggel jutányosan kiadó. 53366

Urasági háromszobás hallos, erkélyes, összkomfortos lakás, garázs, kert május egyre. Budakeszi-ut 33. Szépilonánál.

Gyönyörü háromszobás, nagy-hallos, Statisztika-kertre tekintő első emeleti lakás, II., Bimbó-ut három, központi fütéssel és melegvizzel, ezernyolcszáz és husz százalék, május elsejére kiadó

Hollán-utca három, Lipót-körúttól legelső házban, csodaszép négyszobás, összkomfortos, tolóajtókkal, jutányosan kiadó. 52481

Csodaszép utcai négyszobás minden mellékhelyiséggel nagyon jutányosan kiadó. Népszinház-utca tizenhat. 52482

Négyszobás gyönyörü összkomfortos lakás május elsejére. Visegrádi-utca 15. 53605

Horthy Miklós-ut tizenötben négyszobás modern lakás, központi fütéssel, magasföldszinten májusra 1920 pengőért bérbeadó. 92143

Háromszobás modern lakások májusra, központi fütéssel és melegvizzel. Személynök-utca 16., Rothermere-utca 2., Honvéd-utca 18. *54250

Gellért-szállónál gyönyörü négyszobás, összkomfortos, autobusz, villamos megállónál, 1500 pengőért, Bercsényi-utca 3.

Budai dunaparti ötszobás lakás májusra kiadó. Döbrentei-utca 8. 53854

Lakások nagy választékban kaphatók 34 éve fennálló Budapesti Lakásközvetitőnél, Muzeum-körut öt. 65648

1, 2, 3, 4 szobás összkomfortos lakás Buda legszebb helyén olcsón kiadó I. Naphegy-utca 15, 19, Lógody-utca 49, Lánchid-utca 23. számu házakban. Telefon 1600—90. 66211

4—5 szobás erkélyes, terraszos komfortos lakás központi fütéssel, melegvizzel a gyönyörü Tabánban kiadó. I. Naphegy-utca 21. Telefon 1600—90. 66212

Muzeum-u. 15. sz. alatt kettő és háromszobás hallos lakások, központi fütéssel, május 1-re kiadó. Érdeklődés telefonon: 12—66—70. D. e. 9—1-ig és d. u. 4—6-ig. 42584

Ráday-utca negyvenkilencben 4 utcai szoba hallal, évi 1800. Háromszobás udvari modern cselédszobával 1150 pengő, májusra bérbeadó. 92142

Egyszobás-hallos garszonlakás májusra központi fütéssel és melegvizzel: Személynök-utca 16. *54255

Kétszobás-hallos modern lakás májusra vagy azonnalra. Központi fütés, melegviz. Rudolf-tér 1. *54254

Háromszobás komfortos lakás kerthasználattal május 1-re kiadó. Autóbusz, villamos. Budagyöngye, Budakeszi-ut 15.

Háromszobás összkomfortos utcai lakás májusra kiadó. Dembinszky-utca 31. *54247

Kétszobás utcai földszinti lakás május 1-re kiadó. Horthy Miklós-ut 14. 54242

Margit-körut 58. kettőszobás garszon májusra, négyszobás összkomfortos augusztusra melegviz-fütéssel olcsón. 54231

Kettőszobás utcai modern lakás minden mellékhelyiséggel kiadó. Rózsa-utca 72. Andrássy-ut mellett. 54230

Háromszobás déli fekvésü, hallos utcai, lépcsőházi lakás fütéssel, melegvizzel májusra kiadó. Pannonia-utca, bejárat Sziget-utca 23.

Ötszobás, szép komfortos utcai lakás azonnalra, vagy májusra kiadó. József-körut 53. 66541

Bérelnék villát kétlakásosat. Részletes leirások „Éves bérlet 33530" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba kéretnek. •

Egyszobás lakást keresek 50 pengőig. Pontos fizető. Király-utca 103. trafikba. 66505

Keresek kétszobás, különbejáratu, komfortos főbérleti lakást VI—VII. belterületén, továbbá albérletbe különbejáratu nagy szobát butor nélkül. Ajánlatokat dr. Keréz, Gróf Sichy Jenő-utca 43. 66526

Keresek kis lakást. „Lehet garszon is 54232" jeligére főkiadóba.

Rózsadombon kétszobás lakást junius 15-re keresek. „Kertes 54219" jeligére főkiadóba. •

57. SZOBA, ELLÁTÁS

Magányosnál minden igényt kielégitő zártfőlépcsőházi fürdőbenyilós gyönyörü átutazószoba magasföldszinten 20-19-06 (Nyugatinál.) 42973

Vidékről feljövőnek ingyen adnék lakást vagy itt tanuló gyermeket olcsón gondozásba vennék 500 pengő kölcsönnek 1 évi törlesztéséért. „Fővárosi tanitónő 42962" főkiadóba. •

Szobák gőzfütéssel, hideg-meleg folyóvizzel legolcsóbban „Berlin" Szállodában, Révay-utca 24. Telefon 12—19—05. •

Átutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfütéses dunai luxusszoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országháznál megbizható magányos urihelyen. 110—883. 11310

Butorozott szobák **minden igénynek** megfelelőek, nagy választékban Budapesti Lakásközvetitőnél, Muzeum-körut öt

„Kristóf"-penzió, olcsó családi otthon. Meleg folyóviz, központi fütés. Diéta. Állandóknak árengedmény. Kristóf-tér kettő. Telefon 380—190. 52477

Átutazószoba Nyugatinál, állandóan fütve, zártfőlépcsőházi, modern fürdőbenyilóval, napi bérbe olcsón. Telefon: 126—134. 12108

Kisebb szoba fütéssel harmincért. Bem József-utca 8. IV. 3.

Átutazóknak Belvárosban főlépcsőházi fürdőbenyilós elegáns szoba. 18—27—04. 83906

Átutazóknak zártfőlépcsős, elegáns szoba. Disztingvált. 14—17—49. 83909

Vidékinek nem állandóra Vérmezőnél, urihelyen szép utcai szoba. Tizenöt—nulla—hat—nullahárom. 42961

„Rex" Penzió, Nagymező-utca 31. Elegáns szobák. Diéta. Mérsékelt árak. 54259

Butorozott szobák bármerre, azonnalra, luxus berendezéssel főbérleti lakások albérletbe „Lakásnyilvántartó" irodában. Telefon 125—782.

Abbazia penzió, Bécsi-utca 3., II. 20. Elegáns folyóvizes, kétszemélyes, ellátással. Telefon: 183—458. 53244

Stop! Ha Budapestre érkezett, 21 éves irodám azonnalra szerez bármilyen szobát. Telefon 1348—56. Express, Erzsébet-körut 16. földszint 3.

Átutazószoba főlépcsőházi bármerre, **gőzfütéses, napi bérért.** Telefon: 1348—56. **Expressnél.**

Napibérbe főlépcsőházi, gőzfütéses **garszonbérletek** azonnalra. Telefon: 1348—56. Expressnél, Erzsébet-körut 16. földszint 3. 36515

Különbejáratu elegáns utcai szoba, fürdőszoba, telefonhasználattal József-köruton kiadó. Tel.: 13—23—23. 36493

Elegánsan butorozott szoba városligeti villában központi fütéssel, fürdőszoba használattal azonnalra. Telefon: 138030. 33555

Elsőrendü helyen önálló, zárt főlépcsőházi komfortos garszon lakás luxus berendezéssel, gőzfütéssel azonnalra, havibére hatvan „**Lakásnyilvántartó**" 125—782. 92289

Butorozott szobácska fiatalembernek huszért. Utcai harmincötért. Király-utca 81.

Budapesten legolcsóbb az „**Európa Szálloda**". Központi fütéssel, hideg-meleg folyóvizzel, tiszta utcai szobák. Lift. Nagymező-utca kilenc.

Napibérbe gőzfütéses, meleg-vizes, fürdőbenyilós, elegáns szoba uri helyen. 13—12—14.

Gyönyörü átutazószoba központi fütéssel, magányosnál, modern kényelemmel azonnalra is. Lipótvárosban, Tátra-utca. 315—010. 54226

Udvari szoba gőzfütéssel, fürdőszobával, telefonnal kiadó. Rothermere-utca 2., V. 2.

Gyönyörü parkra néző összkomfortos, fürdőbenyilós szoba, zongora, telefonnal kiadó. Szent István-park 19., II. 1.

Lipótvárosban elegánsan berendezett szoba gőzfütéssel, melegvizzel garszonnak havi bérbe. 128—230. 54225

Lépcsőházi különbejáratu elegáns szoba fürdőszobával, harmincötért kiadó. Akadémia-utca 5., III. 12/a. 54210

Klotild-utca 22., I. 8. különbejáratu kis szoba, fürdőszobával. 54212

Gőzfütéses szobácska különálló, huszonötért. Hold-utca 29., második 3. 54213

Elkülönitett fürdőbenyilós, gőzfütéses butorozott szoba, esetleg egy kicsi. Andrássy-ut 21., félemelet 5. 54200

Gőzfütéses, elegáns szoba kiadó. Ráday-utca 33/B., II. 5.

Utcai szoba gőzfütéssel, esetleg ellátással. Bécsi-utca 3., III. 26. 54194

Pasaréti villában gyönyörü kettő butorozott komfortos szoba nagy terrasszal kiadó. Telefon 165—846. 19467

Csinosan butorozott tiszta kis különbejáratu szoba fürdőszoba használattal kiadó. Klotild-utca 22. II. 19. 19346

Átutazóknak budai Margithidfőnél szép szoba, 3 pengő. 16—64—36. 54275

Gülbaba Pensió, Mecset-utca 14., gyönyörüen berendezett szobák ellátással vagy anélkül. 4 pengőtől. 16—64—36. 54276

Urnak üres szoba ellátással magányosnál. Levelet Damjanich-u. 58. Trafik. 66544

Elegánsan berendezett utcai garszonlakás, telefonnal kiadó. Rózsa-utca 34. Házfelügyelőnél. 54273

Modernül butorozott szoba, fürdőszobával kiadó. Teréz-körut 7., I. 3. 54274

Különbejáratu szoba, fürdőszobával urnak huszért. Ráday-utca 11., I. 6. 66536

Dunai balkonszoba kétszemélyes, ellátással 280.— havonta. gőzfütés, melegviz, Bellevue-penzió. Géza-u. 3. Parlamentnél. 53491

Budán Széna-tér mellett csinosan butorozott szoba azonnalra kiadó. 22 P-ért. I. Mátray-utca 9. III. 3. 19430

59. HELYISÉGBÉRLET

Népszinház-utca 16., legforgalmasabb részén, portálos üzlethelyiség, mindenre rendkivül alkalmas, jutányosan kiadó.

Műhelyhelyiség (jelenleg rémöntöde) májusra kiadó. V. Tisza-utca 6. Telefon délután 2—906—39. 83911

Üzlethelyiség (harminc év óta pékfiók) májusra kiadó. V. Váci-ut 70. 83910

Gyönyörü üzlethelyiség május 1-re kiadó. Visegrádi-utca 15. 53606

Üzemhelyiségeket, raktárakat Felinernél mindenre. Váci-ut hatos. Telefon 120—124. *92121

Kétnyilásu és egynyilásu üzlethelyiség, minden célra alkalmas, husz évig látszerész üzlet volt, berendezéssel is kiadó. Wesselényi-utca 64.

Ötszobás dunaparti irodahelyiség májusra. Központi fütés. Rudolf-tér 1. *51248

Világos emeleti helyiség bármilyen célra azonnal kiadó. Rózsa-utca 72., Andrássy-ut mellett. 54229

Nagymező-utca harmincnégyben gyönyörü portálos üzlethelyiség májusra bérbeadó.

IV. KÜLÖNFÉLE

62. PÉNZ, JELZÁLOG

Hosszulejáratu ingatlankölcsönt, mindennemü óvadékot legelőnyösebben nyujt Bankcégvezető, Erzsébet-körut 1., II. ötvenkettő. 36371

Pénzét kamatoztassa, ne élje fel! Tőkéket magas hozamra kihelyezésre vállalok, prima üzleti koncessziókkal fedezem. „Közszállitós 12126" főkiadóhivatalba. •

Többezer pengőt kölcsönzök ingatlanokra. **Személykölcsönt bárkinek.** Ferenc-körut 24. II. 2. 54245

Kettőezer és tizenhétezer pengőt kihelyezek felaprózva is ingatlanokra kizárólag másodhelyre. Ferenc-körut 24. II. 2.

Objektum Részvénytársaság, Erzsébet-körut 27. Telefon. Alapitva 1911-ben.

Jelzálogkölcsönt korlátlan összegig tizévi tetszésszerinti visszafizetéssel budapesti, pestkörnyéki házra, villára, évi 7%-kal.

Másodhelyre vagy részházra 30.000 pengőt — összérték feléig — egyben vagy felosztva azonnal kihelyezünk. 66525

Kölcsönt nyujtok tőketörlesztés nélkül is ingatlanokra, házrészekre. **Tisztviselőknek** személykölcsönöket. Császár, Kinizsi-utca 29. Tel. 187—011.

Bérgazdaság átvételéhez ötvenezer pengőt keres őskeresztény nemes gazdatiszt. Erkölcsi, anyagi garanciát nyujt. Prima üzlet, biztos befektetés. „Összeköttetés" jeligére főkiadóba. •

Ötezerpengőnyi kölcsönt keresek emeletes, hétezret jövedelmező ingatlan befejezéséhez, kilencven napra. Tulajdonos, Egressy-tér 8. 92283

Jól honorálnám 400 pengő kölcsön közvetitőjét. Biztos garanciát nyujtok. Ajánlat főkiadóba: „Főtanácsos 42984" jeligére.

63. TÁRS

Őskeresztény festékkereskedő üzlet nagyobbitáshoz társat keres. „Biztos megélhetés 12115" jeligére főkiadóba.

Tej-, csemegeüzletembe ezer pengővel idősebb társnőt keresek. Nagydiófa-utca kilenc.

Nagy intézet aranyfedezettel huszonöt-ötvenezerig keresztény társat keres nagy részesedéssel. „Concessióval 42986" főkiadóba.

Kettőezres hozadéki lehetőséghez májusig négyszázzal félestársat keres. „Alkalmi 33553" jeligén Erzsébet-köruti főkiadóba.

Közreműködő társnőt keresek 1000 pengőig penzióhoz. „Orvos 54228" jeligére főkiadóba.

Exportőr külföldi összeköttetéssel közreműködő társat keres. Választ „Gyógynövény 54222" főkiadóba.

Trafikba betársulnék. „Megbizható 83530" jeligére a főkiadóba.

Festéküzlet nyitáshoz pénzes társat vagy elhelyezkedést keresek. Iparjogot most kaptam. József-utca 81., füszerüzletbe.*

Kettőezerrel finanszirozó keresztény társat keresek komoly üzlethez, havi 100 fix haszonrészesedéssel, pénzt áruval teljesen biztositom. Ajánlatokat „Állandó 36503" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

Trafikjogos meglévő vidéki vegyeskereskedéshez izr. özvegyasszony 4—5000 pengős társat keres „Dolgos 83913" jeligére főkiadóba.

Társulna magasrangu nyugalmazott köztisztviselő összeköttetésekkel, mindenre kiterjedő iparengedéllyel, meglevő vagy alapitandó vállalathoz. „Méltóságos 75286" jeligére főkiadóba.

Iparengedélyes, keresztény hentes- és mészárosmester társat keres. „Becsület 36425" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóhivatalba.

1200 pengővel társnőt keresek havi 50 pengős részesedésre. „Falatozó, tejivó 33541" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóhivatalba.

Budai gyümölcskertészet kétezerrel vezetőt keres. Molnár-utca 37. asztalosműhely.

Fodrász iparigazolvánnyal társulnék, elhelyezkednék bármilyen formában. „Szakember 66537" jeligére Erzsébet-körúti főkiadóba.

VEGYESEK

64. Felhivás

Virág Ernő, Bank-utca 4. fodrászüzletét megvettem, hitelezők jelentkezzenek Georgiádes. Bank-utca 7. 66146

„Szegedi Szombaton" jól mulattak moziban? Előtte! Utána! Mindörökre.

Megvettem Nagy Zsigmond, Budapest, VIII., Nagyfuvaros-utca 28. szám alatti füszerüzletét. Esetleges hitelezők 3 napon belül jelentkezzenek Gubovics Istvánnál, fenti cimü üzletben. Későbbi követelést nem veszek figyelembe.

Hallgatása kétségbe ejt, minden percem a magáé, irjon. Május hó 7. 66492

„F. J. 84518" jeligés levél van Erzsébet-köruti főkiadóban.

Felhivás. Folyó hó 20-án átveszem a Dégi József, Debrecen, Kut-utca 29. szám alatti füszerüzletét. Hitelezők 3 napon belül jelentkezzenek. Későbbi követeléseket nem akceptálok. Tóth Gyula, Debrecen, Burgondia-utca 14. 90826

65. Különféle

Diszkrét születésü kis gyermeket adoptálna, szeretettel felnevelne állami tanitó család. Végkielégités. Leveleket Rezsnyák Mária, Ujdombóvár cimén. 33531

Felvidéki gyárak látogatására autóutitársat keresek. Csáky-utca 43., I. 1. *42978

Nyugdijas hölgynek otthon gondozással, pestkörnyéki villámban, nyugdijáért. „Balatoni utnál 33353" főkiadóba. •

Hölgyeknek otthon, betegesnek is, száz pengőtől. Magaslati levegő. Autóbusz. Seybold, Baross Gábor-telep. •

Találtam olasz agárszerü, barna, szőrü kis kutyát. Tulajdonosa átveheti Mester-utca 10., félem. 10. alatt. 19448

Ellátásba vennék idősebb nyugdijas házaspárt vagy magánost sajátomba. Váradi, Gyömrő, Klapka-u. 87. *33548

HÁZASSÁG

66. Házasságközvetitő iroda

Férjhez menne csinos árvaleány huszonötezer pengővel. Fényképe Nagy Jenőnél, Rákóczi-ut hatvanegy. 54048

Sebestyén Imre, Erzsébet-körut négy. Évtizedes cég. Telefon. Cégjelzéstelen dijmentes tájékoztatás. 53885

Társaságbeli legdiszkrétebb házasságközvetités. 1—373—93. Doctorné, Király-utca 67., I. 3.

Utólagos dijazással leggyorsabban közvetit házasságot Ivánfiné, Csáky-utca 16. 66545

67. Feleséget keres

Magánhirdetés. Jómódu, 27 éves, protestáns, 270 holdon gazdálkodó, tart. zászlós nősülne. Csinos, jómódu hölgyek részletes válaszát „Husvétra 90819" jeligére főkiadóba kérem. Ügynök, kaland kizárva.

31 éves, jó állásban levő urasági inas házasság céljából megismerkedne hozzáillő, szintén jó állásban levő elsőrendü szakácsnővel. „Együtt dolgozunk 66516" jeligére főkiadóba.

68. Férjet keres

Özvegy uriasszony, gyermektelen, harmincéves, 300.000 vagyonnal, részben készpénz, férjhez menne. „Őskeresztény 12134" főkiadóba. •

Özvegy, 33 éves, fekete izr. állásban, házasság céljából ismeretséget kötne. „Vallás nem minden 42981" jeligére főkiadóba.

Intelligens, társaságbeli nőtlen uriembert keresek házasság céljából 35—40 éves róm. kat. vallásu, magas, nyulánk, állami vagy városi tisztviselő személyében; elváltak nem vétetnek figyelembe. Magam harmincöt éves, magas, nyulánk, róm. kat. vallásu, jelenleg állásban levő tisztviselőnő vagyok, ki társaság és ismerősök hiányában ez uton keres magának élettársat. Fényképes, iskolai végzettséget és személyi adatot tartalmazó levelet kérek Budapest 62. postafiók, 330. Diszkréció biztositva.

Jómódu vidéki házias urileány levelezne házasság céljából diplomás uriemberekkel 40—50-ig. „Magánközlemény 83921" jeligére főkiadóba.

Vidéki 49 éves urileány férjhez menne nyugdijjogosult, nyugdijas, 52—58 éves katolikus uriemberhez butorral, jövedelemmel. „Annuska 83918" jeligére főkiadóba. Ügynök kizárva.

Ügynökmentesen harminckettes keresztény közhivatalnokkal házasulna vidéki urileány négyezer készpénzzel. „Kisujszállás 83917" jeligére főkiadóba.

Jólelkü, szolid állatorvost, állomásfőnököt vagy gazdatisztet férjül keres csinos, takarékos, házias leány butorral. Fényképes ajánlatok „Megismerkedés mezőgazdasági kiállitáson" jeligére „Dunántul" kiadóhivatalába Pécs. 83914

Szép gyümölcsössel, villával 65 éves urinő korban magához illő nyugdijas férjet keres. „Pesttől 15 kilométerre 12106" főkiadóba.

Magányos házzal, foglalkozással uriasszony férjhez menne hatvanas, nyugdijban levő uriemberhez. „Egyedül 66535" főkiadóba.

Pesti Hirlap R. T. kiadása Légrády Testvérek R. T. nyomása Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 78. szám. A kiadásért dr. Kovács Dezső, a nyomdáért Kertész Árpád felelős.